

The Project Gutenberg eBook of Catulli Carmina

This ebook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this ebook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you'll have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

Title: Catulli Carmina

Author: Gaius Valerius Catullus

Author: Robinson Ellis

Release date: November 2, 2007 [eBook #23294]

Language: Latin

Credits: Produced by Louise Hope, David Starner and the Online Distributed Proofreading Team at <http://www.pgdp.net>

*** START OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK CATULLI CARMINA ***

Raris locis littera "v" pro "u" scripta tacite mutata est. Alii errores imminatione muris notati sunt.

SCRIPTORUM CLASSICORUM BIBLIOTHECA OXONIENSIS

OXONII

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO
LONDINI ET NOVI EBORACI
APUD HUMPHREDUM MILFORD

CATVLLI CARMINA

RECOGNOVIT
BREVIQVE ADNOTATIONE CRITICA INSTRVXIT

ROBINSON ELLIS

LITTERARVM LATINARVM PROFESSOR PVBLICVS APVD OXONIENSES

OXONII

E TYPOGRAPHEO CLARENDONIANO

OXONII

Excudebat Joannes Johnson

FIRST PUBLISHED 1904
 REPRINTED 1910, 1919, 1923, 1928, 1937
 PRINTED IN GREAT BRITAIN

Carmina:

I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X,
 XI, XII, XIII, XIV, XV, XVI, XVII,
 XXI, XXII, XXIII, XXIV, XXV, XXVI, XXVII, XXVIII, XXIX, XXX,
 XXXI, XXXII, XXXIII, XXXIV, XXXV, XXXVI, XXXVII, XXXVIII, XXXIX, XL,
 XLI, XLII, XLIII, XLIV, XLV, XLVI, XLVII, XLVIII, XLIX, L,
 LI, LII, LIII, LIV, LV, LVI, LVII, LVIII, LIX, LX,
 LXI, LXII, LXIII, LXIV, LXV, LXVI, LXVII, LXVIII, LXIX, LXX,
 LXXI, LXXII, LXXIII, LXXIV, LXXV, LXXVI, LXXVII, LXXVIII, LXXIX, LXXX,
 LXXXI, LXXXII, LXXXIII, LXXXIV, LXXXV, LXXXVI, LXXXVII, LXXXVIII, LXXXIX, XC,
 XCI, XCII, XCIII, XCIV, XCV, XCVI, XCVII, XCVIII, XCIX, C,
 CI, CII, CIII, CIV, CV, CVI, CVII, CVIII, CIX, CX,
 CXI, CXII, CXIII, CXIV, CXV, CXVI

Fragmenta:

I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII, XIV

v

PRAEFATIO

vi

CATULLI carminum, praeter unum LXII quod Epithalamion inscribitur incipitque *Vesper adest, iuuenes consurgite, Vesper Olympo*, seruatum est autem in Anthologia carminum Latinorum Thuanea (Bibl. Paris. 8071, saec. ix), perierat inter litteratos notitia donec ineunte demum saec. xiv inuentus est a *Compatriota*¹ quodam h.e. Veronensi, incertum quo anno, qua regione terrarum, codex qui fons uidetur esse eorum qui nunc extant omnium. Ex hoc codice non multo post creditur uersus aliquot intulisse in *Compendium* suum *moralium notabilium* Hieremias Iudex de Montagnone cuius Patauinus; ex hoc is qui inter *Flores Moralium Auctoritatum* (quem libellum Detlefsen inuenit, scriptus est autem a. 1329 Veronae) haec habet Catulli *De errore. Catullus ad Varum. Quem non in aliqua re (uidere om.) Suffenum possis suus cuique attributus est error. Sed non uidemus mantice quod in tergo est.* Etiam Mussato, poetae Patauino, innotuisse credo eum codicem, qui in Elegia qua gratias egit Academiae Patauinorum quod se laurea coronasset scripserit *Carmine sub nostro, cupidi lasciuia Catulli Lesbia, dulce tibi nulla susurrat auis*, ut taceam alia quae in Mussati carminibus ex Catullo trahi poterant. Obiit autem Mussatus a. 1329 mense Maio². Deinde duobus locis Catulli corpus carminum respexit, duobus ipsos uersus (i. 1, 2; i. 5-7) citauit in libro *de Originibus Rerum*, Gulielmus Pastrengicus (1295-1360) amicus Petrarcae. Iam ipse Petrarca non solum Catullum in carminibus et nominauit et paene ad uerbum imitatus est, uelut lxxvi. 23-26 sic expressit Sonnetti 1.50 ed. Mestica *Non prego già, né puote aver piú loco, Che mesuratamente il mio cor arda, Ma che sua parte abbia costei del foco* (Schwabe, *Testimon.* p. xv, ed. 1886), sed duodecim fere locos attulit ex eius carminibus siue in opusculis post impressos, siue in Vergili codice quodam enotatos quem itinerum comitem secum habebat (De Nolhac *Pétrarque et l'Humanisme*, p. 139), nec dubium est Catulli eum codice usum esse qui et priuus esset et semper ad manum lecturo. Huius aequalis Boccacius (†1375) de amatoriis poetis loquens sui temporis Catulli et Properti eos uolumina euoluere autumat (Schwabe, *Testimon.* p. xv). Ac notum iam Catulli librum fuisse ex tribus constat epistulis Coluci Salutati (†1406) scriptis anno 1374, quorum in una Beneuentum de Imola, in duabus Casparam de Broaspinis implorat ut Catulli exemplar ad se transmittendum curet.

vii

Haec ex editione maiore attuli ut demonstrarem ab ineunte fere saec. xiv poetae nostri carmina saltem in Italia lecta fuisse. Sed miro casu nec satis explorato factum est ut quaecumque horum exemplaria colligimus uel fuisse in manibus Mussati, Pastrengici, Petrarcae uel praesto fuisse ceteris quos intra annos 1323-1375 Catullum legisse ueri simile est, omnia deperdita et ex hominum memoria ac cognitione sublata sint.

Anno 1375 exaratus est codex Sangermanensis (*G*), nunc Parisinus 14137, quo non habemus ueteriorem. De eo scriba haec dicit 'Tu lector quicumque ad cuius manus hic libellus obuenerit, scriptori da ueniam si tibi corruptus uidebitur. Quoniam a corruptissimo exemplari transcripsit, non enim quodpiam aliud extabat, unde posset libelli huius habere copiam exemplandi.' Creditur igitur id quod non debebat credere, unum tunc extare exemplar Catullianorum carminum, id unum se transcribere. At iam ante annum 1329 Catullus innotuerat Mussato, breui post laudatus fuerat a Pastrengico; Petrarcae integrum exemplar praesto fuit, ex quo hauriret quae uel imitatus

sit in carminibus suis uel in codicem suum Vergili tamquam hunc explicaturus rettulerit; nec potest dubitari quae ante annum 1374 adeo peruulgarentur ut inde Boccati aequales traherent suis usibus idonea, Petrarca modo uersus citaret in Latinis opusculis, modo Maronianos uersus illustraret similia ex Catullo in Vergili codicem enotans, modo amoris sui sensus Italico sermone exprimeret Catulli imitatus carmina ad Lesbiam, non uno tantum codice tum extare, sed fusius legi, postquam codex ille quem initio fere saec. xiv compatriota Veronensis inuenerat Catullum popularibus suis quasi ex mortuis rediuuuum restituisset. Quis enim credat, Petrarcae praesertim aetate, adeo incuriosos Veronenses fuisse ut poetam suum quasi rursus sepultum sinerent latere? Quid? non uniuersis Italis μέλημα futurus erat? Itaque Germanensi non ideo praecipua danda fides est quod ex uno tum superstitie exemplari descriptus fuerit (uix enim sciri id quidem potuit), sed quod aetate propius accessit ad codicem quem Veronensis circa initium saeculi xiv inuenerat quam ceteri quos nunc habemus codices.

viii Germanensem proxime aetate attingens Oxoniensis est Canonicianus Lat. 30, qui quamuis annum quo scriptus est prae se non ferat, aut eiusdem est aevi cum Germanensi, aut certe anno 1400 non recentior.

Hi duo codices *G* et *O* nonnullis locis contra ceteros codices ita conspirant ut maiorem antiquitatem testentur. XI 3 ut *GO*, ubi *plerique*; XXXVIII 2 male si me *GO*, male est si me *plerique*; LXI 169 hac tibi *GO*, ac tibi *plerique*; LXVII 12 istius *GO*, isti *plerique*; LXXVI 11 qui tui animo offirmas *GO*, qui tu animo affirmas *plerique*; CII 1 ab antiquo *GO*, ab amico *plerique*.

Praeterea LXIV 136 crudeles mentes *O et prius G*, crudelis mentis *plerique*; LXIV 145 adipisci *O*, *prius G*, apisci *plerique*; LXIV 249 tamen prospectans *O*, tamen *pr*ospectans *G*, tamen aspectans *plerique*.

Sunt alii loci in quibus cum *GO* tertius codex *R(omanus)*, Vat. Ottob. 1829, contra ceteros singularem lectionem praestat. LXVII 12 istius *GOR*, isti *plerique*; LXXVI 11 qui tui animo offirmas *GOR*, qui tu animo affirmas *plerique*; LXXVI 18 extremo *GOR*, extrema *plerique*; XXII 4 puto esse ego *GOR*, puto ego esse *plerique*; XXIII 2 nec cimex al neque araneus *O*, nec cimex animal neque araneus *GR*; XLII 14 potes quid esse *GOR*, potest quid esse *plerique*; XLVI 3 aureis *GO*, aureis *R*; LV 18 tenens *GO*, tenens *R*; LXI 16 iunia *GOR*, uinia uel iu(l)lia *reliqui*; 146 ni *GOR*, ne *plerique*; LXIV 227 obscurata *GO*, obscurata *R*; 392 certatum *GOR*, certatim *plerique*; 393 lacti *O*, *G m. pr.*, lacti al. leti *R*, l(a)eti *plerique*.

Sunt alii loci ubi ex *R* confirmatur lectio quam aut solus aut cum paucissimis praestat *O*; X 3 tunc *O et R m. pr.*, tum *G*; LV 11 quedam *OR*, quendam *plerique*; LXIV 224 infulso *O*, infulso *R*, infuso *plerique*; 282 aurea *OR*, aura *plerique*.

ix Sunt alii ubi *R* singulares lectiones solus habet. IV 4, 5 siue... siue *R*, sine... sine *ceteri*; 20 uocare^hura *R m. pr.*, uocare cura *plerique*; X 13 non al. nec facerent *R*, non al. nec faceret *G*, nec faceret *O*; XLVII 4 preposuit *R solus*, proposuit *cett.*; XLIX 7 omnium patronus (*ex patronum*) *R*, omnium patronus uel patronum *cett.*; LXI 159 homine *R*, omine *cett.*; LXVI 59 ne solum in mumine celi *R*, in numine *plerique*; 63 ad flāma *margin.* templa *R*, ad templa *cett.*; LXXIII 4 o^hstetque magisque magis *R*, obestque magisque magis *GO*, stetque magisque magis *plerique*; LXVIII 115 tereretur *R*, terreretur *O*, *tr*ereretur *G*.

In uniuersum uere mihi uidetur de *R* iudicasse qui eum anno 1896 primus in lucem protulit, Americanus, Gulielmus Gardner Hale. Censet enim huic codici siue propter aetatem (circa 1400) siue propter lectiones quae in eo reperiuntur optimae, primum locum neque *G* neque *O* inferiorem attribuendum esse. Itaque in Catulli crisi praecipue semper considerandum erit quid hi tres (*GOR*), necdum correcti, praebeant. Sed in hac editione, quamquam, permittente ipso qui codicem *R* primus inuenit, non dubitauit quae potiora uisa sunt inter ceterorum codicum lectiones proferre, non sum ausus omnia uulgare, ne inuenti sui gloriam auctori uiderer praeripere; cuius integra collatio ab ipso demum expectanda erit.

Ad *R* mira proximitate accedit *Venetus* Sancti Marci (cod. Lat. xii. 80), ita tamen ut aliquanto recentius scriptus fuerit. Hunc codicem, ut Germanensem Chatelainius anno 1890, heliotypica arte expressum edidit Constantinus Nigra anno 1893.

x Post *GOR*, aetate qui proximus est, *B(ononiensis)*, cum finitus sit anno secundo Iohannis XXIII, h.e. 1411-12 A.D., ceteris posset haberi praestabilior, nisi tot tantasque passus esset correctiones ut non raro uix dinoscatur quid uetus scriba exararit, quid emendator intulerit. Qua in re fortuna tamen nos aliqua ex parte adiuit: duo enim codices *Laurentianus I* (Plut. xxxiii. 13) et Vaticanus 1630, tam arta cognitione cum *B* cohaerent, ut ex eis saepe colligatur quid in *B* fuerit. Et *La*¹ quidem non diu post *B* uidetur descriptus; Vat. 1630 recentior, neque a me in hoc libello exhibetur. Ceterum non parui sunt quae peculiaria in *BLa*¹ extant; quorum partem hic pono. LXV 14 Dauilas *BLa*¹, Bauilla *O*, Bauilas ex Bauila *G*, Dauilas *Catullus*; LXVI 5 sublamia *B*, sublamina *O*, sublimia *G et plerique*, sub Latmia *Catullus*; LXIV 211 erectum *La*¹, errectum *B m. pr.*, ereptum *plerique*, Erechtheum *Catullus*; LXVI 25 atque ego certe *BLa*¹, at ego certe *GOR et plerique*.

Quae quoniam ad ueritatem aut propius accedunt aut possunt accedere (uelut LXVI 25) quam *GOR*, ab alio fonte uidentur deriuata atque hi fuerunt. Hoc dico: codicis eius principalis siue archetypi quem Veronensis (siue carta ea siue papyrus fuit) ante 1323 inuenerat, nonaginta annis intercedentibus, ita uariasse apographa ut non semper in uetustissimis, sed interdum etiam in recentioribus, qualia sunt *BLa*¹, melius ac fidelius repraesentetur id quod in archetypo illo traditum fuerat. Hinc credo explicari tot alternantes lectiones quae in *G* et *R* reperiuntur; quae ut ab archetypis diuerse interpretantibus sine dubio ortae sunt, ita ex archetypo non ipso semper, sed apographis eius depromi poterant, qualia inter 1323 et 1375 quo anno descriptus est *G*,

xi exarata esse credibile est. Non igitur mirum si et in *C(olbertino)* et in *A(mbrosiano)* atque adeo in *D(atano)*, quamuis *CA* medio fere saec. xv, *D* non ante 1463 descriptus fuerit, interdum extant uestigia lectionum quae ceteris codicibus antiquiora et sinceriora sint. Duo exempla affero quae instar erunt omnium. LXXII 6 quod uulgo editur *Multo mi tamen es uilior et leuior*, codices sic tradiderunt, *Multo ita me nec uilior et leuior*. Solus *C* habet, *multo "me" ita nec uilior et leuior*, quo significatur transponendum esse *me*: uidelicet post *ita* rursus *me* repetendum erat; *mei* enim datius est LXXVII 3 *sicine subrepsti mei*, fortasse etiam XXXVII 11 *puella nam mei*, ubi codices habent *me*. Alterum exemplum est XXXIV 23 solitas es *A*, in quo latere antiquum morem scribendi *solita's* intellexit Lucianus Mueller: a quo non longe abest unicum illud quod habet *R XLIX 7 omniuns* quod non immerito ad ipsum archetypon redire existimauit is qui codicem inuenit, Gulielmus Gardner Hale. Atque utinam huiusmodi essent plura quae in eo extant codice; haberemus certiore ad archetypon redintegrandum uiam: quamquam ne sic quidem ad ipsius Catulli manum iretur.

De *Datano* fusius dixi in ed. maiore Prolegg. pp. xxxi-xxxv. Is quia nonnulla habet quae ab Italis interpolata sint, uelut LXVIII 47 (qui uersus deest in sincerioribus), XCV 9 in fine uersus *laboris*, LXV 12 *canam* ubi ceteri *tegam*, a nonnullis editoribus hodie repudiatur. Est tamen ea species in uniuersum *Datani*, quae non modo peculiaris dicenda sit, sed praesertim si orthographiam spectes, incorruptam uetustatem prae se ferens; qua re Lachmanno hic potissimum dignus habitus est quem cum uno altero totum exhiberet in ed. sua anni 1829, neque ego, qui Lachmanni crisin semper habuerim plurimi, umquam a me impetrare potui ut, Baehrensio potius et Munroni obsecutus propter pauca quae codex is habet uitia, uniuersum neglegerem abiceremque. Huius compar consimilisque codex est Musei Britannici, Add. 11,915, quem in ed. maiore littera *a* signaui.

Ex his decem codicibus plerumque constabit quid in Veronensis archetypo scriptum fuerit, non ut hinc restitui putes ueram manum Catulli.

Fuerit enim diuersa carminum recensio, ut ex LXII patet, quod quemadmodum legitur in Thuaneo apographo saeculi ix, non semper consentit cum codicibus saec. xiv, xv.

xii His adiunxi alios quorum fides plerumque integra uisa est, in primis Laurentianum secundum (Plut. xxxiii cod. 12), Parisinum 7989, Harleianos duo, quorum alter 2574 (*h*) saepe consentit cum Oxoniensi (*O*), alter (4094) post Tibullum Propertiumque habet Catulli LXI, LXII, II, X, V-IX, XI-XVII 14, duo Phillippicos, alterum 9591, scriptum anno 1453 (nunc Bodl. Lat. Class. e. 17), alterum 3364 (nunc Bodl. Lat. Class. e. 15); praeterea, quamquam minoris aestimandos, Caesenatem saec. xv exeuntis, Carpentoractensem (*Carpentras*) 357, Brixianum *A* vii. 7, Riccardianum 2242, Parmensem 716, Perusinum (*p*) qui idem Cuiacianus fuerat Scaligeri, nunc est inter libros Samuelis Allen, Dublinensis; praeterea codicem quendam Gualteri Ashburner, olim inter socios collegii Mertonensis apud Oxonienses, continentem Catull. I-LXI 127 et quaedam Tibulli. Hos rarius tantum excerpsti, praeter Laur. xxxiii. 12, Harleianos, Perusinum (*p*), et Bodl. Lat. Class. e. 15, hunc utpote peculiaria nonnulla praestantem quibus ueri species inesset, *p* ut coniecturas, quae Catulli textum ex doctorum emendatione, praecipue Italarum, saec. xv occuparint. Ea quoniam ad Catullum explicandum non sunt sine pretio, ideo adieci, quamquam non diffiteor prolixiorum sic factam esse speciem apparatus critici quam aut libelli norma postulabat aut ipse susceperam uolueramque.

1. Extat epigramma siue *uersus domini Beneuenti de Campexanis de Vicencia de resurrectione Catulli poetae Veronensis*

Ad patriam uenio longis de finibus exul,
causa mei reditus compatriota fuit.
scilicet a calamis tribuit cui Francia nomen,
quique notat turbae praetereuntis iter.
quo licet ingenio uestrum celebrate Catullum,
cuius sub modio clausa papyrus erat.

Mortuus uidetur Beneuentus de Campesanis anno 1323 (Schulze, Prolegg. Catulli Baehrensiani, p. viii).

2. A. Gloria, *Documenti inediti intorno a Francesco Petrana e Albertino Mussato* p. 18, Carducci p. 279 libri *Ecerinide* a Ludouico Padrin editi Bononiae a. 1900. Ecerinis titulus est tragoediae latinae a Mussato conscriptae, propter quam meruit lauro et hedera quodannis coronari.

xiii

ADDENDA IN ADNOT. CRIT.

IV. 4, 5 Siue... siue *R*, non sine... sine

LXI. 226 fort. bene mutuo ex

xiv

SIGLA

T = Thuaneus, Paris. 8071: habet Catulli c. lxii

saec. ix

<i>G</i> = Sangermanensis, Paris. 14137	anni 1375
<i>O</i> = Oxoniensis Bodl. Canon. Lat. 30	saec. xiv
<i>R</i> = Romanus (Vat. Ottob. 1829)	saec. xiv exeuntis
<i>Ven</i> = Marcianus Class. xii. Cod. Lat. 80	saec. xv
<i>B</i> = Bononiensis (Bologna) 2621, Bibliothecae Vniuersitatis	anni 141½
<i>La</i> ¹ = Laurentianus primus (Bibl. Laurentiano-Mediceae Plut. xxxiii Cod. 13)	saec. xv
<i>A</i> = Ambrosianus M. 38, Mediolani	saec. xv
<i>C</i> = Colbertinus, Paris. 8234	saec. xv
Ω = consensus codicum <i>GOR Ven BLA</i> ¹ <i>AC</i> ubi omnes uel uno alteroue excepto conspirant	
<i>D</i> = Datanus Bibl. Berolinensis (Diez. B. Santen. 37)	anni 1463
<i>a</i> = Brit. Mus. Add. 11,915	anni 1460
<i>h</i> = Harleianus 2574	saec. xv
<i>h</i> ² = Harleianus 4094	saec. xv
<i>Phill.</i> = Phillippicus 9591, nunc Bodleianus Lat. Class. e. 17	saec. xv
<i>Bodl. Lat. Class. e. 15</i> , olim Phillippicus 3364	saec. xv
Paris. 7989	anni 1423
Laur. xxxiii. 12	saec. xv
<i>Qui secuntur rarius tantum adhibiti sunt</i>	
Carpentoractensis (<i>Carpentras</i>) 357	saec. xv exeuntis
Brixianus Bibl. Queriniana A vii. 7	saec. xv
Parmensis 716	saec. xv
Bononiensis (Bologna) 2744	saec. xv
Perusinus = Cuiacianus Scaligeri (<i>p</i>)	anni 1467
Ashburneri codex I-LXI 127 continens	anni 1451

CATULLI CARMINA

Catulli (-lis *La*²) Veronensis liber incipit ad Cornelium *BGR Ven Laur. 33.12*: Catulli Veronensis poetae liber incipit *A et Santenianus*: Catulli Veronensis ad Cornelium *La*¹: Catullus Veronensis poeta *O*: Catulli Veronensis poete cla liber incipit *a*: *Q*. Catuli Veronensis liber incipit ad Cornelium *I D*: *Q. VALERI. CATULLI. VERONENS. AD CORN. NEPOTEM. LIBER C*

I

QUI dono lepidum nouum libellum
arido modo pumice expolitum?
Corneli, tibi: namque tu solebas
meas esse aliquid putare nugas;
5 iam tum cum ausus es unus Italorum
omne acuam tribus explicare cartis
doctis, Iuppiter, et laboriosis.
quare habe tibi quidquid hoc libelli
qualecumque; quod, o patrona uirgo,
10 plus uno maneat perenne saeclo.

I 1 Qui *ADh Gulielmus Pastrengicus (1295-1360 A.D.) de originibus rerum p. 88b*: cui *GO*³ (*non qui*) *RBCLa*¹ 2 arido *codd.*: arida *Pastrengicus, fortasse ex Serui adnotatione ad Aen. xii. 587 ubi tradit Catullum pumicem dixisse feminino*
5 tum *h*: tamen Ω es *h*: est Ω
8 tibi habe quicquid Ω haec *O* libelli al. mei *G 9* quod] quidem *D, Bodl. Lat. Class. e. 15, marg. R* o *add. Perusinus (p): om.* Ω patroni ut ergo *Bergk 10* perire *O*

[3](#). Sic enim monstrantibus Elmero Merrill et E. B. Nicholson nunc lego quod in *G* et *O* scriptum est.

II

PASSER, deliciae meae puellae,
quicum ludere, quem in sinu tenere,
qui primum digitum dare atpetenti
et acris solet incitare morsus,
5 cum desiderio meo nitenti
carum nescio quid libet iocari,
et solaciolum sui doloris,
†credo ut cum grauis acquiescet ardor:†
tecum ludere sicut ipsa possem
10 et tristis animi leuare curas!
.....
tam gratum est mihi quam ferunt puellae
pernici aureolum fuisse malum,
quod zonam soluit diu ligatam.

II Fletus passeris Lesbie Ω: *spatium unius uersus in O titulo tamen carens*

3 qui *GODBLa*¹ (*m. pr.*): {Ωc}ui^A *R*: cui *ha, marg. O*: quoi *C* at petenti *O*: at petenti al. petenti *Ven. et sic G prius, quamuis post in parenti mutatum fuerit*: appetenti *Ra*
6 karum *GO* libet *GO* sed iubet *marg. O*: lubet *Baehrens*
8 sic Ω sed cum *om. Ba* credo, ut tum *g. acquiescat a. Baptista Guarinus*: credo, et cum (quo *Postgate*) grauis acquiescit (-at *Postgate*) ardor *ego olim*: quaerit quo *g. acquiescat a. E. M. Thompson. Omittendum esse credo ratus est Tartara tamquam additum ab eo qui dubitationem suam de scriptura sic declarauit 9* ludere (*suprascr. al. luderem*) *G*: luderem *D Post 10 uidentur excidisse quaedam, uelut tecum ludere, sic ut ipsa ludit: sed interstitii uestigia non habent codices 11* est *omittebat Conington*

13 ligatam *ACBLa*¹*Dah Priscianus*: negatam al. ligatam *G*: negatam *O*: ligatam *marg.* negatam *R, sed ut ante* ligatam *uideatur aliquid erasum: cf. Carm. Epigr. 1504.49 Buech.* zonulam ut soluas diu ligatam

III

LUGETE, o Veneres Cupidinesque,
 et quantum est hominum uenustiorum.
 passer mortuus est meae puellae,
 passer, deliciae meae puellae.
 5 quem plus illa oculis suis amabat:
 nam mellitus erat suamque norat
 ipsam tam bene quam puella matrem.
 nec sese a gremio illius mouebat,
 sed circumsiliens modo huc modo illuc
 10 ad solam dominam usque pipilabat.
 qui nunc it per iter tenebricosum
 illuc, unde negant redire quenquam.
 at uobis male sit, malae tenebrae
 Orci, quae omnia bella deuoratis:
 15 tam bellum mihi passerem abstulistis.
 uae factum male! uae miselle passer,
 tua nunc opera meae puellae
 flendo turgiduli rubent ocelli.

III cum II *continuatum habent* Ω, *nullo titulo nec spatio tituli*
4 om. ABCLa¹a **7** ipsa ABC

9 circum siliens GR: circum silens al. siliens O **10** pipilabat
 Da: piplabat Ω: piplabat marg. h Voss

11 tenebricosum h²: tenebrosum Ω **12** illuc marg. O: illud Ω
 Carm. Epigr. 1504.11 Buech. Unde fata negant redire
 quemquam

14 Orciquae R m. pr.: Orcique al. quae G: Orcique COVen
 bella al. pulcra G: bella i. pulcra O

16 uae... uae miselle scripsi ex eo quod habent Ω **16** Bonum
 factum male bonus ille passer: *correxerunt ex Att. xv.1.1* o
 factum male, o miselle passer: cf. Carm. Epigr. 1512.4.7

Buech. o factum male Myia quod peristi: proh miselle passer
 Bapt. Guarinus: pro f. m. pro pusille Froehlich: io miselle p.
 Lachmann **17** tua (*suprascr.* quia) O **18** turgidoli R m. pr.

IV

PHASELLUS ille, quem uidetis, hospites,
 ait fuisse nauium celerrimus,
 neque ullius natantis impetum trabis
 nequisse praeterire, siue palmulis
 5 opus foret uolare siue linteo.
 et hoc negat minacis Adriatici
 negare litus insulasue Cycladas
 Rhodumque nobilem horridamque Thraciam,
 Propontida truce mae Ponticum sinum,
 10 ubi iste post phasellus antea fuit
 comata silua: nam Cytorio in iugo
 loquente saepe sibilum edidit coma.
 Amastri Pontica et Cytore buxifer,
 tibi haec fuisse et esse cognitissima
 15 ait phasellus: ultima ex origine
 tuo stetisse dicit in cacumine,
 tuo imbuisse palmulas in aequore,
 et inde tot per impotentia freta
 herum tulisse, laeua siue dextera
 20 uocaret aura, siue utrumque Iuppiter
 simul secundus incidisset in pedem.
 neque ulla uota litoralibus deis
 sibi esse facta, cum ueniret a mari
 nouissimo hunc ad usque limpидum lacum.
 25 sed haec prius fuere: nunc recondita
 senet quiete seque dedicat tibi,
 gemelle Castor et gemelle Castoris.

IV DE PHASELLO (-ELO VenR) Ω: *spatium unius uersus*
 in O

1 Phaselus DaVen **2** aiunt Ω **2** celerrimum

(celerimum O) Ω **3** illius Ω tradis h²: tardis Ω

4 neque esse Ω sine Ω: siue R **5** sine Ω: siue R

6 haec O negant R mina ei B m. pr., GOVenDah:
 mina ci Cod. Vat. 1630: mina||| dein minacis R **7** insula
 uegeladas O **8** tractam Ω sed traciā corr. R et corr.
 La¹ **11** silua om. O, add. in marg. cit(th) Ceorio Ω
 sed citeono Oh²

13 citheri GO et R m. pr. **14** cognitissima ah²:

cognotissima Ω **17** tuo O: tuas cett. **18** inte R

19 herum GOR **20** uocare cura ABCGOh: uocare^t ura
 R m. pr.: uocare^t aura corr. R

22 litoralibus GR litt. OBAC diis Ω sed e iam

superscripta in La¹ **23** a mari Lachm.: amaret Ω et,
 ut uidetur, R ante quam in amari mutatum erat: amare
 ah² **24** nouissimo a: nouissime Ω, Munro

25 hoc CGVen R m. pr. **27** Castor D, Diomedes p. 344

Keil: Castorum R m. pr. B et La¹ nondum mutati:

Castrum al. Castorum G: Castrum O

V

VIUAMUS, mea Lesbia, atque amemus,
 rumoresque senum seueriorum
 omnes unius aestimemus assis.
 soles occidere et redire possunt:
 5 nobis cum semel occidit breuis lux,
 nox est perpetua una dormienda.
 da mi basia mille, deinde centum,
 dein mille altera, dein secunda centum,
 deinde usque altera mille, deinde centum.
 10 dein, cum milia multa fecerimus,
 conturbabimus illa, ne sciamus,
 aut ne quis malus inuidere possit,

V AD LESBIAM Ω: *in O spatium unius uersus sine titulo*

3 extime(ne) O)mus Ω

5 nobiscum Ω

8 deinde mi//// altera da//// secunda centum G, et sic R, nisi
 quod da post inlatum uidetur: deinde mille altera deinde
 secunda centum Oh²

10 deinde Ω **11** conturbauimus Ω nesciamus Ω

13 tantum corr. R, corr. La¹: tantus CGOVen, R et La¹
 nondum mutati sciet Buecheler ex Priap. lii. 12

cum tantum sciat esse basiorum.

VI

FLAUI, delicias tuas Catullo,
nei sint illepidae atque inelegantes,
uelles dicere, nec tacere posses.
uerum nescio quid febriculosi
5 scorti diligis: hoc pudet fateri.
nam te non uiduas iacere noctes
nequiquam tacitum cubile clamat
Sertisque ac Syrio fragrans oliuo,
puluinusque peraeque et hic et ille
10 attritus, tremulique quassa lecti
argutatio inambulatioque.
nam nil uerpa ualet, nihil tacere.
cur? non tam latera ecfututa pandas,
nei tu quid facias ineptiarum.
15 quare, quidquid habes boni malique,
dic nobis. uolo te ac tuos amores
ad caelum lepido uocare uersu.

VI cum V continuatur in O: AD FLAVIVM cett.

2 nei *Lachmann*: ne Ω **3** uelis et possis *Heinsius*

5 hic O

7 nequiquam *Haupt*: nequicquam *GVen et R*, sed hi duo diuise:
ne quid quam O **8** Sertisque *Da*: Sertis Ω nisi quod *Sectis BLa*¹
ac Syrio *Auantius*: a sirio *R m. pr.*: asirio *GO* fragrans *scripsi*:
flagrans *GORVenBLa*¹: fragrans *D et Laur. 33.12* **9** et haec et
illo O: et hec (*suprascr.* hic) et illo (*suprascr.* al. ille) *GRVen*
Correxerunt et hic et illic (illi), et heic et illei *Fort.* et hoc
(= huc) et illo **10** cassa *D, Froehner*: casa a (*m. pr.*)

12 nil uerpa ualet *scripsi*: inista preualet O: ni ista preualet
GRVen: mi stupra ualet *uir doctus in Ephem. Class. xxiv. p. 211*
(stupra iam *Scaliger*) nil ista ualet *Lachm.*: nil stupra u. *Haupt*

13 sic *Lachm.*: cur non tam latera et futura panda Ω: et fututa *h*²
pandas *h* **14** nei *Marcilius*: nec Ω: ne a

15 quid quid O: quicquid Ω bonique malique O **17** uersum O:
uersum (*sic*) R

VII

QUAERIS, quot mihi basiationes
tuae, Lesbia, sint satis superque.
quam magnus numerus Libyssae harenae
lasarpiciferis iacet Cyrenis,
5 oraclum Iouis inter aestuosi
et Batti ueteris sacrum sepulcrum;
aut quam sidera multa, cum tacet nox,
furtiuos hominum uident amores;
tam te basia multa basiare
10 uesano satis et super Catullo est,
quae nec pernumerare curiosi
possint nec mala fascinare lingua.

VII *Spatium unius uersus in O titulo carens*: AD LESBIAM
cett.

1 quod *GORLa*¹

3 libisse *ORVen*: lybisse *G* **4** lasarpici feris al. fretis
GRVen: lasarpici fecis *Oh*² tyrenis al. cyrenis *GRVen*:
tyrenis *OLa*¹, *B m. pr.* **5** oradum uel ora dum Ω **6** beati O:
beati al. beari *GRVen*: brati a (*m. pr.*) **9** basiei O, et R
m. pr.: basiei al. basia *GVenC*

VIII

MISER Catulle, desinas ineptire,
et quod uides perisse perditum ducas.
fulsere quondam candidi tibi soles,
cum uentitabas quo puella ducebat
5 amata nobis quantum amabitur nulla.
ibi illa multa tum iocosa fiebant,
quae tu uolebas nec puella nolebat.
fulsere uere candidi tibi soles.
nunc iam illa non uolt: tu quoque inpotens noli,
10 nec quae fugit sectare, nec miser uiue,
sed obstinata mente perfer, obdura.
uale, puella. iam Catullus obdurat,
nec te requiret nec rogabit inuitam.
at te dolebis, cum rogaberis nulla.
15 scelestas tne te. quae tibi manet uita!
quis nunc te adibit? cui uideberis bella?
quem nunc amabis? cuius esse diceris?
quem basiabis? cui labella mordebis?
at tu, Catulle, destinatus obdura.

VIII *Spatium unius uersus in O titulo carens*: AD SE
IPSVM Ω

6 cum O: tam *Scaliger*

9 inpotens noli *Auantius*: impote (inpote) O Ω

12 om. *La*¹

14 nulla Ω

15 ne ter tibi quae *Bodl. Lat. Class. e. 15*: nec te
Phil.: nocte *Statius* nullam... noctem *Voss* **18** cum
labella O

IX

VERANI, omnibus e meis amicis
antistans mihi milibus trecentis,
uenistine domum ad tuos Penates
fratresque unanimos anumque matrem?
5 uenisti. o mihi nuntii beati!
uisam te incolumem audiamque Hiberum

IX AD VERAN(N)IVM Ω: *spatium unius uersus in O*

1 Verani a: Veranni *BDGLa*¹ *Ohh*²: Veramni *AC* e om. O
2 antistans *Auantius*: antistas Ω milibus O: millibus
GRVen.

4 uno animo sanamque O: uno animo suamque al. sanam
GVen anumque *Faermus*: senemque *Auantius*

narrantem loca, facta, nationes,
ut mos est tuus, applicansque collum
iucundum os oculosque suauabor.
10 o quantum est hominum beatiorum,
quid me laetius est beatiusue?

X

VARUS me meus ad suos amores
uisum duxerat e foro otiosum,
scortillum, ut mihi tum repente uisum est,
non sane illepidum neque inuenustum.
5 huc ut uenimus, incidere nobis
sermones uarii, in quibus, quid esset
iam Bithynia, quo modo se haberet,
et quonam mihi profuisset aere.
 respondi id quod erat, nihil neque ipsis
10 nec praetoribus esse nec cohorti,
cur quisquam caput unctius referret,
praesertim quibus esset irrumator
praetor, non faceret pili cohortem.

‘at certe tamen,’ inquiunt ‘quod illic
15 natum dicitur esse, comparasti
ad lecticam hominis.’ Ego, ut puellae
unum me facerem beatiorum,
‘non’ inquam ‘mihi tam fuit maligne,
ut, prouincia quod mala incidisset,
20 non possem octo homines parare rectos.’
at mi nullus erat neque hic neque illic,
fractum qui ueteris pedem grabati
in collo sibi collocare posset.
hic illa, ut decuit cinaediorum,
25 ‘quaeso’ inquit ‘mihi, mi Catulle, paulum
istos †commoda: nam† uolo ad Sarapim
deferri.’ ‘mane’ inquit puellae,
‘istud quod modo dixeram me habere,
fugit me ratio: meus sodalis
30 Cinna est Gaius, is sibi parauit.
uerum, utrum illius an mei, quid ad me?
utor tam bene quam mihi pararim.
sed tu insulsa male et molesta uiuis,
per quam non licet esse neglegentem.’

XI

FURI et Aureli, comites Catulli,
siue in extremos penetrabit Indos,
litus ut longe resonante Eoa
tunditur unda,
5 siue in Hyrcanos Arabesque molles,
seu Sacas sagittiferosue Parthos,
siue quae septemgeminus colorat
aequora Nilus,
siue trans altas gradietur Alpes,
10 Caesaris uisens monumenta magni,
Gallicum Rhenum †horribilesque ulti-
mosque† Britannos,
omnia haec, quaecunq̄ feret uoluntas
caelitum, temptare simul parati,
15 pauca nuntiate meae puellae
non bona dicta.
cum suis uiuat ualeatque moechis,
quos simul complexa tenet trecentos,
nullum amans uere, sed identidem omnium
20 ilia rumpens:
nec meum respectet, ut ante, amorem,

9 suauabor D: suabor Ω

X cum IX continuant Ω nullo spatio relicto

1 Varus C: Varius GOR Ven La¹: Verannius D 3 tunc
ORVen Laur. 33.12 4 inlep. Lachm.

7 Iarbitinia O quomodo posse haberet Ω: corr. ed. pr.

8 ecquonam Statius: et quoniam al quonam GRVen: et
quoniam OACDah² aere a: here GOLa¹ACD: hēre
(= habere) Bh

9 neque in ipsis (suprascr. al. neque ipsis ñ) G: neque nec
in ipsis OBCLa¹: nec in ipsis al. neque ipsis R: nihil in ipsis
Conington: nihil neque ipsi Traube 10 prius nec om.

RVenACa sed RVen addunt in marg. hic Giri hoc
praetore fuisse Traube 11 Cur q. c. u. referret? Munro
13 non al. nec GRVen: nec Oa: ne h² facerent Da

15 asse Statius

21 nec hic neque illic GORVen 22 fractumque Ω

24 docuit Ω, corr. a sined. O 25 inquit O

26 com(m)oda nam codd. praeter Oh²: comodā nam O:
comenda nam h²: commodum enim Hand: Istos da modo:
nam Munro: commoda; eram (heram) uel commoneam ego
sarapim D: sarapim (suprascr. al. e) G: serapim (ini O)
RVenO 27 deferri ACD: deserti al. deferri GBRVen: deserti
OLa¹ mane inquit Statius: mane me inquit (-d O) Ω:
minime Ald. I.: mi anime Bergk: meminei Munro 30 Cinna
est Gaius Beroaldus: Cuma est grauis Ω 31 ad me Da et
corr. R: a me Ω

32 paratis Statius

33 tu insulsa h: tu insula Ω: talsa O et] hac D: ac a

34 neglegentem Ω

XI AD FVRIVM ET AVRELIVM Ω: in O spatium non est,
sed primo uersui adscriptum est =

2 penetrabit ed. 1473: penetrauit Ω 3 ut GO
Caesenas: et h²: ubi cett. coa Oh²

5 arabasue Oh²: arabaesque G: arabesque R cum
plerisque 6 siue sagas (-x CGORa) Ω
sagittiferosque D Lachm.: que om. a 7 qui B Phil. h:
om. h²

8 Epra O 9 sui O latas Bh apes (suprascr. l) R

10 uidens ABCD: uissens h² 11 hor(r)ibilesque
DGOh²: horribiles RVenACBLa¹: horribile aequor
Haupt: horribilem salum Munro: h. fretum Everett:
horribilesque uitro (uel uultu) in- usque Palmer:
horribilem sequi Housman, in quod ipse olim
incideram, mutato uidens in nitens: fort. horribiles
citroque ult|roque 12 mosque... britannos G. In Oh²
uersus incipit ab ultimosque (Vitimosque O)

13 fere Ω 14 temptare OVen: tentare GR et
plerique

qui illius culpa cecidit uelut prati
ultimi flos, praetereunte postquam
tactus aratro est.

22 qui *BLa¹Da*, sed in *B prius fuit* cui: cui
GORVenChh² 23 posquam *RVenD*

XII

MARRUCINE Asini, manu sinistra
non belle uteris in ioco atque uino:
tollis linthea neglegentiorum.
hoc salsum esse putas? fugit te, inepte:
5 quamuis sordida res et inuenusta est.
non credis mihi? crede Pollioni
fratri, qui tua furta uel talento
mutari uelit: est enim leporum
disertus puer ac facetiarum.
10 quare aut hendecasyllabos trecentos
exspecta, aut mihi lintheum remitte,
quod me non mouet aestimatione,
uerum est mnemosynum mei sodalis.
nam sudaria Saetaba ex Hiberis
15 miserunt mihi muneri Fabullus
et Veranius: haec amem necesse est
ut Veraniolum meum et Fabullum.

XII AD MATRVCINVM ASIN[I]VM Ω: in *G Asinium tantum est*, in
O spatium unius uersus titulo carens

1 Marrucine *Parthenius*: Matrucine Ω **2** ioco al. loco
BGRVen: loco *O* **3** neglig. *O*: neglig. *GR* **4** salsum al. falsum
G: falsum al. salsum *ORVen*: falsum *ABCDLa¹hh²*

6 polioni *h²a* **7** frat̄ (frater) *O* **8** uoluit *O*: uoluit *Baehrens*
9 disertus *O*: difertus *Passeratius*

10 endeca syllabos *GORLa¹* **11** expecta Ω **12** extimatione Ω
13 nemo est sinum *O*: est nemo sinum (sinunt *BLa¹hh²*) *cett.*

14 settaba *O*: thessala *D et Vat. 1630* ex Hiberis *ed. pr.*:
exhibere Ω: ex Hiberis *Lachmann*: ex Hiberis *Owen*

15 numeri al. muneri *GCRVen*: numeri *OALa¹* **16** hec al.
hoc *R* amem *D*: ameni *R*: ameni *GOCVen* **17** ut *h²*: et Ω *Ad*
hunc uersum respexit Plinius H. N. praef. I

XIII

CENABIS bene, mi Fabulle, apud me
paucis, si tibi di fauent, diebus,
si tecum attuleris bonam atque magnam
cenam, non sine candida puella
5 et uino et sale et omnibus cachinnis.
haec si, inquam, attuleris, uenuste noster,
cenabis bene: nam tui Catulli
plenus sacculus est aranearum.
sed contra accipies meros amores
10 seu quid suauius elegantiusue est:
nam unguentum dabo, quod meae puellae
donarunt Veneres Cupidinesque,
quod tu cum olfacies, deos rogabis,
totum ut te faciant, Fabulle, nasum.

XIII AD FABVLLVM Ω: *spatium unius uersus in O titulo*
carens

2 dii Ω

6 inquam *margin.* unquam *h²*: unquam Ω **8** sacculus
GORBVen

9 meos *OAA* **10** seu quid *Santenianus Lachmanni*: seu qui
OBCLa¹: seu qui al. quod *GRVen* **14** Fabulle (*non fab.*) *R*

XIV

NEI te plus oculis meis amarem,
iucundissime Calue, munere isto
odissem te odio Vatiniano:
nam quid feci ego quidue sum locutus,
5 cur me tot male perderes poetis?
isti di mala multa dent clienti,
qui tantum tibi misit impiorum.
quod si, ut suspicor, hoc nouum ac repertum
munus dat tibi Sulla litterator,
10 non est mi male, sed bene ac beate,
quod non dispereunt tui labores.
di magni, horribilem et sacrum libellum!
quem tu scilicet ad tuum Catullum
misti, continuo ut die periret,
15 Saturnalibus, optimo dierum!
non non hoc tibi, salse, sic abibit.
nam, si luxerit, ad librariorum
curram scrinia, Caesios, Aquinos,
Suffenum, omnia colligam uenena,
20 ac te his suppliciis remunerabor.
uos hinc interea ualete abite
illuc, unde malum pedem attulistis,
saecli incommoda, pessimi poetae.

XIV AD CALVVM POETAM Ω: in *O spatium unius uersus*
titulo carens

1 nei *Lachmann*: ne Ω: nen *h²* **3** uaciniano *GRLa¹*
5 malis Ω

6 dant Ω

9 sulla *A et Santenianus m. pr.*: si illa *GORBCDLA¹*:
sylla *D* litterator *GOR Versum attulit Martianus*
Capella § 229, et ex eo, ut creditur, Ioannes
Saresberiensis Metal. I. 24 **10** mihi Ω

14 misti *ed. pr.*: misisti Ω continuo. ut *ORVen*
die] miser *Halbertsma* **15** opimo al. optimo
GRVenBLA¹: oppinio *O* Versum attulit *Macrobius Sat.*
ii. I. 8

16 hoc *Dh²*: hec Ω salse al. false sit (*uel fit*) adhibit
(*uel* adhibit) Ω

17 luserit (*suprascr.* al. x) *G* **18** curam *O*: curtam Ω
scrinea *RVen* **19** Suffenam Ω: Sufferam *AD marg.* *h²*

20 hac *ORVenh²* tibi hiis supplit' *O* remunerabor
R, idemque iterum in marg.

23 seculi Ω

XIV^b

SI qui forte mearum ineptiarum
lectores eritis manusque uestras
non horrebitis admouere nobis,

* * *

XIV^b *Hi uersus cum carminis XIV uersu ultimo coniuncti leguntur in codicibus: seiunxit Bapt. Guarinus*

3 ammouere O

XV

COMMENDO tibi me ac meos amores,
Aureli. ueniam peto pudentem,
ut, si quicquam animo tuo cupisti,
quod castum expeteres et integellum,
5 conserues puerum mihi pudice,
non dico a populo: nihil ueremur
istos, qui in platea modo huc modo illuc
in re praetereunt, sua occupati:
uerum a te metuo tuoque pene
10 infesto pueris bonis malisque.
quem tu qua lubet, ut lubet, moueto
quantum uis, ubi erit foris paratum:
hunc unum excipio, ut puto, pudenter.
quod si te mala mens furorque uecors
15 in tantam impulerit, sceleste, culpam,
ut nostrum insidiis caput lacesas;
a tum te miserum malique fati,
quem attractis pedibus patente porta
percurrent raphanique mugilesque.

XV AD AVRELIVM Ω: *spatium unius uersus in O titulo carens*

2 [*] pudentem p[*]eto^B G: pudentem pecto *h*² **8** inre ex inte
G: inte *h*² occupari O **10** bonisque malisque Ω

11 qua lubet ut iubet GD: qualib' ut al. iubet O: ut lubet om.
ABCLa¹a, add. in marg. Ven **12** ubi] ut *h*² **13** huc G
excipias peto L. Weber Eisenacensis, quod puto semper fere
corruptum inueniatur, sed cf. Priap. xii. 2 Cumaeae soror ut
puto Sibyllae pudenter al. prudenter GRVen

16 nostrum GDah²: nostrorum Ω **17** a tum te Statius: at tum
te AC: ah (ha O) tamen te ORBLa¹ *h*²: ah tamen al. tum te
GVen **18** attractis O: atratis BLa¹ *h*²

B. *pudentem p̄eto G

XVI

PEDICABO ego uos et irrumabo,
Aureli pathice et cinaede Furi,
qui me ex uersiculis meis putastis,
quod sunt molliculi, parum pudicum.
5 nam castum esse decet pium poetam
ipsum, uersiculos nihil necesse est,
qui tum denique habent salem ac leporem,
si sint molliculi ac parum pudici,
et quod pruriat incitare possint,
10 non dico pueris, sed his pilosis
qui duros nequeunt mouere lumbos.
uos, quod milia multa basiorum
legistis, male me marem putatis?
pedicabo ego uos et irrumabo.

XVI cum **XV** continent Ω

1 Pedic. ah²: Pedit. A: Dedicabo Ω **3** me ex mi G **4** quot
ex quod G sūt (sic) R

5-8 extant ap. Plin. Epp. iv. 14. 5 et **5-6** ap. Apul. Apol. xi
7 tum Dh: tamen al. tum GRVenC: tamen OABLa¹ *h*²: tunc
codices Plini ac om. *h*² **8** sint Ω: sunt codices Plini **9** ut
Froehlich possint A: possunt (suprascr. i) C: possunt Ω
et codices Plini

12 uos quod Laur. 33.12: uos qui AC: uosque (hosque
O) Ω **14** dedicabo Ω

XVII

O Colonia, quae cupis ponte ludere longo,
et salire paratum habes, sed uereris inepta
crura ponticuli acsuleis stantis in rediuiuis,
ne supinus eat cauaque in palude recumbat;
5 sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat,
in quo uel Salisubali sacra suscipiantur:
munus hoc mihi maximi da, Colonia, risus.
quendam municipem meum de tuo uolo ponte
ire praecipitem in lutum per caputque pedesque,
10 uerum totius ut lacus putidaeque paludis
liuidissima maximeque est profunda uorago.

XVII In GO nec titulus est nec spatium tituli: ceteri
aut spatium habent aut titulum

1 o colonia quae AC: o culo in aque Ω ludere h:
laedere Ω **3** acsuleis scripsi: ac sulcis Ω: assulis
Statius: axuleis Schwabe: aesculeis Palmer: num
hastuleis? stantis Statius: tantis Ω **6** salisubali
Bergk: sali subsali VenD: sali subs(sc RB marg.
Ven)ili GORACBLaurentiani: salisubilis Statius
suscipiant Ω: sus recipiant *h*²

8 quedam Oh² de tuo uolo ponte om. BLa¹
10 pudiceque paludes Ω: puniceque A: pu iceque
(sic): puiceque C sine uestigio rasurae

insulsissimus est homo, nec sapit pueri instar
bimuli tremula patris dormientis in ulna.
quoi cum sit uiridissimo nupta flore puella
15 et puella tenellulo delatior haedo,

14 quoi cum Scaliger: cui iocum Ω **15** et
Ach²: ut Ω **16** adseruanda O **18** nec se ed.
1473: nec me Ω **19** Ligari fragm. Festi p. 438
ed. von Ponor suppnata Festus: superata

asseruanda nigerrimis diligentius uuis,
 ludere hanc sinit ut lubet, nec pili facit uni,
 nec se subleuat ex sua parte, sed uelut alnus
 in fossa Liguri iacet suppernata securi,
 20 tantundem omnia sentiens quam si nulla sit usquam.
 talis iste meus stupor nil uidet, nihil audit,
 ipse qui sit, utrum sit an non sit, id quoque nescit.
 nunc eum uolo de tuo ponte mittere pronum,
 si pote stolidum repente excitare ueternum;
 25 et supinum animum in graui derelinquere caeno,
 ferream ut soleam tenaci in uoragine mula.

Desunt Carmina XVIII, XIX, XX.

XXI

AURELI, pater esuritionum,
 non harum modo, sed quot aut fuerunt
 aut sunt aut aliis erunt in annis,
 pedicare cupis meos amores.
 5 nec clam: nam simul es, iocaris una,
 haerens ad latus omnia experiris.
 frustra: nam insidias mihi instruentem
 tangam te prior irrumatione.
 atqui si faceres satur, tacerem:
 10 nunc ipsum id doleo, quod esurire
 mellitus puer et sitire discet.
 quare desine, dum licet pudico,
 ne finem facias, sed irrumatus.

XXI AD AVRELIVM Ω: *spatium unius uersus in O titulo carens*
1 exuritionum uel exuricionum Ω **4** pedicare AC: dedicare Ω
5 es iocaris D: exiocaris Ω: et iocaris ACah **6** haeres h Voss
 experibis uel experibus Ω
7 struentem Ribbeck **8** irrumatione Ω
9 atqui si scripsi ex eo quod Caesenas habet atque qui si:
 atque id si AC: atque ipsi Ω **10** id om. BLa¹ esurire O:
 exurire GRDBLa¹ **11** mellitus Hand: me me Ω: ieunus
 Huschke: meus mei Schwabe
12 desinat Ω: desinas AC **13** ne ed. pr.: nec Ω: nei Baehrens
 irrumatus ed. pr.: irruminatus sum Ω

XXII

SUFFENUS iste, Vare, quem probe nosti,
 homo est uenustus et dicax et urbanus,
 idemque longe plurimos facit uersus.
 puto esse ego illi milia aut decem aut plura
 5 perscripta, nec sic ut fit in palimpsesto
 relata: cartae regiae, noui libri,
 noui umbilici, lora rubra, membrana
 directa plumbo, et pumice omnia aequata.
 haec cum legas tu, bellus ille et urbanus
 10 Suffenus unus caprimulgus aut fossor
 rursus uidetur: tantum abhorret ac mutat.
 hoc quid putemus esse? qui modo scurra
 aut siquid hac re tersius uidebatur,
 idem infaceto est infacetiore rure,
 15 simul poemata attigit, neque idem umquam
 aequae est beatus ac poema cum scribit:
 tam gaudet in se tamque se ipse miratur.
 nimirum idem omnes fallimur, neque est quisquam
 quem non in aliqua re uidere Suffenum
 20 possis. suus cuique attributus est error:
 sed non uidemus manticae quod in tergo est.

XXII cum XXI *continuant GO sine interstitio, adiecto tamen quod nouum carmen indicet: AD VARVM marg. G, RVenABD: AD VARIVM C*
3 idemque al. itemque G
4 puto esse ego GORVenLa¹: puto ego esse BCDh milia O: millia G **5** sic] sit Ω palmisepto (-seto BLa¹ Ω: παλίμψηστον Marcilius **6** noue Ω: nouem Dah: nouei Lachm. **7** membrana Auantius: membran(a)e Ω, Munro **8** directa Statius: detecta Ω
10 capri. mulgus GRVen **11** abhoret O: fortasse aberrat
13 ac re O: aut re cod. Ashburneri: fort. aure tersius uel tertius Peiper, Munro: tristius Ω: tritius ed. Iunt. 1503: scitius L. Mueller: strictius uel crispus ego **14** in faceto est in faceto rure GOR: infacet rure A: infaceti' C **15** neque idem G: uel neque nec idem Oh **16** ac h: ah ABDLa¹a: ha GORVen cum] tum R **17** tamque] tamquam DGOh
18-20 omnes fallimur... error extant apud Hieremiam Iudicem de Montagnone, Part. II (I) 3. 8, ed. Ven. 1505; **19-21** in Flor. Moral.
18 neque est GRVen: nec est O **21** uidentur

Auctorit. II. 3, qui liber scriptus est anno 1329 Veronae codex Monacensis Porphyronis ad Hor. S. ii. 3. 299; legitne Porphyron uidetur?

XXIII

FUREI, cui neque seruos est neque arca
 nec cimex neque araneus neque ignis,
 uerum est et pater et nouerca, quorum
 dentes uel silicem comesse possunt,
 5 est pulcre tibi cum tuo parente
 et cum coniuge lignea parentis.
 nec mirum: bene nam ualetis omnes,
 pulcre concoquitis, nihil timetis,
 non incendia, non graues ruinas,

XXIII AD FVRIVM Ω: *spatium unius uersus in O*
1 Furei (e Ven) Ω quod non ausus sum immutare: Furi a seruos Statius: seruo al. seruus GRVen: seruo OBCLa¹
2 cimex animal neque GR: cimex al. neque O **5, 8** pulcre GORVen **6** linea B: num iuncea? cf. Goetz Thes. Gloss. p. 611
7 neç (suprascr. i) G: ne al. nec RVen: ne OABCLa¹: ni Dh ualetis .R. om̄s B **9** ruinas GD: minas ORVenABCh
10 facta G: fata D: furta Haupt

- 10 non facta impia, non dolos ueneni,
non casus alios periculorum.
atqui corpora sicciora cornu
aut siquid magis aridum est habetis
sole et frigore et esuritione.
- 15 quare non tibi sit bene ac beate?
a te sudor abest, abest saliuā,
mucusque et mala pituita nasi.
hanc ad munditiem adde mundiozem,
quod culus tibi purior salillo est,
- 20 nec toto decies cacas in anno,
atque id durius est faba et lapillis,
quod tu si manibus teras fricesque,
non umquam digitum inquinare posses.
haec tu commoda tam beata, Furi,
- 25 noli spernere nec putare parui,
et sestertia quae soles precari
centum desine: nam satis beatu's.

XXIV

- O qui flosculus es Iuuentiorum,
non horum modo, sed quot aut fuerunt
aut posthac aliis erunt in annis,
mallem diuitias Midae dedisses
- 5 isti, qui neque seruos est neque arca,
quam sic te sineres ab illo amari.
'qui? non est homo bellus?' inquires. est:
sed bello huic neque seruos est neque arca.
hoc tu quam lubet abice eleuaque:
- 10 nec seruom tamen ille habet neque arcam.

XXV

- CINAEDE Thalle, mollior cuniculi capillo
uel anseris medullula uel imula oricilla
uel pene languido senis situque araneoso,
idemque, Thalle, turbida rapacior procella,
- 5 cum diua †mulier aries† ostendit oscitantes,
remitte pallium mihi meum, quod inuolasti,
sudariumque Saetabum catagraphosque Thynos,
inepte, quae palam soles habere tamquam auita.
quae nunc tuis ab unguibus reglutina et remitte,
- 10 ne laneum latusculum manusque mollicellas
inusta turpiter tibi flagella conscribillent,
et insolenter aestues, uelut minuta magno
depressa nauis in mari, uesaniēte uento.

conscribillent flagella *Turnebus*: consigillent *Muretus*
exeuntis: inimica Ω 13 depressa *Oh*: deprehensa Ω

XXVI

- FURI, uillula nostra non ad Austri
flatus opposita est neque ad Fauoni
nec saeui Boreae aut Apheliotae,
uerum ad milia quindecim et ducentos.
- 5 o uentum horribilem atque pestilentem!

XXVII

- MINISTER uetuli puer Falerni
inger mi calices amariores,
ut lex Postumiae iubet magistrae
ebriosa acina ebriosioris.
- 5 at uos quo lubet hinc abite, lymphae,
uini pernicies, et ad seueros

- 12 aut qui Ω: ut qui *Staius* 13 aridum magis est Ω
15 sit O: si Ω
16 abest O *semel* 17 mucusque a: mucusue (muc- B,
muct- O) Ω pituita G
19 culus al. cuius *GVen*: cuius al. culus *RC*: cuius O
21 lupillis *Gulielmius* 22 friesque *Baehrens* 23 posses Ω:
possis *Froehlich*: posseis *Baehrens* 24 haec tua Ω furi
codd. 26 sesterciaque O 27 satis beatu's *Bergk*: satis
beatus Ω: sat es beatus *ed. Calpurn. 1481*

XXIV cum XXIII continuant codices, nullo spatio relicto

- 1 es] est Ω 2 quod *GORVen* 4 Midae dedisses *Voss*: mi
dededisses O: mi ededisses *Paris. 7989 m. pr.*: mi
dedisses Ω 5 qui *OAC*: qui al. cui *GR* neque al. nec G:
nec al. neque R 5, 8 seruos] seruus Ω 7 quid O
9 hec G: nec D qua lubet G: quam lubet al. qua *Ven*
10 seruom] seruuum Ω

XXV AD TALL(TAL B)VM Ω: nullum interstitium in O

- 1 talle Ω: tale *Par. 7989* 2 medullula O: medulla
cott. oricilla (auricilla) *Scaliger*: moricilla *GBDa*:
moricula *OACLa*¹: moricula al. moricilla *RVen*
3 arancoroso al. araneoso *GRVenB* 5 cum (cum G)
diua mulier (i O) Ω: coniuua *Boehme* aries O:
alios al. aues uel aries G: aues al. aries uel alios R
munerarios *Lachm.*: mulierarios *Haupt*:
mulicurios *Clayton*: manulearlos *Phillimore*:
conclauē cum uicarios *Munro* ostendet
(*suprascr.* i) G: ostendet *ODh*: fortasse cum laeua
munerarios offendit oscitantes 7 saethabum G:
sathabum *OABCDLa*¹a 8 inepteqe O
10 natesque *Scaliger* 11 inusta *ed. Calpurn.*
1481: insula Ω: inclusa *Scaliger* conscribillent Ω:
12 minuta h et *Caesenas*, uterque saec. xv.

XXVI AD FVRIVM Ω: in O interstitium non est

- 1 Furi *codd.* uestra O et *Caesenas* 2 om. O fauonii Ω
3 apheliot(a)e Ω: apeliotae *Lachm.*

XXVII AD PINCERNAM SVVM Ω: in O interstitium non est

- 2 ingere *codices praeter B*: iungere B: inger tres *codices Gelli vi.*
20. 6: inger εἰσκρασον *Thes. Gloss. p. 576 Goetz* 3 postumie O:
posthumie *GRVen* 4 ebriosa acina *Parthenius*: ebrios(a)e Ω et
codices Gelli acino Ω nisi quod habent acine *AC*: ebrioso acino
Munro, Schwabe, Giri

XXVIII

PISONIS comites, cohors inanis,
 aptis sarcinulis et expeditis,
 Verani optime tuque mi Fabulle,
 quid rerum geritis? satisne cum isto
 5 uappa frigoraque et famem tulistis?
 ecquidnam in tabulis patet lucelli
 expensum, ut mihi, qui meum secutus
 praetorem refero datum lucello.
 o Memmi, bene me ac diu supinum
 10 tota ista trabe lentus irrumasti.
 sed, quantum uideo, pari fuistis
 casu: nam nihilo minore uerpa
 farti estis. pete nobiles amicos.
 at uobis mala multa di deaque
 15 dent, opprobria Romulei Remique.

XXVIII AD VERAN(N)IVM ET FABVLLVM Ω: *nullum spatium in O*
2 apti sarcinulis et expediti *Wakefield*
6 ecquidnam *a*: et quid nam Ω: ut quidnam *A et Santenianus*
Post lucelli *signum interrogationis habent GRVenLa¹ Inter 6,*
7 lacunam statuit B. Schmidt 7 sequitur *R*
9-10 *a u. 8 pendere ratus est Alex. Guarinus, et sic Lachm. et*
complures recentiorum 9 o mem mi *OB et codex Ashburneri: o*
m̄em mi R: omnem mi GVenLa¹Da 10 trahe *BGRVen nondum*
mutati tentus Voss
11 pari *Oah: parum al. pari GRVenB fuisti GODPhil.*
12 uerpa *Laur. 33.12: urpa O: uerba al. uerpa uel urpa RVen:*
uerba G cum plerisque
14 nobis al. uobis *R: uobis al. nobis GVen: nobis OABLa¹*
15 oprobria *O: obpr. GRVen et plerique Romulei codd. quod*
immutare nolui

XXIX

QUIS hoc potest uidere, quis potest pati,
 nisi impudicus et uorax et aleo,
 Mamurram habere quod Comata Gallia
 habebat uncti et ultima Britannia?
 5 cinaede Romule haec uidebis et feres?
 et ille nunc superbus et superfluens
 perambulabit omnium cubilia,
 ut albulus columbus aut Adoneus?
 cinaede Romule haec uidebis et feres?
 10 es impudicus et uorax et aleo.

XXIX IN (AD A) ROMVLVM CATHAMITVM Ω: *nullum spatium*
in O
1, 2 extant apud *Quintil. ix. 4. 141 3 Plin. H. N. xxxvi.*
48 hic namque est Mamurra Catulli Veronensis
 carminibus proscissus, quem, ut res est, domus ipsius
 clarius quam Catullus dixit habere quidquid habuisset
 Comata Gallia. Mammurram *C: nam murram Ω*
4 uncti *Faernus: cum te Ω ante Staius*
7 perambulauit Ω, *corr. a 8 Adoneus Staius: ydoneus*
GOa: idoneus RVen et plerique: haut idoneus Sillig: haut
idonius malim, pro comparatiuo accipiendum

eone nomine, imperator unice,
 fuisti in ultima occidentis insula,
 ut ista uostra diffututa mentula
 ducenties comesset aut trecenties?
 15 quid est alid sinistra liberalitas?
 parum expatrait an parum elluatus est?
 paterna prima lancinata sunt bona;
 secunda praeda Pontica, inde tertia
 Hibera, quam scit annis aurifer Tagus.
 20 †hunc Gallie timet et Britannie.†
 quid hunc malum fouetis? aut quid hic potest
 nisi uncta deuorare patrimonia?
 eone nomine †urbis opulentissime†
 socer generque, perdidistis omnia?

13 uestra *Da: nostra Ω diffututa D Caesenas et corr.*
B: diffutura Ω: defutura Lachm. 14 comeset G:
comeset (suprascr. s) R: comerset O
15 alid *Staius: alit Ω: ait Da*
16 expatr.] *cf. expatrait ἐπετέλεσεν Goetz Thes.*
Gloss. p. 416
17 prima *ed. Trinc. Auantii: primum Ω 19 libera O*
quem Paris. 7989 et Bodl. Lat. Class. e. 15 scit O:
sit Ω amni (anni CLa¹) Ω: annis Bodl. Lat. Class. e.
15
20 sic Ω: timete Galliae, hunc time Britannia *Haupt: et*
huicne Gallia et metet Britannia? Munro: sciuntque
Galliae ultimam et Britanniae Birt: fort. Ruina Galliae
est, erit Britanniae
21-4 post **10** transponebat *Mommsen 21* hic] hinc
GORVenCD

23 uerbis *D: urbes a et Bodl. Lat. Class. e. 15 urbis o piissime Lachm.: orbis o piissime Haupt: urbis*
oppidissime Heyse: urbis ob luem ipsimae Munro: immo suae h.e. propter eum qui lues et belues (Goetz
Thes. Gloss. p. 136) est urbis suae Formiaram: o bis improbissimi E. M. Thompson 24 gener socerque
Verg. Catalept. iii. 6

XXX

ALFENE immemor atque unanimis false sodalibus
 iam te nil miseret, dure, tui dulcis amicali?
 iam me prodere, iam non dubitas fallere, perfide?

. . . . .

nec facta impia fallacum hominum caelicolis placent.
 quae tu negligis ac me miserum deseris in malis.
 eheu quid faciant, dice, homines cuiue habeant fidem?
 certe tute iubebas animam tradere, inique, me
 inducens in amorem, quasi tuta omnia mi forent.
 idem nunc retrahis te ac tua dicta omnia factaque
 uentos irrita ferre ac nebulas aereas sinis.
 si tu oblitus es, at di meminerunt, meminit Fides,

5

10

quae te ut paeniteat postmodo facti faciet tui.

XXX AD ALPHENVM (ALF. BLa¹) Ω: in C interstitium non est

Carmen κατὰ δύο decurrere, non ut Lachm. ed. 2 per strophas quaternorum, neque ut Bluemner ternorum, censeo. Bluemner uersus sic distribuebat 1. 2. 3. 6. 7. 8. 9. 10. 5. 4. 11. 12. 1 Alfene A: Alphene Ω salse GOR: s/lse Ven 2 nihil (nichil G) Ω

3 iam me prodere iam non me dubitas f. p. Ω: i. m. p. iam me non d. f. p. AD Post hunc u. duos ego et Otto credimus excidisse

4, 5 post 12 transponebat Lachm. 4 haec a 5 quae] quos Froehlich, Giri: quis (abl.) Richards: quom Munro apodosin faciens u. 6; cf. Weber Quaest. Cat. p. 137 negligis Ω

6 o heu Ω dice scripsi: dico Ω: dic ed. Trinc. Auantii cui ne Ω

7 tu te GRVen me add. Auantius: om. Ω 8 sic h: quasi omnia (om. tuta) O: quasi omnia tuta cett.

9 idem Oah Laur. 33.12: inde GACDLA¹: inde al. idem RBVen 10 uentos ACah: uento GORBLA¹D

11 sic Ω nisi quod ut dii, non at dii habent: at dii meminerunt at meminit fides codex Add. 11,674 Musei Britannici: meminere, at Muretus

XXXI

PAENE insularum, Sirmio, insularumque
ocelle, quascumque in liquentibus stagnis
marique uasto fert uterque Neptunus;
quam te libenter quamque laetus inuiso,
5 uix mi ipse credens Thuniam atque Bithunos
liquisse campos et uidere te in tuto.
o quid solutis est beatius curis?
cum mens onus reponit, ac peregrino
labore fessi uenimus larem ad nostrum,
10 desideratoque acquiescimus lecto.
hoc est quod unum est pro laboribus tantis.
salue o uenusta Sirmio atque hero gaude;
gaudete uosque o Lydiae lacus undae;
ridete quidquid est domi cachinnorum.

XXXI AD SIRMIVM INSVLAM Ω: in O primae litterae P caerulea nota adfecta est

1 Sirinio GO 3 neptūnus GRDVen 4 libenter Dah: libente Ω 5 mihi Ω crederis al. credens G: crederis D Thuniam atque Bithunos scripsi: thi(y O)miam atque bithinios Ω

8 honus B et R m. pr. 12 hero al. bero RVen: bero Laurentianus 33.12: ero nullus codex ex meis 13 gaude O et Santenianus: gaudente Bergk uos quoque lidi(a) Ω: emendarunt uosque, uos o, uosque o lucidae B. Guarinus: limpidae Auantius: Lydii Froehlich

XXXII

AMABO, mea dulcis Ipsithilla,
meae deliciae, mei lepores,
iube ad te ueniam meridiatum.
et si iusseris, illud adiuuato,
5 ne quis liminis obseret tabellam,
neu tibi lubeat foras abire,
sed domi maneat paresque nobis
nouem continuas fututiones.
uerum si quid ages statim iubeto:
10 nam pransus iaceo et satur supinus
pertundo tunicamque palliumque.

XXXII AD IPSICIL(L)AM uel IPSIT(H)ILAM Ω: spatium in O non est

1 ipsi thila GBLA¹: ipsi illa O: ipsi Thila (ipsi-chila Ven) al. ipsicilla RVen: Hypsithilla Scaliger: Ipsitilla Buecheler: Hypsiphylla Palmer: Ipsimilla Leo

4 illud, adiuuato Lachm.: adiubeto Turnebus 5 luminis O 6 lubeat GD et corr. R: lube O: libeat R m. pr., cum plerisque 7 meas (suprascr. an) R sed an pallidiore atramento 9 agis a 11 tunicam om. que a

XXXIII

O furum optime balneariorum
Vibenni pater et cinaede fili,
(nam dextra pater inquinatiore,
culo filius est uoraciore)
5 cur non exilium malasque in oras
itis? quandoquidem patris rapinae
notae sunt populo, et natis pilosas,
fili, non potes asse uenditare.

XXXIII cum **XXXII** continuant Ω nullo spatio relicto

3, 4 Carrio et Hand sic scribebant nam dextra pater est uoraciore, culo filius inquinatiore 4 uoratiore al. uolantiore GRVen: uolantiore AC: uoratori al. uolant ori B 5 horas Ω 6 istis a 8 potest a se (uel ase) uendicare Ω

XXXIV

DIANA sumus in fide
puellae et pueri integri:
Dianam pueri integri
puellaeque canamus.
5 o Latonia, maximi
magna progenies Iouis,
quam mater prope Deliam

XXXIV CARMEN DIANE (DYANE R, marg. Ven) Ω: spatium in O non est

3 om. Ω: uersum reposuit Palladius 1500

8 deposiuit Caesenas: deposuit Ω 11 saltumque recunditorum O 12 amniumque Calp. 1481: omniumque sonancium O: omnium sonantiumque Par. 7989: omnium sonantium Ω

deposiuit oliam,
montium domina ut fores
10 siluarumque uirentium
saltuumque reconditorum
anniumque sonantum:

tu Lucina dolentibus
Iuno dicta puerperis,
15 tu potens Triuia et notho's
dicta lumine Luna.
tu cursu, dea, menstruo
metiens iter annuum,
rustica agricolae bonis
20 tecta frugibus explēs.
sis quocumque tibi placet
sancta nomine, Romulique
antique ut solita's bona
sospites ope gentem.

15 notho's *L. Mueller*: nothoes al. noto es *GRVen* **16** diua *Weber*

17 menstrua Ω **18** menti(ci *La*¹)ens *OLa*¹

21 scis quecumque tibi placent al. sis quocumque tibi placet *GRBVen*: scis quecumque tibi placet *OD*: sis quecumque tibi placent *ACLa*¹ **23** antiqui *B ubi seorsus habet, in folio quod ceteris praefixum est, xxxiv.15-xxxv.14*: antique *B suo loco*: ancique *h et sic ex coniectura Merula Scaliger Niebuhr*
solita's *Lucian Mueller*: solitas es (est *Sant.*) *A et Santenianus*: solita es Ω

XXXV

POETAE tenero, meo sodali,
uelim Caecilio, papyre, dicas
Veronam ueniat, Noui relinquens
Comi moenia Lariumque litus.
5 nam quasdam uolo cogitationes
amici accipiat sui meique.
quare si sapiet uiam uorabit,
quamuis candida milies puella
euntem reuocet, manusque collo
10 ambas iniciens roget morari.
quae nunc, si mihi uera nuntiantur,
illum deperit impotente amore.
nam quo tempore legit inchoatam
Dindymi dominam, ex eo misellae
15 ignes interiorem edunt medullam.
ignosco tibi, Sapphica puella
musa doctior; est enim uenuste
magna Caecilio incohata mater.

XXXV AD CECILIVM IVBET LIBELLVM (-LO *GRVenD*) LOQVI Ω :
spatium nec in G nec in O

2 occilio *O* **4** moenia] ueniam *O*: meniam *G m. pr., nunc erasum est 3 h.e. m*

8 millies *GRVen*: mill¹es *OC* **10** iniciens *B utroque loco*: inities *O*

11 nunt. *RVen*: nunc. *GO* **12** impotente amore *a et Charisius 133.25 Keil*: impotentem amorem (amore *GVen* amorem *R*) Ω

13 elegit Ω : eligit *O* indotatam Ω

18 cecilia Ω incohata *OD Paris 7989*: inchoata Ω

XXXVI

ANNALES Volusi, cacata carta,
uotum soluite pro mea puella.
nam sanctae Veneri Cupidinique
uouit, si sibi restitutus essem
5 desissemque truces uibrare iambos,
electissima pessimi poetae
scripta tardipedi deo daturam
infelicibus ustulanda lignis.
et haec pessima se puella uidit
10 iocose lepide uouere diuis.
nunc o caeruleo creata ponto,
quae sanctum Idalium Vriosque apertos,
quaeque Ancona Cnidumque harundinosam
colis quaeque Amathunta, quaeque Golgos,
15 quaeque Durrachium Hadriae tabernam;
acceptum face redditumque uotum,
si non illepidum neque inuenustum est.
at uos interea uenite in ignem,
pleni ruris et inficetiarum
20 annales Volusi, cacata carta.

XXXVI AD LVSICACATAM (Lusicatam *C*) Ω : cum **XXXV**
cohaeret in O

1 Annuale (Anuale *O*) suo lusi Ω : Volusi *ed. antiquissima saec. xv*

5 desissemque *Auantius*: dedissemque Ω **7** datura *D, Spengel* **8** ustul. *Buecheler*: ustil. *codices*

9 haec *O, ut uidit Merrill, idem praetulerunt Pontanus ad Macrob. S. I. 7, R. W. Raper, alii*: hoc (*suprascr. e*) *D*: hoc Ω : *om. a uidit] fort. uicit* **10** iocosis *Riese* uouere se diuis Ω : et haec p. sic p. u. ioco se l. u. d. *Postgate*

11 o *om. O* **12** adalium al. ydalium *GRVen*: adalium *O* uriosque Ω : utriosque (*suprascr. uriosque G*) *GD*: uiuosque *cod. Ashburneri*: Vriosque portus *Heinsius*:

Surosque *Voss*: Chytrosque *Bergk*: Thronosque *Unger*

13 gnidumque (que *om. BLa*¹) Ω **14** sic *Auantius* colisque amathunta (-tam *O*) queque alcos Ω **15** dur. Ω

19 ruris *Palladius*: turis (turris *BLa*¹) Ω **20** annuale (anu. *O*) suo lusi (lusio *O*) cacata carta Ω

XXXVII

SALAX taberna uosque contubernales,
a pilleatis nona fratribus pila,
solis putatis esse mentulas uobis,

XXXVII AD CONTVERNALES (SVOS *add. AC*) Ω : *nullum spatium in O*

2 pilleatis *O et G m. pr.*: pileatis *RVen* non a Ω

solis licere, quidquid est puellarum,
5 confutuere et putare ceteros hircos?
an, continenter quod sedetis insulsi
centum an ducenti, non putatis ausurum
me una ducentos irrumare sessores?
atqui putate: namque totius uobis
10 frontem tabernae †sopionibus† scribam.

mox uenalem

puella nam mei, quae meo sinu fugit,
amata tantum quantum amabitur nulla,
pro qua mihi sunt magna bella pugnata,
15 consedit istic. hanc boni beatique
omnes amatis, et quidem, quod indignum est,
omnes pusilli, et semitarii moechi;
tu praeter omnes une de capillatis,
cuniculosae Celtiberiae fili,
Egnati, opaca quem bonum facit barba
20 et dens Hibera defricatus urina.

XXXVIII

MALEST, Cornifici, tuo Catullo,
malest, me hercule †et† laboriose,
et magis magis in dies et horas.
quem tu, quod minimum facillimumque est,
5 qua solatus es allocutione?
irascor tibi. sic meos amores?
paulum quid lubet allocutionis,
maestius lacrimis Simonideis.

facillimumque est

quo indicio mancum declaratur poema 5 aloc. OLa¹B 7 aloc. O 8 maius est Morgenstern, distractis scilicet litteris MA EST IVS Post 8 Froehlich subiungendos putauit ii. 11-13 Tam gratum est mihi quam ferunt puellae Pernici aureolum fuisse malum, Quod zonam soluit diu ligatam.

XXXIX

EGNATIUS, quod candidos habet dentes,
renidet usque quaque: sei ad rei uentum est
subsellium, cum orator excitat fletum,
renidet ille: si ad pii rogum fili
5 lugetur, orba cum flet unicum mater,
renidet ille: quidquid est, ubicumque est,
quodcumque agit, renidet: hunc habet morbum,
neque elegantem, ut arbitrator, neque urbanum.
quare monendum test mihi, bone Egnati.

10 si urbanus esses aut Sabinus aut Tiburs,
aut parcus Vmber aut obesus Etruscus,
aut Lanuinus ater atque dentatus,
aut Transpadanus, ut meos quoque attingam,
aut qui lubet, qui puriter lauit dentes,
15 tamen renidere usque quaque te nollem:
nam risu inepto res ineptior nulla est.
nunc Celtiber es: Celtiberia in terra,
quod quisque minxit, hoc sibi solet mane
dentem atque russam defricare gingiuam,
20 ut quo iste uester expolitor dens est,
hoc te amplius bibisse praedicet loti.

al. tior BRVen: expolitor OLa¹ 21 lotus Ω: lotum h et cod. Ashburneri

XL

QUAENAM te mala mens, miselle Rauide,
agit praecipitem in meos iambos?
quis deus tibi non bene aduocatus

4 quicquid Ω 5 confutuere a: confutere (suprascr. e) D:
confutere Ω

10 scorpionibus marg. Paris. 7989, Lachm.: sopironibus
Voss: sponionibus Heyse: ropionibus Peiper. allato uersu
ap. Mar. Plot. Sacerdotem de Tropis (Grammat. Lat. vi. 2. p.
461 Keil) Quem non pudet et rubet non est homo sed ropio:
gobionibus Purues: num cocionibus? h.e. frontem tabernae
inscribam uocabulo 'cocionibus,' utpote oppositam pignori et

11 mei (h.e. mi) Schwabe; cf. lxxii.6. lxxvii.3: me Ω
meos sinus Passeratius 12 quantum] quam O 15 et
quid id dignum est Bodl. Lat. Class. e. 15 num et
quidem, id quod indignum est? Post u. 16 codices
praeter GO interstitium habent unius uersus in quo
scriptum est AD EGNATIVM (-TVM B); idem in margine
habent GO, sed abest interstitium 17 une Ω,
Priscianus v. 77. vii. 22 Keil: une al. uno G: uno al. une
Ven 18 cuniculosae Celtiberosae Prisciani codices
excepto Darmstadiensi siue Coloniensi 202 saec. xi.:
Celtiberie O: Celtiberi GRVenBLA¹: Celtiberi
(suprascr. e) aç C 20 et] e O

XXXVIII cum XXXVII continuant Ω: spatium in O non est

1 Male est si carnifici Ω praeter R: R habet Male est si
carnifici suprascriptum his Male est. Añe est si carnifici
cuius deformati uersus principio va-, fini cat adscriptum
est: Cornifici Palladius 2 male si GO: male est... si R:
male est si VenBLA¹ACa me hercule et l. Ω: me h. et est l.
Sillig: me h. ei et l. Lachm.: num me h. mi et l.? 4 in
Laurentiano 33.12 sic scriptus est

quem tu quod minimum

XXXIX cum XXXVIII continuant Ω

2 sei O et Laur. 33.12 quod non ausus sum
immutare: seu al. sei RVen: seu G et plerique
3 subs(sc O)ellum cum excitat (recitat AC) orator Ω
4, 5 om. Dh 4 pii BLA¹: pii al. impii GRVen: impii O
rogum BD et Santenianus: regum Ω filii Ω
6 quicquid Ω 8 nec urbanum O
9 test] est codd. te add. Spengel, est te Baehrens
monendus es Calp. 1481

11 parcus Ω: parthus cod. Ashburneri: porcus h et
Brixianus, Scaliger ex coniectura: pinguis Gloss. Vatic.
in Maii Class. Auct. VII. 574 Pinguis grassus. Nam
obesus plus est quam pinguis. Catullus ait Aut pinguis
ubera aut obesus et prossus: fartus Balth. Venator:
pastus Voss: crassus Loewe: num spurcus?
12 lanuinus D et fortasse R: lamiiuinus GOB 13 ut
Dah: aut Ω 14 pariter uel puriter RVen 16 Extat
apud Hieremiam Iudicem de Montagnone Compend.
Moral. Notabil. p. iiii. 4. 8

17 es add. Conr. de Allio: om. codices 18 quique mixit
O: minxit (suprascr. x) B: minxit D et cod. Ashburneri
19 russam a, Apuleius Apol. vi: rusam Ω: rufam cod.
Ashb. pumicare Apuleius 20 noster Oa expolitor

XL AD RAVIDVM Ω: nullum spatium in O

1 Raude Faernus, L. Mueller

3 deus om. B: dens OA auocatus (suprascr. d) G: auoc.

uecordem parat excitare rixam?
5 an ut peruenias in ora uulgi?
quid uis? qua lubet esse notus optas?
eris, quandoquidem meos amores
cum longa uoluisti amare poena.

ORBLA¹ Ch 5 peruenias p: perueniamus Ω *Versum adulterinum ratus est Schmidt; sed in ora uulgi uidetur imitatus Henricus Allocut. ad librum 29 Traube (Poet. Lat. aevi Carolini III, p. 437) et ni proripias in ora uulgi*

6 cuiuis Voss

8 pena Oa Laur. 33.12: poema al. pena(ę R) GRVen

XLI

AMEANA puella defutura
tota milia me decem poposcit,
ista turpiculo puella naso,
decoctoris amica Formiani.
5 propinqui, quibus est puella curae,
amicos medicosque conuocate:
non est sana puella, nec rogare
qualis sit solet aes imaginosum.

XLI cum XL continuant codices

1 A mean a O: A me an a GRBVen *Id pro Ammiana rustice dictum putabat Froehner: Anne sana Conr. de Allio et K.P. Schulze: Ametina Haupt: Anniana Schwabe defutura DOG: defutura cett.*

5 puella AC: puelle Ω 6 conuocare Ω: conuacate C 7 rogate ACa Lachm. 8 olet AC aes Froehlich: et Ω: en imaginosam Doering nec rogare qualis sit solet Ammiana nasum R. Y. Tyrrell: fort. nec rogate qualis: sic olet aes imaginosum

XLII

ADESTE, hendecasyllabi, quot estis
omnes undique, quotquot estis omnes.
iocum me putat esse moecha turpis,
et negat mihi uestra reddituram
5 pugillaria, si pati potestis.
persequamur eam, et reflagitemus.
quae sit, quaeritis. illa, quam uidetis
turpe incedere, mimice ac moleste
ridentem catuli ore Gallicani.
10 circumssistite eam, et reflagitate,
'moecha putida, redde codicillos,
redde, putida moecha, codicillos.'

XLII cum XLI continuant codices

1 endecha sillabi GORVen quot estis omnes] *Carm. Epigr. 1504.13 Buech. quot est[is om]nes*

3 locum al. iocum GBRVen: locum OLa¹ 4 uestra Ω: nostra ed. Trinc. Auantii 5 Charis. 97.12 Keil Haec pugillaria saepius neutraliter dicit idem Catullus in hendecasyllabis.'

7 illa OBah Laurentiani: illam GACD et R m. pr.: illam al. illa Ven 8 mimice Turnebus: mirmice (mirinice O) Ω: mimicae Phil. (= Bod. Lat. Class. e. 17) Post moleste distinguit Giri 9 catulli Ω

12 om. Dh et R, sed in R postea sic additus est uersui 11 ut unam lineam ambo continuarent

non assis facis? o lutum, lupanar,
aut si perditius potes quid esse.
15 sed non est tamen hoc satis putandum.
quod si non aliud potest, ruborem
ferreo canis exprimamus ore.
conclamate iterum altiore uoce
'moecha putida, redde codicillos,
20 redde, putida moecha codicillos,'
sed nil proficimus, nihil mouetur.
mutanda est ratio modusque uobis,
siquid proficere amplius potestis,
'pudica et proba, redde codicillos.'

13 facit Schmidt, Halbertsma 14 potes GORVen, Laur. 33.12. cod. Ashburneri, potest La¹ CDa et plerique

15 tamen hoc satis GODh: tamen satis hoc (haec Ca) RVenBLA¹ Ca: satis tamen hoc A

16 pote, ut uel potest, ruborem Ferreo ut canis e. o. Munro: pote ut iam con. Pleitner 17 ferre/o/ Gr: ferre o OBLA¹ ACa 21-24 om. a 21 nichil proficimus, nil mouetur GD, sed hic sine spatio: nihil pr. nihil m. Ω

22 uobis marg. p: nobis Ω

XLIII

SALUE, nec minimo puella naso,
nec bello pede nec nigris ocellis,
nec longis digitis nec ore sicco,
nec sane nimis elegante lingua,
5 decoctoris amica Formiani.
ten prouincia narrat esse bellam?
tecum Lesbia nostra comparatur?
o saeculum insapiens et infacetum!

XLIII cum XLII continuant codices

1 nimio Scaliger ex cod. Cuiaciano (p) 5 ex XLI.4 inlatum ratus est Iacobus Mowat Cantabrigiensis

6 prouintia BRh

8 o sedum OB insapiens Ω, Ernstius Var. Obseruat. i. 15: insipiens a, Muretus atque GVen

XLIV

O funde noster seu Sabine seu Tiburs,
(nam te esse Tiburtem autumant, quibus non est
cordi Catullum laedere: at quibus cordi est,
quouis Sabinum pignore esse contendunt)
5 sed seu Sabine siue uerius Tiburs,
fui libenter in tua suburbana
uilla, malamque pectore exspui tussim,
non inmerenti quam mihi meus uenter,

XLIV cum XLIII continuant Ω

2 cum erasum ante quibus G 4 pignore ACha: pignoris Ω 7 uilla] uilam cod. Ashburneri malamque Ald. I. aliamque codd. exspui scripsi: expui tussim Scaliger: expulsus sim Ω: expuli t. Auantius 8 meus uenter Faernus: mens uertur GORVenLa¹ C: uertitur mens al. uertur B: mens uertetur cod. Ashburneri 10 fest. O conuiuia R:

dum sumptuosas appeto, dedit, cenas.
 10 nam, Sestianus dum uolo esse conuiuia,
 orationem in Antium petitorum
 plenam ueneni et pestilentiae legi.
 hic me grauedo frigida et frequens tussis
 quassauit usque dum in tuum sinum fugi,
 15 et me recurraui otioque et urtica.
 quare refectus maximas tibi grates
 ago, meum quod non es ultra peccatum.
 nec deprecor iam, si nefaria scripta
 Sesti recepo, quin grauedinem et tussim
 20 non mihi, sed ipsi Sestio ferat frigus,
 qui tunc uocat me, cum malum librum legi.

conuiuia *pr. Ven* **11** orationem (-ne *O*) minantium
 petitorum (-rem *O*: petitorum (*suprascr.* u) *R*) Ω :
correxerit Faernus
13 hoc *O* grauedo *ACa*: grauido *GORVenBLA¹D*
15 ocimoque *Muretus*
17 que *BLA¹*
19 sestis recepo *Palladius*: sestire cepso Ω quin
a: qui Ω grauedinem Ω **20** mi *a*, *Auantius*
Sectio GOLa¹: sectio al. sestio *Ven*: sextio *Ba*
21 legi *Lachm.*: legit Ω : legit librum *Ald. I*

XLV

ACMEN Septimios suos amore
 tenens in gremio 'mea' inquit 'Acme,
 ni te perditte amo atque amare porro
 omnes sum assidue paratus annos
 5 quantum qui pote plurimum perire,
 solus in Libya Indiaque tosta
 caesio ueniam obuius leoni.'
 hoc ut dixit, Amor sinistra ut ante,
 dextram sternuit approbationem.
 10 at Acme leuiter caput reflectens,
 et dulcis pueri ebrios ocellos
 illo purpureo ore suauitata,
 'sic,' inquit 'mea uita Septimille,
 huic uni domino usque seruiamus,
 15 ut multo mihi maior acriorque
 ignis mollibus ardet in medullis.'
 hoc ut dixit, Amor sinistra ut ante,
 dextram sternuit approbationem.
 nunc ab auspicio bono profecti
 20 mutuis animis amant amantur.
 unam Septimios misellus Acmen
 mauult quam Syrias Britanniasque:
 uno in Septimio fidelis Acme
 facit delicias libidinisque.
 25 quis ullos homines beatiores
 uidit, quis Venerem auspiciorem?

XLV cum XLIV continuant Ω

1 Ac men *GRBVen*: Agmen *AC* Septimios *O*: Septimos *GB*
(m. pr.) La¹RVen **3** perditte Ω **5** qui pote *Calp. 1481*: qui potest
 Ω : num quist pote?
7 cesio *GORVen* **8, 9** sinistra ut ante dextra st. approbatione Ω :
 sinister ante *Voss*: sinister astans *Munro*: sinistra amanti
Macnaghten
9 dextram *ap* **10** at Acme *Calp. 1481*: ad hanc (hac *O*) me Ω ,
 nisi quod *R* habet at sed ut uidetur super rasuram **12** suauitata
a: sauaita *AC*: saniata *GOBLA¹DVen* **13** septimille *BLA¹D*:
 septinulle *GO*: septimille al. septinuelle *RVen* **14** Post uni solito
 maius spatium est in *G* uno *Bhp*
17 sinistrauit ante Ω : *corr. ACDA*
21 Septimius Ω agmen Ω **22** sy(i) *O*riasque *GORVenBLA¹*
24 libidinesque *ex-nisque R*

XLVI

IAM uer egelidos refert tepores,
 iam caeli furor aequinoctialis
 iucundis Zephyri silescit aureis.
 linquantur Phrygii, Catulle, campi
 5 Nicaeaeque ager uber aestuosae:
 ad claras Asiae uolemus urbes.
 iam mens praetrepidans auet uagari,
 iam laeti studio pedes uigescunt.
 o dulces comitum ualete coetus,
 10 longe quos simul a domo profectos
 diuersae uariae uiae reportant.

XLVI cum XLV continuant codices

1 uere gelidos Ω **3** ioc. Ω aureis *GOVen*: aureis *RBC*
4 liquantur *OD* catule *OLA¹* **5** ager (acer *BLA*) ruber
 estuore Ω **6** claras] c *super rasuram R*
10 quos *R* (*ex q^o factum est q^o D*), *D*: quo *GOBLA¹Ch*: que *Aa*
11 sic *Victorius* diuerse uarie *GORVen*: diuerse uariae *B*
m. pr.: maria et *Palmer*

XLVII

PORCI et Socration, duae sinistrae
 Pisonis, scabies famesque mundi,
 uos Veraniolo meo et Fabullo
 uerpis praeposuit Priapus ille?
 5 uos conuiuia lauta sumptuose
 de die facitis? mei sodales
 quaerunt in triuio uocationes?

XLVII cum XLVI continuant codices

2 mundi *B, Carpentoractensis, cod. Ashburneri*: Mindi *Stadius*:
 Muni *nescio quis ap. Hugonem Magnus (Bericht über Catull*
1887-1896) **4** p̄posuit (*h.e.* preposuit) *R*: proposuit *cett. etiam*
Ven

XLVIII

MELLITOS oculos tuos, iuuenti,
siquis me sinat usque basiare,
usque ad milia basiem trecenta,
nec *mi* umquam uidear satur futurus,
5 non si densior aridis aristis
sit nostrae seges osculationis.

XLVIII cum XLVII continuant codices

1 iuuenti *corr. R: uiuenti Bha: inuenti (in uenti G) Ω*
3 basia (*suprascr. e{3}*) R 4 nec mi umquam *Staius: nec*
numquam Ω: nec umquam *ADahp uidear Bapt. Guarinus:*
inde cor Ω 6 sint O: sint R *In G post sit solito longius est*
spatium. 'Le t (de sit) est sur un grattage qui s'étend un peu
après' Benoist

XLIX

DISERTISSIME Romuli nepotum,
quot sunt quotque fuere, Marce Tulli,
quotque post aliis erunt in annis,
gratias tibi maximas Catullus
5 agit pessimus omnium poeta,
tanto pessimus omnium poeta,
quanto tu optimus omnium's patronum.

Ashburneri

XLIX *Spatium unius uersus in Ω sed diuerse interscriptum AD*
CICERONEM G: AD M. T. CICERONEM B: AD M. TVLLIVM
CICERONEM La¹: AD ROMVLVM RVen *nondum mutati: AD*
TVLLIVM C

2 quot fuerunt AC: *num quot fueruntque? marce (suprascr.*
o) G: .M. O 7 omniums R *solus sed s curuis lineis inclusa (s):*
omnium *cett. patronum GCLa¹: patronum, mox correctum*
in patronus RVen: patronus Oah, Paris. 7989, Carp. et cod.

L

HESTERNO, Licini, die otiosi
multum lusimus in meis tabellis,
ut conuenerat esse delicatos.
scribens uersiculos uterque nostrum
5 ludebat numero modo hoc modo illoc,
reddens mutua per iocum atque uinum.
atque illinc abii tuo lepore
incensus, Licini, facetiisque,
ut nec me miserum cibus iuuaret,
10 nec somnus tegeter quiete ocellos,
sed toto indomitus furore lecto
uersarer, cupiens uidere lucem,
ut tecum loquerer, simulque ut essem.
at defessa labore membra postquam
15 semimortua lectulo iacebant,
hoc, iucunde, tibi poema feci,
ex quo perspiceres meum dolorem.
nunc audax caue sis, precesque nostras,
oramus, caue despuas, ocelle,
20 ne poenas Nemesis reposita a te.
est uehemens dea: laedere hanc caueto.

L AD LVCINIVM GVen: AD LI(Y Laur. 33.12)CINIVM RBACa
Laurentiani: spatium unius uersus in O

1 lucini D 2 inuicem *Sabellicus* 3 dellicatos R
5 ludebat (*suprascr. al. le*) RVen illos O 7 abii R: abii Ω
8 lacini *GOGRVen: lucini D facetiisque scripsi: taceti (que*
add. La¹) tuique Ω 10 somnos GOC: sonnos BLA¹
12 uersaretur R *ueisaretur Ω: uersare cod. Ashburneri*
13 omnem al. essem *GBRVen: omnem D*
14 at *BLA¹a: ad Ω 16 ioc. Ω*
18 caue sis *Ald. I: caueris codices praeter A: caneris A*
19 ocelle *Alex. Guarinus: ocello Ω 20 ne messis Ω*
reposita (resp. O) GOh: reponat cett.
21 uehemens Ω: uemens *Staius*

LI

ILLE mi par esse deo uidetur,
ille, si fas est, superare diuos,
qui sedens aduersus identidem te
spectat et audit
5 dulce ridentem, misero quod omnis
eripit sensus mihi: nam simul te,
Lesbia, aspexi, nihil est super mi
. . . . .

LI AD LESBIAM Ω: *spatium unius uersus in O*

1 mi impar G: mihi impar Ω: *corr. p 3 te hic*
scriptum habet G, sed in 4 ante spectat Ω 4 spe
ctat G: tespectat Ω

5 misero quod G *ex corr., ACa: miseroque ORB*
(m. pr.) La¹h: miseroque al. quod Ven 8 om. codd.
quod loquar amens *Parthenius: uocis in ore Doering:*
guttare uocis *Westphal: uocis ut olim uel ut ante*
Schulhof Longini de Subl. codex Parisinus, in quo
extat Sapphus carmen quod hic uertit Catullus habet
ὥς γὰρ σῖδω βρόχεώς μεφωδᾶς οὐδὲν ἔτ' εἴκει, sic
enim ex codice transcripsit Rhys Roberts p. 70 ed.
suae

lingua sed torpet, tenuis sub artus
10 flamma demanat, sonitu suoapte
tintinant aures, gemina teguntur
lumina nocte.

10 flamina *GORVen, B m. pr. 11 tintinant R:*
tintiant O: tintinnat GVenAC geminae Schrader:
gemina et Spengel 12 lumina ODah: limina Ω

*

otium, Catulle, tibi molestum est:
otio exsultas nimiumque gestis:

uu. 13-16 qui sine spatio secuntur u. 12. in
codicibus nullo modo possunt cum eo cohaerere.

15 otium et reges prius et beatas
perdidit urbes.

Itaque indicaui lacunam **13** Catulli (Catuli *OLa*¹) Ω
Versum uidetur respexisse Macrobius Sat. II. 7.6
Ioculari deinde super cena exorta quaestione
quodnam esset molestum otium, aliud alio opinante,
"Podagrisci pedes" inquit' **14** exultas Ω fort.
nimiusque **15, 16** extant apud Hieremiam Iudicem
de Montagnone *Compend. Moral. Notabilium, p. iii*
4.8 ubi pro perdidit traditum est per odit uel reddidit

LII

QUID est, Catulle? quid moraris emori?
sella in curulei Struma Nonius sedet,
per consulatum perierat Vatinius:
quid est, Catulle? quid moraris emori?

LII IN NOVIVM Ω : *spatium unius uersus in O*

1, 4 emori *p*: mori Ω

2 curulu *O*: curuli *cett.* struma Ω : *scrofa Mar. Victorinus*
174 Gaisford Nonius Plin. H. N. xxxvii. 81, Boet. de
Cons. Philosoph. iii. 4, Mar. Victorinus 174, Atil.

Fortunatianus 314 Gaisf.: nouius (nouus *Aa*) *codices Catulli* **3** perierat *GOVenBLa*¹, *Vsener*: perierat *R*:
peierat *ACDa* Vatinius *OD* uac. *GRVen et perique*

LIII

RISI nescio quem modo e corona,
qui, cum mirifice Vatiniana
meus crimina Caluos explicasset,
admirans ait haec manusque tollens,
5 'di magni, salaputium disertum!'

LIII cum **LII** *continuant* Ω : *interstitium unius uersus in O*

1 e *ap, uulgo*: et Ω : *ec uel ex Baehrens* **2** uac. *GACVen*

Laurentiani et B m. pr. **3** meos Ω crimina al. carmina *G*:

carmina *DaVen* **4** amirans *O* manusque al. inanius *RVen*

5 dii Ω salapantium disertum Ω : salafantium *cod Ashburneri*:

salap(pp *Carp. et Bon. 2744*) utium *Phil., Carp., Bon. 2744*

salaputtium *codex Bruxellensis Senecae Controu. vii. 19 p. 211 Bursian* disertum *Seneca et sic Da Ad*
marginem u. 5 adscriptum est in GRC de Othonis (Oct. *G, ott. R*) capite quod idem inter u. **4** et **5** habent
*ABLa*¹ *Ven ah*

LIV

OTHONIS caput oppido est pusillum,
†et Heri† rustice, semilauta crura,
subtile et leue peditum Libonis.

.....
.....
at non effugies meos iambos

.....
.....
si non omnia displicere uellem

5 tibi et Fufficio seni recocto

.....
.....
irascere iterum meis iambis
inmerentibus, unice imperator.

LIV 1 Otonis *GORVen*: Octonis *BLa*¹ *D* apido *O*: opido *AG* est
suprascr. habet C recentiore atramento, om. Scaliger, Schwabe,

Schulze, Schmidt oppido est *p. parenthesin faciebat Munro*

Post hunc u. secuntur in codd. duo uersus Hoc iocunde tibi poema

feci Ex quo perspiceres meum dolorem *ex L. 16 17 repetiti* **2** et

eri *O*: et eri (*suprascr. h*) *G*: et heri *RVenACDa*: et beri *BLa*¹: Heri

Muretus: Vetti *Voss*: Neri *L. Mueller*: Thori *Peiper*: Hirri *ego et F.*

Hermes, cf. Giri p. 188 rustica *Turnebus*: et trirustice *Munro*

Post 3 reuocauit uersum qui extat apud Porphyronem ad Hor. C. i.

16. 22 Denique Catullus cum maledicta minaretur sic ait: At non

effugies meos iambos **4** si non omnia. displicere uellem *Munro*

5 Fuff. *Scaliger*: sufficio uel suffitio Ω seni recocto *Calp. 1481*:

seniore cocto (cocto al. *p G*) *OG*: seniore copto Ω

Inter 5 et 6 codices praeter O habent IN CAMERIVM, sed G tantum

in margine; O adscriptum habet =, quo noui carminis initium

plerumque significatur. Lacunam indicaui **7** signum interrogationis post imperator *add. Riese*

LV

ORAMUS, si forte non molestum est,
demonstres ubi sint tuae tenebrae.
te campo quaesiuius minore,
te in Circo, te in omnibus libellis,
5 te in templo summi Iouis sacrato.
in Magni simul ambulatione
femellas omnes, amice, prendi,
quas uultu uidi tamen serenas.
†a uelte†, sic ipse flagitabam,
10 Camerium mihi pessimae puellae.
quaedam inquit, nudum reduc . . .
'en hic in roseis latet papillis.'
sed te iam ferre Herculei labos est;
14 tanto te in fastu negas, amice.

LV 1 molestus es Ω **2** demostres *D et cod. Ashburn.*

3 in minore Ω : in *del. Scaliger*: te in campo *q. minore Sillig* **4** te
in *C.] id al. in GRVen*: id *Oh* ligellis *Bapt. Guarinus*: *Goetz Thes.*
Gloss. Emend. ligellum tuguriolum

7 prendi *O*: prehendi Ω **8** serenas *AD*: serena Ω : sereno *h Phil.,*
Munro

9 a uelte *GOVenAC et sic R m. pr.*: ue⁻te *R corr.*: a uelite *BLa*¹

Phil. cod. Ashburn.: auli te *Bodl. Lat. Class. e. 15*: aullistis

Doederlein: auens te *Schwabe*: puellae *Birt*: auelli *tamquam*

infinitium exclamationis Owen: ain? te *ego, quod probauit F.*

Plessis in libello Traité de Métrique Grecque et Latine p. 305

ipse Ω : usque *ego*

11 quedam *ORB*: quendam *cett.* reduc Ω : reduce *Da*: sinum

reducens *Auantius*: s. recludens *Riese*: reducta pectus *ego et*

Rossberg **12** en *Ra cod. Ashburn.*: em *OLa*¹ *B m. pr., Ribbeck*:

hem *GDVen* hic *RDa*: hec Ω : *fort. en ecce*

14 ten *Muretus*

(1a) non custos si fingar ille Cretum,

1a-10a *codices habent post LVIII. 5. Huc reuocauit Froehlich;*

non si Pegaseo ferar uolatu,
 non Ladas ego pinnipesue Perseus,
 non Rhesi niueae citaeque bigae;
 (5a) adde huc plumipedas uolatilesque,
 uentorumque simul require cursum,
 quos iunctos, Cameri, mihi dicares;
 defessus tamen omnibus medullis,
 et multis languoribus peresus,
 (10a) essem te mihi, amice, quaeritando.
 15 dic nobis ubi sis futurus, ede
 audacter, committe, crede lucei.
 nunc te lacteolae tenent puellae?
 si linguam clauso tenes in ore,
 fructus proicies amoris omnes.
 20 uerbosa gaudet Venus loquella.
 uel, si uis, licet obseres palatum,
 dum nostri sis particeps amoris.

21 signis Voss 22 uestri al. no GVen: uestri O: uestri sim Scaliger

LVI

O rem ridiculam, Cato, et iocosam,
 dignamque auribus et tuo cachinno.
 ride, quidquid amas, Cato, Catullum:
 res est ridicula et nimis iocosa.
 5 deprendi modo pupulum puellae
 trusantem: hunc ego, si placet Dionae,
 protelo rigida mea cecidi.

LVI AD CATONEM Ω: spatium unius uersus in O

3 quicquid Ω

5 deprendi GORVenLa¹: deprehendi BACDah pupulum
 Parthenius: populum codd.: publium marg. R sed uix ab
 eadem manu 6 truf(ff a)ntem Da: crissantem marg. R:
 crusantem Baehrens: 7 rigida ex ridida G

LVII

PULCRE conuenit improbis cinaedis,
 Mamurrae pathicoque Caesarique.
 nec mirum: maculae paris utrisque,
 urbana altera et illa Formiana,
 5 impressae resident nec eluentur:
 morborum pariter, gemelli utriusque,
 uno in lectulo, erudituli ambo,
 non hic quam ille magis uorax adulter,
 riuales sociei puellularum.
 10 pulcre conuenit improbis cinaedis.

LVII cum LVI continuant Ω

1 pulcre ORD: pulc^re (suprascr. h) G 2 mamure a, idemque
 credo uoluisse scribam R(omani), in quo ~ quod super -mu-
 fuerat consulto uidetur erasum

3 pares Lachm. 5 nec eluentur Calpurnius: nece luentur Ω
 6 gemelli] tenelli Haupt 7 lecticulo O, Munro 9 sociei
 Scaliger: socii et Ω

10 pulcre GORD

LVIII

CAELI, Lesbia nostra, Lesbia illa,
 illa Lesbia, quam Catullus unam
 plus quam se atque suos amauit omnes,
 nunc in quadruuiis et angiportis
 5 glubit magnanimis Remi nepotes.

quos in locum suum carminis LV reuocauit

LVIII cum LVII continuant Ω

1 nostra RDah: uestra GOAC cod. Ashburn.: uestra ex nostra
 Ven 4 quadruuiis G: quadruuiis R m. pr. post in quadruuiis
 mutatum: quadruuiis O 5 magna ad(a O)miremini Ω:
 magnanimi Remi Voss: magnanimis (accus. plur.) scripsi
 Post LVIII. 5 secuntur in codicibus Non custos... quaeritando

LIX

BONONIENSIS Rufa Rufulum fellat,
 uxor Meneni, saepe quam in sepulcretis
 uidistis ipso rapere de rogo cenam,
 cum deuolutum ex igne prosequens panem
 5 ab semiraso tunderetur ustore.

LIX IN RVFVM Ω: nullum spatium in O

1 Rufulum Palladius: rufum Ω: Rufa rufum anus Munro:
 rufa rufulum Pleitner, Postgate rufa rufuli Palmer fellat
 O: fallat al. fellat RVen: fallat cett.

LX

NUM te leaena montibus Libystinis
 aut Scylla latrans infima inguinum parte
 tam mente dura procreauit ac taetra,

LX cum LIX continuant Ω

1 Libystinis Scaliger: libis(ss O)inis Ω 2 silla GORBLA¹:
 sylla Ven et cod. Ashburn. 4 supplic(t R)is Ω: suplicus O

ut supplicis uocem in nouissimo casu
5 contemptam haberes, a nimis fero corde?

LXI

Collis o Heliconiei
cultor, Vraniae genus,
qui rapis teneram ad uirum
Virginem, o Hymenaeae Hymen,
5 Hymen o Hymenaeae;

Cinge tempora floribus
suaue olentis amaraci,
flammeum cape laetus, huc
Huc ueni, niueo gerens
10 luteum pede soccum.

Excitusque hilari die,
nuptialia concinens
uoce carmina tinnula,
Pelle humum pedibus, manu
15 pineam quate taedam.

Namque Iunia Mallio,
qualis Idalium colens
uenit ad Phrygium Venus
Iudicem, bona cum bona
20 nubet alite uirgo,

Floridis uelut enitens
myrtus Asia ramulis
quos Amadryades deae
Ludicrum sibi rosido
25 nutriunt umore.

Quare age, huc aditum ferens,
perge linquere Thespieae
rupis Aonios specus,
Nympha quos super irrigat
30 frigerans Aganippe.

Ac domum dominam uoca
coniugis cupidam noui,
mentem amore reuinciens
Vt tenax hedera huc et huc
35 arborem implicat errans.

Vosque item simul integrae
uirgines, quibus aduenit
par dies, agite in modum
Dicite, O Hymenaeae Hymen,
40 Hymen O Hymenaeae.

Vt lubentius, audiens
se citarier ad suum
munus, huc aditum ferat
Dux bonae Veneris, boni
45 coniugator amoris.

Quis deus magis ansciis
est petendus amantibus?
quem colent homines magis
Caelitum, O Hymenaeae Hymen,
50 Hymen O Hymenaeae?

Te suis tremulus parens
inuocat, tibi uirgines
zonula soluunt sinus.
Te timens cupida nouos
55 captat aure maritus.

Tu fero iuueni in manus
floridam ipse puellulam
dedis a gremio suae
Matris, O Hymenaeae Hymen,

5 contemptam GR: conten^Ptam p *admodum exigua* O
animis Ω *Post hunc u. spatium est in O quinque uersuum,*
tum in summa proxima pagina incipit LXI

LXI EPI(Y GRVen)THALAMIVS (-MVS RVenB) IVNIE
(VINIE A: IVLIE BLA¹) ET MAL(L)II Ω: *spatium tituli*
in O

1 bellicon iei O **4** uirginem o hymeneae **5** Hymen o
hymeneae hymen *codd. nisi quod DG habent* **4** V. o
hymeneae hymen **5** O hymeneae hymen **5** O Hymen
Hymenaeae *Lachm. secutus Ald. I, Giri*

7 amarici (*suprascr. a*) O: amarici GRVenACD
8 flameum Ω

12 concinens ACD: continens Ω **13** tinnula O et R
m. pr. tinnula cod. Ashburn. **15** spineam
Parthenius

16 iunia GORCVen: uinia DLachm.: iullia BLA¹ cod.
Ashburn. mal Dio Ω

24 Ludicrum RVenBa: Ludricum GOACH² **25** umore
cod. Ashburn.: humore Ω *Post nutriunt erasae*
sunt duae litterae in R: nutriuntur honore Maehly:
nutriere liquore Richards

32 cum sequente u. coniungebat Bonnet
33 reuinciens ah: reuincens Ω **34** edera Ω huc
(suprascr. a) et huc (suprascr. a) R

38 in nodum al. in modum RVen: in nodum Ω
40 om. ADh: O hymeneae hymeneae hymen Ω *nisi quod*
in R mutatum est in Hymen o hymeneae hymen: O
Hymen Hymenaeae Lachm.

42 citaries O: citarie h²: sed citarior *cod. Ashburn.:*
num et citatior?

46 anxiis Haupt: amatis Ω: mage mutueis Pleitner:
mage saucieis Pohl *Inter 49 et 50 in Ω est*
Compararier (-es O) ausit *quod correctum est in hh²*
50 om. B: O hymen hymeneae hymen GOAC et sic R
sed mox mutatum in Hymen o h. h. O hymen o h.
h. h²

51 suis tremulus *ed. 1473: sui si rem(rom- Bh)ulus*
OBACH: sui si remulus al. remus G et Ven, sed Ven
inuerso ordine: sui s//remulus R erasis duabus fere
litteris **55** maritos Ω

56 fer o Ω **58-60** sic leguntur in *codd.* **58** dedis a
gremio su(a)e matris **59** + 60 O hymeneae hymen
hymeneae (o hymeneae G)

60	Hymen O Hymenaeae. Nil potest sine te Venus, fama quod bona comprobet, commodi capere, at potest Te uolente. quis huic deo 65 compararier ausit?	61 nihil <i>G m. pr.</i> (<i>nunc habet nil</i>) <i>BLa¹ACah</i> : nichil <i>ORh²</i> : nil al. nihil <i>Ven</i>
	Nulla quit sine te domus liberos dare, nec parens stirpe nitier; at potest Te uolente. quis huic deo 70 compararier ausit?	66-75 <i>om. a</i> 66-70 <i>om. h</i>
	Quae tuis careat sacris, non queat dare praesides terra finibus; at queat Te uolente. quis huic deo 75 compararier ausit?	68 nitier <i>Par. 7989 et Bononiensis 2744</i> : uicier <i>GRVenLa¹C</i> : uitier <i>O</i> : uintier <i>cod. Ashburn.</i> : uincier <i>AD Lachm.</i> : iungier <i>Scaliger</i> 70 compararies <i>O</i>
	Claustra pandite ianuae. uirgo adest. uiden ut faces splendidas quatiunt comas? . . . . tardet ingenuus pudor.	77 adest Ω : ades <i>Schrader, Lachm.</i> Post 78 <i>lacunam statui quattuor uersuum</i>
80	Quem tamen magis audiens, flet quod ire necesse est.	79 tradet <i>h²</i>
	Flere desine. non tibi Au- runculeia periculum est, ne qua femina pulcrior 85 Clarum ab Oceano diem uiderit uenientem.	82 Aurunculeia <i>O et marg. h²</i> : Arunculeia <i>cett. nisi</i> <i>quod Acunculeia est in a, Aruncudia in h²</i> 85 oceano Ω
	Talis in uario solet diuitis domini hortulo stare flos hyacinthinus. 90 Sed moraris, abit dies. prodeas noua nupta.	90 abiit Ω 91 <i>om. codices: additus est in Ald. I</i>
	Prodeas noua nupta, si iam uidetur, et audias nostra uerba. uiden? faces 95 Aureas quatiunt comas: prodeas noua nupta.	94 uiden? faces <i>p</i> : uiden (uideri <i>O</i>) ut Ω
	Non tuus leuis in mala deditus uir adultera, probra turpia persequens, 100 A tuis teneris uolet secubare papillis.	99 probra turpia <i>Calp. 1481</i> : procatur (procatur. <i>GOR</i>) pia Ω
	Lenta qui uelut adsitas uitis implicat arbores, implicabitur in tuum 105 Complexum. sed abit dies. prodeas noua nupta.	102 lenta qui <i>Ald. I</i> : lentaque <i>codd. praeter O</i> : lenta sed <i>O quod recepit Baehrens</i> 105 abiit Ω
	O cubile, quod omnibus . . . . candido pede lecti,	Post 107 <i>lacunam statui trium uersuum</i>
110	Quae tuo ueniunt hero, quanta gaudia, quae uaga nocte, quae medio die Gaudeat. sed abit dies. prodeas noua nupta.	110 gaudiaque Ω 111 nocteque Ω 112 abiit Ω
115	Tollite, O pueri, faces. flammeum uideo uenire. ite concinite in modum 'Io Hymen Hymenaeae io, io Hymen Hymenaeae.'	114 o <i>om. codd.; additum est in ed. pr.</i> 115 flam(mm) <i>O</i> ineum Ω 116-8 <i>sic leguntur in</i> Ω <i>Io</i> <i>hymen hymenaeae io Io hymen hymenaeae io</i> <i>concinite in modum nisi quod O Io hymen hymenaeae</i> <i>io semel tantum habet</i> 117 o <i>pro io initio utriusque</i> <i>uersus scribendum esse, sicut est in Ald. I, ratus est</i> <i>Lachm.</i> io reuocauit <i>Munro Elucid. p. 135 sqq.</i>

120 Ne diu taceat procax
 Fescennina iocatio.
 nec nuces pueris neget
 Desertum domini audiens
 concubinus amorem.

 125 Da nuces pueris, iners
 concubine: satis diu
 lusisti nucibus. lubet
 Iam seruire Talasio.
 concubine, nuces da.

 130 Sordebant tibi uillicae,
 concubine, hodie atque heri.
 nunc tuum cinerarius
 Tondet os. miser a miser
 concubine, nuces da.

 135 Diceris male te a tuis
 unguentate glabris marite
 abstinere, sed abstine.
 Io Hymen Hymenaeae io,
 io Hymen Hymenaeae.

 140 Scimus haec tibi quae licent
 sola cognita, sed marito
 ista non eadem licent.
 Io Hymen Hymenaeae io,
 io Hymen Hymenaeae.

 145 Nupta, tu quoque quae tuus
 uir petet caue ne neges,
 ni petitum aliunde eat.
 Io Hymen Hymenaeae io,
 io Hymen Hymenaeae.

 150 En tibi domus ut potens
 et beata uiri tui.
 quae tibi sine seruiat
 (Io Hymen Hymenaeae io,
 io Hymen Hymenaeae)

 155 Vsque dum tremulum mouens
 cana tempus anilitas
 omnia omnibus annuit.
 Io Hymen Hymenaeae io,
 io Hymen Hymenaeae.

 160 Transfer omine cum bono
 limen aureolos pedes,
 rasilemque subi forem.
 Io, Hymen Hymenaeae io,
 io Hymen Hymenaeae.

 165 Aspice unus ut accubans
 uir tuus Tyrio in toro,
 totus immineat tibi.
 Io Hymen Hymenaeae io,
 io Hymen Hymenaeae.

 170 Illi non minus ac tibi
 pectore uritur intimo
 flamma, sed penite magis.
 Io Hymen Hymenaeae io,
 io Hymen Hymenaeae.

 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 . . . . .
 175 Mitte brachiolum teres,
 praetextate, puellulae.
 iam cubile adeat uiri.
 Io Hymen Hymenaeae io,
 io Hymen Hymenaeae.

118 io quod addunt in fine codices om. Ald. I
119 taceatis Ω sed iam correctum in RBh² a
120 fescennina GRVen: foscennina O: fescen(nn
 BD)ina BDh² locac(t O)io OR: lotatio al. locutio G:
 locutio uel loquutio ACBLa¹ Dahh²: iocatio Heinsius
122 domino ed. Cantabrig. 1702 uidens Schwabe:
 arguens Weber
125 diu] domini O: num domi? **126** iubet h²
127 talasio Ω

129 uilice Oh: malulae Pauckstadt **132** misera
 miser O: miser ah miser GDAVen et sic R sed prius
 er super rasuram ha BC

134 diceris ed. Parm. 1473: diceres Ω malle corr.
 G, OVen: malle R tu (suprascr. e) R
135 unguenta te Ω **138** om. Ω

139-43 om. h² **139** simus hec tibi que O **143** io
 hymen hymenaeae io Ω et sic semper

144-8 om. in textu, add. in marg. R **144** tuis
 GDVen **145** deneges Owen **146** ni GORDah: ne
 marg. R, VenBLa¹ Ach² **148** om. O, habet G
 ascriptum in marg.

149-53 om. BLa¹ h² **151** sine seruiat Bern. Pisanus:
 sine seruit (se ruit A) Ω : sine fine seruit D: sine fine
 erit Auantius quo tibicina fert uiam ego et Chr.
 Alois. Ferrucci **153** om. O

155 anilitas codex Vicentinus scriptus anno 1460:
 an(n)ilis etas Ω : annulis etas B Phil. **156** amnuat D
 quod uerum credebat T. H. Key et pro abnuat
 scriptum **158** om. O

159 homine R m. pr. **161** sibi Ω **163** om. O

164 intus Staius: imus Fruterius: unctus C. Barth:
 udus Heinsius

169 hac GO **170** uritur OD et corr. B: uritur al.
 urimur G: urimur R VenAC: urintur B m. pr.

 Post **173** unam stropham excidisse censeo

174-8 om. h **175** puella Ω **176** adeat O Paris.
 7989, Bentley: adeant Ω

180	Vos bonae senibus uiris cognitae bene feminae, collocatae puellulam. Io Hymen Hymenaeae io, io Hymen Hymenaeae.	179 uos <i>om.</i> Ω: <i>add. Auantius:</i> O <i>Baehrens</i> uiris <i>Stattius:</i> unis (unus <i>Bh</i> ² : u [^] nis (<i>suprascr.</i> l) <i>R</i>) Ω: Vos bonae senibus senes <i>Passeratius</i> 180 bene <i>Turnebus:</i> berue <i>GORVenAC:</i> breue <i>BLA</i> ¹ <i>Dahh</i> ² 181 puellulam <i>Parthenius:</i> puellam Ω
185	Iam licet uenias, marite. uxor in thalamo tibi est, ore floridulo nitens Alba parthenice uelut luteumue papauer.	185 <i>om.</i> <i>Bh</i> ² tibi est <i>Bentley et sic Paris.</i> 7989, <i>sed additis notis quae inuertenda uerba esse</i> <i>declararent tibi eſt (sic):</i> ubi est <i>A Santenianus:</i> est tibi <i>GORVenLa Dah</i> 187 uelut <i>h et Paris.</i> 7989: uultu al. uult <i>G:</i> ul' t <i>O:</i> uultu Ω
190	At, marite, ita me iuuent caelites, nihilo minus pulcer es, neque te Venus Neglegit. sed abit dies. perge ne remorare.	189-193. 194-198 <i>inuerso ordine habent</i> Ω, <i>corr.</i> <i>Scaliger</i> 189 Ad (At <i>D</i>) maritum tamen iuuenem Ω: <i>corr. Scaliger</i> 191 pulcre res Ω: <i>corr. Robortellus</i> <i>1548</i> nec te Ω 192 Neglegit <i>O:</i> Negligit <i>cett.</i> abiit Ω 193 remorare <i>OADahh</i> ² : rememorare <i>GRVenBLA</i> ¹
195	Non diu remoratus es. iam uenis. bona te Venus iuuerit, quoniam palam Quae cupis capis et bonum non abscondis amorem.	194 remora(remo- <i>O</i>)ta es Ω 196 iuuerit <i>Auantius:</i> inuenerit Ω 197 Quod cupis cupis <i>O. R m. pr.,</i> <i>Heinsius. Giri</i> 198 abscondas Ω
200	Ille pulueris Africe siderumque micantium subducatur numerum prius, Qui uostri numerare uult multa milia ludei.	199 Africe <i>Lachm.</i> (-ci iam <i>Heinsius:</i>) erice <i>GORVenBLA</i> ¹ <i>C:</i> eritei <i>h:</i> eruti <i>Quicherat</i> 201 sublegat <i>Landor</i> 202 uostri <i>Scaliger:</i> nostri Ω: uostri qui <i>Landor</i> uult <i>Calp. 1481:</i> uolunt Ω 203 ludei <i>Scaliger:</i> ludi <i>ed. antiquissima saec. xv:</i> ludere Ω
205	Ludite ut lubet et breui liberos date. non decet tam uetus sine liberis Nomen esse, sed indidem semper ingenerari.	204 Et ludite et lubet Ω: <i>corr. Parthenius</i> 208 ingenerati <i>OD</i>
210	Torquatus uolo paruulus matris e gremio suae porrigens teneras manus, Dulce rideat ad patrem semihante labello.	209 Torcu(quu <i>h</i> ²)tus <i>Oh</i> ² 210 e] et <i>O:</i> fortasse ex 213 semihante <i>Scaliger:</i> sed mihi ante Ω: semhante <i>Lucian Mueller</i>
215	Sit suo similis patri Mallio et facile inscieis noscitur ab omnibus, Et pudicitiam suo matris indicet ore.	215 mallio <i>A:</i> maulio <i>O:</i> manlio <i>GRVen</i> inscieis <i>Lachm.:</i> insciis <i>corr. R, a:</i> insciens Ω 216 omnibus Ω: obuieis <i>Pleitner:</i> et omnibus n. ab inscieis <i>Dawes,</i> <i>Haupt</i> 217 Et Ω: Sic <i>Hermann</i> suo a <i>Baehrens,</i> <i>Postgate:</i> suam Ω: suae <i>Calp. 1481, uulgo</i>
220	Talis illius a bona matre laus genus approbet, qualis unica ab optima Matre Telemacho manet fama Penelopeo.	219, 220 <i>sic leguntur in</i> Ω Talis illius a bona matre 220 Laus (Zaus <i>RVen</i>) genus (egenus <i>O</i>) approbet, <i>in</i> <i>Da sic</i> Talis illius a bona 220 Matrizans (-zando <i>a</i>) genus approbet 221 ab <i>om. O</i> 222 theleamaco Ω: thelamacho <i>O</i> 223 penelopeo <i>GRVenBAD</i>
225	Claudite ostia uirgines. lusimus satis. at bonei coniuges, bene uiuite et Munere assidue ualentem exercete iuuentam.	224 hostia Ω 225 ad bonei <i>D:</i> ad bolnei (al. bonei <i>Ven et marg. G,</i> ad bonlei <i>O</i>) Ω 226 bene uiuite <i>a:</i> bone uite Ω: Veneris bonae <i>Froehlich, Halbertsma</i> <i>fort.</i> bene mutuo ex 227 assidue <i>a:</i> Mutue assidue <i>Huleatt</i> 228 exercere <i>O</i> <i>Deinde</i> Explicit epithalamium <i>O</i>

LXII

LXII *Hoc unum carmen seruatum est in codice saeculi ix Thuaneo, nunc Parisino Lat. 8071 (T), in quo inscriptum est Epithalamium Catulli. EXAMETRVM CARMEN NVPTIALE* Ω

IVVENES

VESPER adest, iuuenes, consurgite: Vesper Olympo
exspectata diu uix tandem lumina tollit.
surgere iam tempus, iam pinguis linquere mensas,
iam ueniet uirgo, iam dicetur hymenaeus.
Hymen O Hymenaeae, Hymen ades O Hymenaeae!

5

1 *in marg.* turba uirorum *G:* turba uirginum (*suprascr.* orum) *R:* t. uirum *BVen* Vesper adest] Varro L. L. vii. 50 Vesperugo stella quae uespere oritur, a quo eam Opilius scribit Vesperum, itaque dicitur alterum

(alternum *Riese*) Vesper adest. 2 expect. TΩ
3 tempus iam (*suprascr.* est) G pinguis TO: pingues GR et cett.
5 hymens (*sic*) R

VIRGINES

Cernitis, innuptae, iuuenes? consurgite contra;
nimirum Oetaeos ostendit noctifer ignes.
sic certest; uiden ut pernicious exsiluere?
non temere exsiluere, canent quod uisere par est.
Hymen O Hymenaeae, Hymen ades O Hymenaeae!

10

6 in marg. Puella GRVen consurgi erepera T: consurgere contra Iac. Mowat Cantabrigiensis, quod ipsum in cod. Canon. Lat. 33 inueni 7 oeta eos T: haec eos O: hoc eos Ω ignes Ald. I: imbres T: imber uel ymber Ω

8, 9 exsiluere scripsi: exil. codd. 8 sic certest Haupt: siccer tes .i. T: sic certe si O: sic certe GR sed ut in utroque post certe rasura sit: sic certe cett.

9 canent quod uisere par est T Voss: canent (cauent La¹) quo uisere parent Ω: c. quos uincere par est Bap. Guarinus: canent quo uincere par est Auantius: c. quod uincere par est Passeratius: c. quod uespere par est B. Venator

IVVENES

Non facilis nobis, aequalis, palma parata est,
aspicite, innuptae secuta ut meditata requirunt.
non frustra meditantur, habent memorabile quod sit,
nec mirum, penitus quae tota mente laborant.
nos alio mentes, alio diuisimus aures,
iure igitur uincemur, amat uictoria curam.
quare nunc animos saltem committite uestros,
dicere iam incipient, iam respondere decebit.
Hymen O Hymenaeae, Hymen ades O Hymenaeae.

15

11 in marg. puella GRBVen nobilis T aequales Lachm. 12 innupte secum ut meditata requi(ae D)runt TD: in(i Ba)nupte que (querunt O) secum ut meditare querunt Ω

13 memora psile T 14 habet T solus. Spurium putarunt Scal. Naeke Lachm. ed. 1

15 nos] non T diuisimus (*suprascr.* diuidamus) G

17 nunc T: non Ω co(m)mittite Ω: conuertite T 18 incipient T

VIRGINES

Hespere, qui caelo fertur crudelior ignis?
qui natam possis complexu auellere matris,
complexu matris retinentem auellere natam,
et iuueni ardenti castam donare puellam.
quid faciunt hostes capta crudelius urbe?
Hymen O Hymenaeae, Hymen ades O Hymenaeae!

20

25

20 in marg. Puella GRBVen quis T fertur] potuit A: patuit Bergk

21 complexua uellere T amatris O 22 fort. complexu a matris auelle T

24 credelius T

25 Kymeno kymeneę kymenades o kymeneę T, prima littera per k, non per usitatioem h, notata

IVVENES

Hespere, qui caelo lucet iucundior ignis?
qui desponsa tua firmes conubia flamma,
quae pepigere uiri, pepigerunt ante parentes,
nec iunxere prius quam se tuus extulit ardor.
quid datur a diuis felici optatius hora?
Hymen O Hymenaeae, Hymen ades O Hymenaeae!

30

26 in marg. Iuuenes GRBVen quis T iucundior T: ioc. Ω

27 fines T: signes Palmer conubia T: conn. Ω 28 quae T: quod h²: quo Ω, etiam R, quamuis^d post inlatum sit uir T 29 iunxere O

30 a om. T

31 Kymeno kymeneae kymenades o kymeneę T

VIRGINES

Hesperus e nobis, aequalis, abstulit unam.

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

[Hymen O Hymenaeae, Hymen ades O Hymenaeae!

32 in marg. Puella GRBVen aequalis T: equales O: equales (*suprascr.* m) GR: aequalem en Giri Post 32 excidisse nonnulla iam uidit Auantius. Lacunam sex uersuum posui, quam secutus sit uersus intercalaris Hymen o Hymenaeae Hymen ades o Hymenaeae, quamuis nec in T nec in Ω legatur

. . . . .
 . . . . .

Namque tuo aduentu uigilat custodia semper,
 nocte latent fures, quos idem saepe reuertens,
 Hespere, mutato comprehendis nomine eosdem. 35
 at libet innuptis ficto te carpere questu.
 quid tum, si carpunt, tacita quem mente requirunt?
 Hymen O Hymenaeae, Hymen ades O Hymenaeae!

- 35** comperendis *T*: comprehendis *O et nunc G* eosdem Ω : eospem *T*: Eous *Schrader*
36 at libet Ω : adlucet *T*
37 quittum *T*: quod al. quid tamen *GVen*: quem *D*: quema *T*: quam Ω
38 Kymeno kymeneae kymenales kymeno kymenee *T*

VIRGINES

Vt flos in saeptis secretus nascitur hortis,
 ignotus pecori, nullo contusus aratro, 40
 quem mulcent aurae, firmat sol, educat imber;
 multi illum pueri, multae optauere puellae:
 idem cum tenui carptus defloruit ungui,
 nulli illum pueri, nullae optauere puellae:
 sic uirgo, dum intacta manet, dum cara suis est; 45
 cum castum amisit polluto corpore florem,
 nec pueris iucunda manet, nec cara puellis.
 Hymen o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenaeae!

- 39** in marg. Puella *GRVenB* saeptis *T*: septis Ω **40** conuolsus *T*: conclusus *O*: contusus Ω et sic *R* sed ut
 t super rasuram sit **41** quaemulcens aurefirma *T* Post hunc u. excidisse unum uersum censebant
Spengel et Hermann: sed nullum lacunae uestigium praebent codices **42** obtauere *T* **43, 4** om. *TO*
45 *Quintil. Inst. Orat. ix. 3.16* Catullus in Epithalamio 'dum innupta manet, dum cara suis est,' cum prius
 dum significat quoad, sequens usque eo intacta Ω : innupta *Quintilianus* dum cara *Quintilianus, BLA¹*:
 tum cara *TGORVenADa* suis est *Quintilianus, T*: sui sed *BLA¹AC*: sui. sed *GOVen et R m. pr.* **46** amisit
R, s super rasuram
48 Kymeneo kymenee kymenades kymenee *T*

IVVENES

Vt uidua in nudo uitis quae nascitur aruo,
 numquam se extollit, numquam mitem educat uuam, 50
 sed tenerum prono deflectens pondere corpus,
 iam iam contingit summum radice flagellum,
 hanc nulli agricolae, nulli coluere iuueni:
 at si forte eadem est ulmo coniuncta marito,
 multi illam agricolae, multi accoluere iuueni: 55
 sic uirgo dum intacta manet, dum inculta senescit;
 cum par conubium maturo tempore adepta est,
 cara uiro magis et minus est inuisa parenti.

- 49** in marg. Iuuenes *GRVenB* **50** Numquam se extollit quam mun¹team ducat uuam *T* **51** per flectens *T*
52 flacellum *T* **53** han^c nulli agrig¹.cul¹e multi acoluere *T*: nulli coluere (accol. *La¹*) Ω **54-55** om. *Da*
54 apsi *T* marita *T, Ballin* **55** agricule *T* accol. Ω : acol. *T* **56** dum innupta manet *Weber*: tum inculta
 senescit *T* **57** conubium *TB* **58** cura *TGOD Pleitner* uiro *TGOD*: uirgo *RVenC*: cara uiro magis est,
 minus est inuisa p. *Sonny* Post hunc u. excidisse intercalarem duce *Hermann* multi crediderunt

et tu ne pugna cum tali coniuge uirgo,
 non aequom est pugnare, pater cui tradidit ipse. 60
 ipse pater cum matre, quibus parere necesse est.

. . . . .
 . . . . .

uirginitas non tota tua est, ex parte parentum est,
 tertia pars patrist, pars est data tertia matri,
 tertia sola tua est: noli pugnare duobus,
 qui genero sua iura simul cum dote dederunt. 65
 Hymen o Hymenaeae, Hymen ades o Hymenaeae!

- 59** et tua nec *T*: et tu nec Ω : at tu ne *Ald. I*: at nec tu *Postgate* Post **59** unum u. *Rosbach*, Post **65** Haupt
 et *Pleitner* putarunt excidisse ut quemadmodum amoebaeum carmen (**20-58**) nouem uersus iuuenum
 praecedebant, eodem modo nouem sequerentur. Ego Post **61** potius lacunam indicaui **60** equom *T*:
 (a)equo Ω cum *B* **61** ipse prius om., postea in marg. add. *RVen*
62 om. *T* **63** sic *Muretus nisi quod praetulit* patris est tertia patris pars est data tertia matri *T*: tertia
 pars patri est data tertia matri *O*: tertia pars patri data pars data t. m. Ω : *T*. pars patris *Schüler* **64** solit
 tu est noli tui gnare *T*
66 Kymeno kymenee kymenades .o. kymeneae *T*

Phrygium ut nemus citato cupide pede tetigit,
adiitque opaca siluis redimita loca deae,
stimulatus ibi furenti rabie, uagus animis,
deuoluit ile acuto sibi pondere silicis. 5
itaque ut relicta sensit sibi membra sine uiro,
etiam recente terrae sola sanguine maculans,
niueis citata cepit manibus leue typanum,
typanum, tubam Cybelles, tua, mater, initia,
quatiensque terga taurei teneris caua digitis, 10
canere haec suis adorta est tremebunda comitibus.

LXIII DE BERECINTHIA ET ATHI Ω: *nullum spatium in O*

1 Attis *Marius Victorinus 212 Gaisford, 154 Keil*: actis Ω: athis *AD celeri Terent. Maur. 2899 et Victorinus*: celere Ω **2** ut *om. Caesius Bassus 262 K.* **3** loca dee i *ed. antiquissima saec. xv: i, ut uidetur, a u. 78 tralata* **4** ibi *ed. Trinc.*: ubi Ω animis *Lachm.*: amnis Ω, *nisi quod La¹ habet* ãius: animi *Scal.*

5 deuoluit iletas (illectas *Da*) acuto sibi pondere silices *codd.*: ile *Lachm.*: icta *Statius*: illa *Scal.*: pondere silicis *Passeratius*: pondera silice *Auantius*: ilei a. s. pondera silice *Bergk*

7 maculas Ω **8, 9** ti(y)mpanum Ω: *corr. Scaliger* **9** tubam Ω: typum *Munro*: fort. tabal uel tablam: *Hesyck. τάβαλα ταβήλα: ὑπὸ Πάρθων οὕτω καλεῖται ὄργανον κριβάνω ἐμφερές, ὃ χρῶνται ἐν τοῖς πολέμοις ἀντὶ σάλπιγγος.* cibe(i *La¹*)les *GORLa¹*: cybel¹es *B*: Cybebes *Bentley* tua *Calp. 1481*: tu *codd.*

10 que] quod *GORVenLaurentiani* taurei *Lachm.*: tauri et Ω

agite ite ad alta, Gallae, Cybeles nemora simul,
simul ite, Dindimeneae dominae uaga pecora,
aliena quae petentes uelut exules loca,
sectam meam exsecutae duce me mihi comites, 15
rapidum salum tulistis truculentaque pelagi,
et corpus euirastis Veneris nimio odio;
hilarate aere citatis erroribus animum.

mora tarda mente cedat: simul ite, sequimini
Phrygiam ad domum Cybelles, Phrygia ad nemora deae, 20
ubi cymbalum sonat uox, ubi tympana reboant,
tibicen ubi canit Phryx curuo graue calamo,
ubi capita Maenades ui iaciunt hederigerae,
ubi sacra sancta acutis ululatibus agitant,
ubi sueuit illa diuae uolitare uaga cohors, 25
quo nos decet citatis celerare tripudiis.

12 Ci(y *A*)belles *OA* **13** dindimeneae *G (sed ut secunda e addita post uideatur), Ven* pecora *Auantius*: pectora Ω **14** aliena que Ω *post loca codd. addunt celeri quod uocabulum transferebat ommissa i ad finem u. 74 Lachm.* **15** execute *GO*: execute *R*: excute *BLa¹Ven* **16** pelage *Victorius, Bentley*: pellagei *Bod. Lat. Class. e. 15* **17** euirastis *GD*: euirastis *a*: euitastis Ω **18** aere citatis *Lachm.*: erocitatis *O*: crocitatiss *GDAC*: crocitatiss al. ere citatis *RVen*: erae c. *Auantius, Bentley* an animum Ω: an *om. h et Bod. Lat. Class. e. 15*

19 cedat al. cedit *G* **20** cibelles *O*: cibeles *GR* **23** menade sui Ω ei derigere Ω

simul haec comitibus Attis cecinit notha mulier,
thiasus repente linguis trepidantibus ululat,
leue tympanum remugit, caua cymbala recrepant,
uiridem citus adit Idam properante pede chorus. 30
furibunda simul anhelans uaga uadit animam agens
comitata tympano Attis per opaca nemora dux,
ueluti iuuenca uitans onus indomita iugi:
rapidae ducem secuntur Gallae properipedem.
itaque, ut domum Cybelles tetigere lassulae, 35
nimio e labore somnum capiunt sine Cerere.
piger his labante languore oculos sopor operit:
abit in quiete molli rabidus furor animi.

27 atris Ω: athis *D* notha *O*: nota Ω **28** thiasis *RBLa¹*: thy^asiis *G*: thiasis *O* strepitantibus *Voss*

31 animam agens *Lachm.*: animagens *OCRVen*: anima gens *BLa¹AD et sic G sed hic altera a minore litteris ceteris*: animo uel animi egens *Auantius* **32** actis Ω **33** iugi marg. *Bodl. Lat. Class. e. 15*: luci Ω

34 properipedem *Balth. Venator*: propere pedem Ω

35 ci(y *B*)belles *OB* **37** languore *scripsi*: langore *codd. quod retinuit Lachm.* **38** abit *O et Bodl. Lat. Class. e. 15*: abii *cett.* molli *Festus p. 374 von Ponor*: mollis Ω rabidus *Festus, GORVen ACD*: rabidi *BLa¹ Phil.*

sed ubi oris aurei Sol radiantibus oculis
lustrauit aethera album, sola dura, mare ferum, 40
pepulitque noctis umbras uegetis sonipedibus,
ibi Somnus excitum Attin fugiens citus abiit:
trepidante eum recepit dea Pasithea sinu.
ita de quiete molli rapida sine rabie
simul ipse pectore Attis sua facta recoluit, 45
liquidaque mente uidit sine queis ubique foret,
animo aestuante rusum reditum ad uada tetulit.
ibi maria uasta uisens lacrimantibus oculis,
patriam allocuta maestast ita uoce miseriter.

39 oris aurei *p.*: horis aureis Ω **40** sola dura *p.*, *Bod. Lat. Class. e. 15*: sol a dura *G*: sol adura Ω
42 excitam *Lachm.* attin *GORVenC*: athin *BLa¹A* **43** trepidantem *R* eum *La¹a et sic nunc R*,
quamquam potest ex cum correctum uideri: cum *GOVenD et plerique*: quem *Bentley* pasitheo Ω
45 ipsa *Al. Guarinus* attis *G*: actis *RVenC*: atris *O* **46** sineque is *O*: sineque his Ω **47** aestuante rusum
Victorius: estuanter usum Ω tetulit *Calp. 1481*: retulit Ω
49 patriam allocuta est ita uoce miseriter (miseritus *ORBLa¹*: miseritus al. miseriter *G Ven*) maiestas
(magestates *O*) Ω *Correxat Auantius in ed. Trinc.* Patriam a. uoce est ita maesta miseriter *Calpurnius 1481*

'patria o mei creatrix, patria o mea genetrix, 50
ego quam miser relinquens, dominos ut herifugae
famuli solent, ad Idae tetuli nemora pedem,
ut aput niuem et ferarum gelida stabula forem,
et earum omnia adirem furibunda latibula,
ubinam aut quibus locis te positam, patria, reor? 55
cupit ipsa pupula ad te sibi dirigere aciem,
rabie fera carens dum breue tempus animus est.
egone a mea remota haec ferar in nemora domo?
patria, bonis, amicis, genitoribus abero?
abero foro, palaestra, stadio et gymnasiis? 60
miser a miser, querendum est etiam atque etiam, anime.

50 genetrix *G*: genitrix *ORVen* **52** tetuli *O*: retuli Ω **53** ut caput (d *R*) Ω stabilia *O*, prius *G* **54** et
earum ad omnia irem *ed. Trinc.*: ad inuia irem *Starkie*: ut ima ad. *Postgate*

56 pupula *D*: popula atte (âte *D*: acte *BLa¹*) Ω **58** hoc *Carpentoractensis*: an huc?

60 gūmasiis *O*: ginnasiis *B m. pr.*, *R*: gimnasiis *C* *G* quid habuerit a *m. pr.* non dispexi, nunc habet
gymnasiis stadioque gymnasi *Santen*: guminasiis *ego ed. 1* Nunc retinendum puto, sic ut fecit *Lachm.*,
stadio et gymnasiis *mutata specie metri cum in hac quoque parte uersus (sic ut in priore, 54 et earum*
omnia adirem) *admissus esset in primo pede ionicus a minore stádio ēt gŷm. nasiis*

61 a *C*: ha *OB*: ah *GRVenLa¹*

quod enim genus figuraest, ego non quod obierim?
ego mulier, ego adolescens, ego ephebus, ego puer,
ego gymnasei fui flos, ego eram decus olei:
mihi ianuae frequentes, mihi limina tepida, 65
mihi floridis corollis redimita domus erat,
linquendum ubi esset orto mihi Sole cubiculum.
ego nunc deum ministra et Cybeles famula ferar?
ego Maenas, ego mei pars, ego uir sterilis ero?
ego uiridis algida Idae niue amicta loca colam? 70
ego uitam agam sub altis Phrygiae columinibus,
ubi cerua siluicultrix, ubi aper nemoriuagus?
iam iam dolet quod egi, iam iamque paenitet.'

62 figuraest *Lachm.*: figura est Ω non quod obierim *Statius*: non quid abierim Ω : non quod habuerim
Scaliger: fort. adierim

64 gymnasei *Phil.*: gi(y *AC*)mnasti Ω **66** corolis *Calp. 1481*: circulis Ω **67** liquendum *GORCVen* solo Ω

68 ego nec Ω : ego ne *Bod. Lat. Class. e. 15*: ego non a: ego nunc *Santen*: egone ut *Bentley*: fort. egon hic
h.e. ego qui talis fui, sc. gymnasei flos, a multis adamatus ferar] ferarum Ω

69 pars *G* sic scriptum habet ut rs super rasuram sit

70 niue *Calp. 1481*: nene Ω : ne a et *Bod. Lat. Class. e. 15*

71 columinibus *Bod. Lat. Class. e. 15 et p*: columnibus Ω : culminibus *Bentley*: cf. gymnasiis (61) **72** silui
cultrix Ω nemori uagus Ω

roseis ut huic labellis sonitus citus abiit,
geminas deorum ad auris noua nuntia referens, 75
ibi iuncta iuga resoluens Cybele leonibus
laeuumque pecoris hostem stimulans ita loquitur.
'agedum' inquit 'age ferox i, face ut hunc furor agitet,
face uti furoris ictu reditum in nemora ferat,
mea libere nimis qui fugere imperia cupit. 80
age caede terga cauda, tua uerbera patere,
face cuncta mugienti fremitu loca retonent,
rutilam ferox torosa ceruice quate iubam.'
ait haec minax Cybelle religatque iuga manu.

74 huic *p*: hinc Ω : hic *Bentley* sonitus adiit Ω : sonitus citus adiit *Bentley, Spengel*: sonitus uagus abiit
Ahlwardt: sonitus abiit celer *Lachm.*: s. celer ab. *Heyse*: sonus editus ab. *Froehlich* **75** adauris *O*: ad
aures Ω : deorum *post aures D* referre *Phil.* gemitus *Gul. Wagner*: geminas matris ad auris *Lachm.*:
dominae matris ad a. *Busche*: dominae deorum ad a. *Richards*: fort. geminans **76** ubi Ω **77** saeuumque
Schulze pectoris Ω

78 agedum inquit(d *Oet Rm. pr.*) age ferox fac (*om. BLA¹*) ut hunc furor Ω i *add. Scaliger*; cf. ad **3** face
Palladius, Lachm. agitet *add. ed. Cantabrig. anni 1702*: num animet? *Nam habet ed. omnium*
antiquissima face furor animum || *an scribendum erat ferozem feriat furor animum? sic ferit pro facit*
habet codex Ashburneri xlv. 24 **79** fac ut furoris ictum (ictum *R*: ictu *B*) Ω : face *ed. illa antiquissima* uti
Lachm.

81 a cede al. age cede *G*, sed post a rasura est terga *Oh*: tergo Ω uerbera *Calp. 1481*: uerum uera Ω

82 fac Ω : face *ed. antiquissima*

84 cibelle *O*: cibeles *GRB*

ferus ipse sese adhortans rapidum incitat animo, 85
 uadit, fremit, refringit uirgulta pede uago.
 at ubi umida albicantis loca litoris adiit,
 tenerumque uidit Attin prope marmora pelagei,
 facit impetum: ille demens fugit in nemora fera:
 ibi semper omne uitae spatium famula fuit. 90
 dea, magna dea, Cybelle, dea, domina Dindimeis,
 procul a mea tuos sit furor omnis, hera, domo:
 alios age incitatos, alios age rabidos.

85 adhortans *Ald. 1515*: ad horta lis *G*: ad ortalis *R*: adortalis *OAVen* animo Ω

87 bumida *O*: humida *cett.* **88** teneramque *Lachm.* attin *GO*: actin (-m *La*¹) *RBLa*¹ marmora pelagi *p*
et Calp. ed. 1481: marm(n *G*)orea pelago Ω **89** facit *Calp. 1481*: ficit *O*: fecit Ω illa *Lachm.*

91 cibelle *O*: cibeles *GR* dindimeis *G*: dindimeis *ORBLa*¹ **92** tuos *scripsi*: tuo Ω era *O* **93** rabidos *p*:
 rapidos Ω

LXIV

PELIACO quondam prognatae uertice pinus
 dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas
 Phasidos ad fluctus et fines Aeetaeos,
 cum lecti iuuenes, Argiuae robora pubis,
 auratam optantes Colchis auertere pellem 5
 ausi sunt uada salsa cita decurrere puppi,
 caerulea uerrentes abiegnis aequora palmis.
 diua quibus retinens in summis urbibus arces,
 ipsa leui fecit uolitantem flamine currum,
 pinea coniungens inflexae texta carinae. 10

LXIV ARGONAVTIA Ω : in *O* spatium est unius uersus, et adscriptum in marg. narrat hic ystoriam aurei
 uelleris

1 Peliaco *La*¹ *Mar. Victorinus 182 Gaisford*: Peliaco (-to *G*) Ω **3** fascidicos al. phasidos *GBVen*: fasi(ci
R)dicos *OR* aeetaeos] oeticos *GRVenAC*: ceticos *La*¹ *et O* qui in marg. habet al. tetidicos: oeteos *Bod.*
Lat. Class. e. 15 **4** pupis *OC*: puppis Ω **6** ualida salsa *suprascr.* uada *O* **7** uerentes *OBLa*¹ *et G m. pr.*

10 texta *Oh*: testa Ω

illa rudem cursu prima imbuit Amphitriten.
 quae simul ac rostro uentosum proscidit aequor,
 tortaue remigio spumis incanuit unda,
 emersere feri candenti e gurgite uultus
 aequoreae monstrum Nereides admirantes. 15
 illa, atque haud alia, uiderunt luce marinas
 mortales oculi nudato corpore Nymphas
 nutricum tenus exstantes e gurgite cano.
 tum Thetidis Peleus incensus fertur amore,
 tum Thetis humanos non despexit hymenaeos, 20
 tum Thetidi pater ipse iugandum Pelea sensit.

11 prima *Da*: primam Ω : p'eā (λ p'rā) *marg.* proram *O* amphitritem *GBA*: a(am *Ven*)phitritem al.
 amphitritonem *RVen*: aphitrite *O* unde in ed. 1 conieci proram i. Amphitrite: prora i. Amphitriten *Postgate*:
 illa rudi cursu proram i. Amphitrite *Fleischer*: i. rudem c. primum i. Amphitriten *Thomas*

13 tortaue *ed. Trinc.*: totaque Ω incanduit Ω **15** monstrum al. monstrorum *O* ammirantes *O*

16 illa atque haud alia *Bergk*: illa atque alia Ω : illa alia *O*: illas atque a. a: illaque haud a. *Auantius*: illa si
 qua a. *Lachm.*: illa ut non alia *Helm* uidere Ω **17** oculi *Bod. Lat. Class. e. 15*: oculis Ω **18** extantes Ω

19 cum *OR* **20** cum *GOR* **21** cum Ω sensit Ω : sanxit *Itali*

o nimis optato saeclorum tempore nati
 heroes, saluete, deum genus! o bona mater!
 uos ego saepe meo uos carmine compellabo.
 teque adeo eximie taedis felicibus aucte, 25
 Thessaliae columen Peleu, cui Iuppiter ipse,
 ipse suos diuum genitor concessit amores.
 tene Thetis tenuit pulcerrima Neptunine?
 tene suam Tethys concessit ducere neptem,
 Oceanusque, mari totum qui amplectitur orbem? 30

22 seclorum *GORB*. seclorum *R* **23** mater al. matre *GRVen*: matre a *Schol. Veronens. ad Verg. Aen.*
v. 80 Catullus Saluete deum gens o bona matrum Progenies saluete iter—*dein spatium quinquaginta fere*
litterarum tuum genus, o bona mater *Badham*: o bona matrum Progenies saluete iterum *primus huc*
reuocauit Franc. Orioli 1822

24 uos] post *Bergk*

25 tedis *O*: tethis *A*: thetis Ω

28 neptunnine *corr. D, Riccardianus 2242*: neptine *BLa*¹: nectine al. neptine *G*: nectine *OAC*: nectine
marg. neptine al. neutūne al. neptimine (*et hoc quidem recentius*) *R*: Nereine *Haupt*: Nerinarum *Sam. Allen*

29 thetis Ω

quae simul optato finitae tempore luces
 aduenere, domum conuentu tota frequentat
 Thessalia, oppletur laetanti regia coetu:
 dona ferunt prae se, declarant gaudia uultu.
 deseritur Scyros, linquunt Phthiotica Tempe, 35
 Crannonisque domos ac moenia Larisaea,
 Pharsaliam coeunt, Pharsalia tecta frequentant.
 rura colit nemo, mollescunt colla iuuencis,
 non humilis curuis purgatur uinea rastris,
 non glebam pronu conuellit uomere taurus, 40
 non falx attenuat frondatorum arboris umbram,
 squalida desertis rubigo infertur aratris.
 ipsius at sedes, quacumque opulenta recessit
 regia, fulgenti splendent auro atque argento.

31 optato finite *O*: optato (-ta *D m. pr.*: -tae *a*) finito *cett.* **32** aduenere *ap*: ad (at *B*, al *AC*) lenire Ω

34 prae se *cum* declarant *iungebat Doering*

35 scyros *AC*: schyros *B*: sy(si) *O*ros *GORVenLa*¹: Cieros *Meineke* tempe *non* Tempe *Meineke*

36 Crannonisque *Victorius*: Graiunonisque *G*: Grauiunonisque *ORDAC* moenia *L. p*: nicenis (nit. *BLa*¹)
 alacris(ss) *O*ea Ω **37** Pharsalum *Lachm.*

43 at *C*: ad Ω

candet ebur soliis, collucent pocula mensae, 45
 tota domus gaudet regali splendida gaza.
 puluinar uero diuae geniale locatur
 sedibus in mediis, Indo quod dente politum
 tincta tegit roseo conchyli purpura fuco.
 haec uestis priscis hominum uariata figuris 50
 heroum mira uirtutes indicat arte.
 namque fluentisono prospectans litore Diae,
 Thesea cedentem celeri cum classe tuetur
 indomitos in corde gerens Ariadna furores,
 necdum etiam sese quae uisit uisere credit, 55
 ut pote fallaci quae tum primum excita somno
 desertam in sola miseram se cernat harena.
 immemor at iuuenis fugiens pellit uada remis,
 irrita uentosae linquens promissa procellae.

46 gazza *B*

48 aedibus *Al. Guarinus*

52 lit(t)ora *RBLa*¹: litora (*suprascr.* e) *Ven* di(y)a Ω **54** adriana Ω **55** sese quae uisit uisere credit *Voss*:
 seseque sui tui se credit *GOBLa*¹*D*: seseque sui qui (*suprascr.* t) se credit *C*: seseque sui /// se credi /// ///
R marg. al. terni **56** tunc *O*

quem procul ex alga maestis Minois ocellis, 60
 saxea ut effigies bacchantis, prospicit, eheu,
 prospicit et magnis curarum fluctuat undis,
 non flauo retinens subtilem uertice mitram,
 non contacta leui uelatum pectus amictu,
 non tereti strophio lactentis uincta papillas, 65
 omnia quae toto delapsa e corpore passim
 ipsius ante pedes fluctus salis alludebant.

61 bachantis *GOR* eheu *Bergk*: heue Ω : heie *Bod. Lat. Class. e. 15*: euhoe *Lachm.* **62** *Inter* et magnis
rasura est in G *Pro et compendium est in O* quo plerumque significatur con **64** contenta *O et Phil.*,
idemque con. Balth. Venator nudatum *Schwabe*: laniatum *Owen*: uiolatum *Haverfield* **65** lactentis Ω :
 lactantis *cod. peruetustus Cauensi. Isidori Originum XIX. 33, a quo hic u. Cinnae tribuitur* citta
Cauensis, h.e. cincta **66** delapsa e *C*: delapse *O*: delapso e *RBVen*: delapso *GLa*¹*D* **67** adl. *O*: allidebant
Landor

sed neque tum mitrae neque tum fluitantis amictus
 illa uicem curans toto ex te pectore, Theseu,
 toto animo, tota pendebat perdita mente. 70
 a misera, assiduis quam luctibus externauit
 spinosas Erycina serens in pectore curas,
 illa tempestate, ferox quo ex tempore Theseus
 egressus curuis e litoribus Piraei
 attigit iniusti regis Cortinia tecta. 75
 nam perhibent olim crudeli peste coactam
 Androgeoneae poenas exsoluere caedis
 electos iuuenes simul et decus innuptarum
 Cecropiam solitam esse dapem dare Minotauro.

68 si neque Ω tamen (tñ) *pro* tum *bis O* **69** te *om. O*

71 a *Can. Lat. 33 et codices Nonii p. 108*: ah *GRVen*: ha *O* **72** ferens *a, Bod. Lat. Class. e. 15 et Nonii*
codices **73** feroxque et tempore Ω : illa ex t. ferox quo tempore *Baehrens* **75** inusi *ed. Trinc.*: inuisi
Heinsius tecta *Ricc. 2242, Ritschl*: tempta *GORVenBLa*¹: tenta *AD*: templa *ap, Scaliger*: fort. septa

77 cum androgeanee (-genee *B*: -geane *O*) Ω exsol. *BO*: exol. *GRVen*

quis angusta malis cum moenia uexarentur, 80
 ipse suum Theseus pro caris corpus Athenis
 proicere optauit potius quam talia Cretam
 funera Cecropiae nec funera portarentur.
 atque ita naue leui nitens ac lenibus auris
 magnanimum ad Minoa uenit sedesque superbas. 85
 hunc simul ac cupido conspexit lumine uirgo
 regia, quam suauis exspirans castus odores
 lectulus in molli complexu matris alebat,
 quales Eurotae progignunt flumina myrtus,
 aurae distinctos educit uerna colores, 90
 non prius ex illo flagrantia declinauit
 lumina, quam cuncto concepit corpore flammam
 funditus atque imis exarsit tota medullis.

80 menia *CRVen*: inoenia *G*: incenia *O* uersarentur (*suprascr. x*) *B*: uersarentur *La* **82** proicere *C Paris. 7989*: prohic. *OBLA*¹: proiic. *GRVenAa* **83** nec funera Ω : ne funera *edd. ante Lachm.*

87 expirans Ω **88** cōpressu *Ven* **89** Eurot(a)e *Bod. Lat. Class. e. 15 et ed. antiquissima saec. xv*: europe Ω pergignunt Ω mirtos *OB*: mirtus al. mirtos *R*

heu misere exagitans immiti corde furores
 sancte puer, curis hominum qui gaudia misces, 95
 quaeque regis Golgos quaeque Idalium frondosum,
 qualibus incensam iactastis mente puellam
 fluctibus, in flauo saepe hospite suspirantem!
 quantos illa tulit languenti corde timores!
 quanto saepe magis fulgore expalluit auri! 100
 cum saeuum cupiens contra contendere monstrum
 aut mortem appeteret Theseus aut praemia laudis.
 non ingrata tamen frustra munuscula diuis
 promittens tacito succendit uota labello.

94 immiti *uel* in miti Ω : corda furore *Ramler* **96** quaeque *hp*: quod neque *O*: quique Ω Golgos *Hermolaus Barbarus, alii Bembo uel Auantio imputant*: c(ch *O*)olc(ch *RVen*)os Ω

100 fuluore *Ritschl, quod uocabulum de auro usurpatum est a Tiberiano poeta saec. iv (Baehrens PLM III. p. 266)*: lurore *Bochart*

102 mōtem *R* appeteret *O sicut maluerat Marcilius*: oppeteret Ω : opet. *D*

104 suspendit *ed. antiquissima saec. xv*: suscepit *Statius*

nam uelut in summo quatientem brachia Tauro 105
 quercum, aut conigeram sudanti cortice pinum,
 indomitus turbo contorquens flamine robur,
 eruit (illa procul radicitus exturbata
 prona cadit, late quaeuiscumque obuia frangens),
 sic domito saeuum prostrauit corpore Theseus 110
 nequiquam uanis iactantem cornua uentis.
 inde pedem sospes multa cum laude reflexit
 errabunda regens tenui uestigia filo,
 ne labyrinthis e flexibus egredientem
 tecti frustraretur inobseruabilis error. 115

106 cornigeram Ω fundanti *Oh, G m. pr. ut Bonneto uisum est*: nutanti *Mitscherlich* **107** indomitum *D* turbo Ω : turben *Spengel, ut referretur ad indomitum, cum Seruius ad Aen. vii. 378 scripserit* Catullus hoc turben dicit ut hoc carmen **108** radicibus *BLA*¹ *ha* **109** late quaeuis cumque conieci in *Philologo anni 1890 p. 170 et Class. Review eiusdem anni p. 311, post me anno 1895 Vahlen*: lateque cum (tum *G*: tumi *D*: eum *B*) eius Ω : lateque et cominus *p*, *uulgo*: late qua est impetus *Lachm.*: lateque comeis obit *Munro Distracta uidentur fuisse* quae uis cum que, *dein locum mutasse* quae cum que uis, *mox in* quae cum//e uis *abiisse* obuia *OBLA*¹ *h*: omnia al. obuia *GRVen*: omnia *ACDa* **111** ne quidquam nauis *O*

114 laberinthis *GCD*: laberīentheis *R*: laberinthis *O*

sed quid ego a primo digressus carmine plura
 commemorem, ut linquens genitoris filia uultum,
 ut consanguineae complexum, ut denique matris,
 quae misera in nata deperdita lamentata est,
 omnibus his Thesei dulcem praeoptarit amorem: 120
 aut ut uecta ratis spumosa ad litora Diae,
 aut ut eam deuincta lumina somno
 liquerit immemori discedens pectore coniunx?

116 a primo *a*: cum primo Ω : in primo *h et Carpenteractensis fortasse recte* digressus *Baehrens*

119 ingnata *GO*: ignata *RVenBLA*¹ *ACD* lamentata est *Conington* (-tur *Buecheler*): l(a)eta Ω : laetabatur *Lachm.*: luctabatur *Rossbach*: lentabatur *h.e.* morabatur *ego*: miseram gnatam d. lamentatast *Fleischer*

120 praeoptarit *Statius*: portaret Ω : praeoptaret *marg. Santeniani* **121** ut *om. O* necta *GO*

122 deuincta Ω , *etiam R* antequam mutatus erat: deuicta *Santenianus et p: fort.* deuincta tenentem *uel* tenet dum; *cf. Cul. 188. Supplerunt* placito *uel* dulci *uel* tristi *Itali*, molli *Baehrens*, leni *Palmer. In cod. Carpenteractensi* deuicta lumina somno *sic scriptum inueni* **123** in memori al. nemori *G*

saepe illam perhibent ardenti corde furentem
 clarisonas imo fudisse e pectore uoces, 125
 ac tum praeruptos tristem conscendere montes,

unde aciem in pelagi uastos protenderet aestus,
tum tremuli salis aduersas procurrere in undas
mollia nudatae tollentem tegmina surae,
atque haec extremis maestam dixisse querellis, 130
frigidulos udo singultus ore cientem.

'sicine me patriis auectam, perfide, ab aris,
perfide, deserto liquisti in litore, Theseu?
sicine discedens neglecto numine diuum,
immemor a deuota domum periuria portas? 135

125 e Ω: ex *O* **126** actum *RO et nunc G*: quid prius fuerit non dispexi tristem ap: tristes (-is A) Ω

127 in *om.* Ω: add. a pret. *GOD, non RVen* **130** querellis a: querelis *GORVen*

132 et 134 siccine Ω auertam al. auectam *Ven*: auertam *O, Laur. 33.12, marg. R*: num auersam *h.e.*
abreptam? aris Ω: oris *hp, Lachm.* **133** in *om.* *O*

134 discendens *G* **135** immemor *ORVen*: inm. *G* a *Luc. Mueller*: ah *GD et R corr.*: ha *O*: ab *BLA¹AC*: ad
al. ab *Ven*

nullane res potuit crudelis flectere mentis
consilium? tibi nulla fuit clementia praesto,
immite ut nostri uellet miserescere pectus?
at non haec quondam nobis promissa dedisti
uoce: mihi non haec miserae sperare iubebas, 140
sed conubia laeta, sed optatos hymenaeos,
quae cuncta aerei discernunt irrita uenti.

136 nullane *Dah*: nullaue Ω crudeles *Oh* mentes *Oh* **138** miserescere *Calp. 1481*: mirescere *O*: mit(tt)
*C*esc(isc *BLA¹*)ere Ω: mostri u. mitescere p. *Scal.*

139 nobis] blanda *Oh* **140** uoce mihi nec hec (hoc *BLA¹A*) misere (*ultima e dubia R, -ser A, -serere La¹*)
sperare iubebas (iud. *C, uid. La¹A*) Ω non *ed. pr.* miserae *uindicauit Vahlen*: miseram *ed. pr.*
exspectare *Froehlich* **141** conub. *BACH*: connub. *GOVen* **142** discernunt *C*: disserpunt *GRVen*:
desserpunt *O*

tum iam nulla uiro iuranti femina credat,
nulla uiri speret sermones esse fideles;
quis dum aliquid cupiens animus praegestit apisci, 145
nil metuunt iurare, nihil promittere parcunt:
sed simul ac cupidae mentis satiata libido est,
dicta nihil metuere, nihil periuria curant.
certe ego te in medio uersantem turbine leti
eripui, et potius germanum amittere creui, 150
quam tibi fallaci supremo in tempore dessem.
pro quo dilaceranda feris dabor alitibusque
praeda, neque iniacta tumulabor mortua terra.

143-148 nulla uiro... curant *extant apud Hieremiam Iudicem de Montagnone p. iiii, 5.2* **143** tum iam Ω:
nunc iam *B. Guarinus*: hinc iam *Froehlich* **144** fidelis *O* **145** quis (*suprascr. pro quibus*) *G* pregestit
apisci *G, sed rasura est sub litteris re, et spatium ante apisci*: p'gestit adipisci *O*: apisci *RVenBLA¹ACDh*
148 meminere *Czalina*

151 falaci *G m. pr., post addita est minutius scripta¹* d/essem *Ven*: dassem (*suprascr. e*) *p*: deessem Ω

153 p'ea (? preea) *O* intacta Ω cumulabor *D m. pr.*

quaenam te genuit sola sub rupe leaena,
quod mare conceptum spumantibus exspuit undis, 155
quae Syrtis, quae Scylla rapax, quae uasta Carybdis,
taliam qui reddis pro dulci praemia uita?
si tibi non cordi fuerant conubia nostra,

saeua quod horrebas prisca praecepta parentis,
at tamen in uestras potuisti ducere sedes, 160
quae tibi iucundo famularer serua labore,
candida permulcens liquidis uestigia lymphis,
purpureaue tuum consternens ueste cubile.

sed quid ego ignaris nequiquam conquerar aureis,
externata malo, quae nullis sensibus auctae 165
nec missas audire queunt nec reddere uoces?
ille autem prope iam mediis uersatur in undis,
nec quisquam apparet uacua mortalis in alga.
sic nimis insultans extremo tempore saeua
fors etiam nostris inuidit questibus auris. 170

155 exspuit Ω **156** scilla *O*: silla *GRVenLa¹*

158 conub *BAC*: connub. *GORVen* **160** nostras *O* **163** sequitur **160** in *O*

164 sed] si *O* nec quicquam *GORBC* conquerar Ω: conqueror *p* aureis *Baehrens*: aures *O*: auris *G*
ex aures: auris Ω **165** extern. *Oh*: exten^uata *D*: extenuata Ω aucte al. to *G*

Iuppiter omnipotens, utinam ne tempore primo
Gnosia Cecropiae tetigissent litora puppes,
indomito nec dira ferens stipendia tauro,
perfidus in Creta religasset nauita funem,
nec malus hic celans dulci crudelia forma 175

consilia, in nostris requiesset sedibus hospes!
nam quo me referam? quali spe perdita nitor?
Idomeneosne petam montes? a gurgite lato
discernens ponti truculentum diuidit aequor.

171 utinam non *Macrob. vi. 1.42* **174** in creta *OD: in certam h et (suprascr. re) C: in cretam cett.*

175 haec *O* **176** consilia in *ed. Parm. 1473: cons(-sci R)ilium Ω nostris om. O* requiesset *ed. Parm.:*
requisisset (*suprascr. r) G: requisisset Ω*

177 nitar *ap*

178 Idomeneosne *Conr. de Allio: y(i Ven)doneos ne al. idmoneos GRVen: idoneos ne OBLa¹: Idomeneusne*
Lachm. ex II. xiii. 424 Ἰδομενεύς δ' οὐ λήγει μένος μέγα: *Idaeos Vahlen tamquam Ideos (suprascr. mons) in*
archetypo fuerit a Ω: at *Muretus: fort. an* **179** ponti *O: pontum Ω* ubi diuidit *Ω Lachm.*

an patris auxilium sperem? quemne ipsa reliqui 180
respersum iuuenem fraterna caede secuta?

coniugis an fido consoler memet amore?

quine fugit lentos incuruans gurgite remos?

praeterea nullo litus, sola insula, tecto,

nec patet egressus pelagi cingentibus undis: 185

nulla fugae ratio, nulla spes: omnia muta,

omnia sunt deserta, ostentant omnia letum.

non tamen ante mihi languescent lumina morte,

nec prius a fesso secedent corpore sensus,

quam iustam a diuis exposcam prodita multam, 190

caelestumque fidem postrema comprecper hora.

180 impatris *O: an patris cett. sed in G fuerat in, ut Bonneto uisum est* quem ne *GORVen: quem ue*
BLa¹AC

182 consoles me manet *O*

183 qui ne *O: qui me Ah: quie GRVenBLa¹D* lentos *Oh Carp.: uentos cett.: num uentoso?*

184 litus] colitur *Palmer* **185** patet *GOD: pater RVenBLa¹AC* **186** fort. nullast

190 multam *L. Mueller: muletam O: mulctam Ω* **191** comprecper *ap: comprecper Ω*

quare facta uirum multantes uindice poena,

Eumenides, quibus anguino redimita capillo

frons expirantis praeportat pectoris iras,

huc huc aduentate, meas audite querellas, 195

quas ego, uae miserae, extremis proferre medullis

cogor inops, ardens, amenti caeca furore.

quae quoniam uerae nascuntur pectore ab imo,

uos nolite pati nostrum uanescere luctum,

sed quali solam Theseus me mente reliquit, 200

tali mente, deae, funestet seque suosque.'

has postquam maesto profudit pectore uoces,

supplicium saeuis exposcens anxia factis,

annuit inuicto caelestum numine rector.

193 anguino *Ω* **194** exp. *Ω* **195** post aduentate *rasura est duarum litterarum in G fueratne* *pias?*
querellas *OBAa: querelas GRVen* **196** miserae *D: misera Ω, Bentley*

198 uere *GOVen* **200** qualis sola *Ω: corr. ap* **201** fimestet *G m. pr. ut uidetur*

204 inuicto *B, Auantius: inuito Ω: in uoto D*

quo motu tellus atque horrida contremuerunt 205
aequora concussitque micantia sidera mundus.

ipse autem caeca mentem caligine Theseus

consitus oblito dimisit pectore cuncta,

quae mandata prius constanti mente tenebat,

dulcia nec maesto sustollens signa parenti 210

sospitem Erechtheum se ostendit uisere portum.

namque ferunt olim, classi cum moenia diuae

linquentem natum uentis concrederet Aegeus,

talia complexum iuueni mandata dedisse.

205 quō tunc *OR: quō tunc G ut uisum est Claudio D. Cobham: quo tunc BLA¹: quomodo tunc ACVen: quo*
motu *Heyse: quo moto Fleischer: quo nutu et Fea* contrumuere *D: contremuere Rossbach*

207 mente *Ω: num mentis?* **211** sospitem erectum (*err. B nondum correctus*) *B, Laurentiani, Carp.: s.*
ereptum *cett.: Erectheum Voss*

212 classi *codices praeter A et Santenianum: classem A Sant.* moenico *Ω* **213** gnatum *Ω* concred.
Auantius: cum cred. Ω egens *GO* **214** complexo *AD Sant.*

'nate mihi longa iucundior unice uita, 215

nate, ego quem in dubios cogor dimittere casus,

reddite in extrema nuper mihi fine senectae,

quandoquidem fortuna mea ac tua feruida uirtus

eripit inuito mihi te, cui languida nondum

lumina sunt nati cara saturata figura, 220

non ego te gaudens laetanti pectore mittam,

nec te ferre sinam fortunae signa secundae,

sed primum multas expromam mente querellas,

canitiem terra atque infuso puluere foedans,
inde infecta uago suspendam lintea malo,
nostros ut luctus nostraeque incendia mentis
carbasus obscurata dicit ferrugine Hibera.

225

215 gnat. Ω ioc. Ω **216** gnat. Ω **218** ac] *fort.* haec **219** cui *R super rasuram*: quem al. cui *G*
220 gnat. Ω **223** querellas *ORBa* **224** infulso *O*: infulso *R* fedens (*suprascr.* a) *R* **227** obscurata
GODh, et sic *R sed -ta punctis notata*: obscura *AC Laurentiani*, ap dicit Ω: duget *D*: obscurata decet
Lachm.: obscura signet *Conington*

quod tibi si sancti concesserit incola Itoni,
quae nostrum genus, has sedes defendere Erechthi
annuit, ut tauri respergas sanguine dextram,
tum uero facito ut memori tibi condita corde
haec uigeant mandata, nec ulla oblitteret aetas;
ut simul ac nostros inuisent lumina collis,
funestam antennae deponant undique uestem,
candidaque intorti sustollant uela rudentes,
quam primum cernens ut laeta gaudia mente
agnoscam, cum te reducem aetas prospera sistet.'

230

235

228 Itoni *Al. Guarinus*: ythomi uel ithomi Ω **229** has Ω, *Staius*: ac ap uulg. Erechthi *Buecheler*: freti Ω
230 annuit *etiam R*, sed i *super rasuram* **231** tum *O*: tu Ω **232** oblif/eret (obliferet *Ven*) al. obliteret
GVen **233** ac ap: hec Ω **234** antennae // (*sic*) *G*: antēnēne ne *O* **235** sus(subs *G*)tolant *O*, prius *G*, post
addita est l Post **235** *Faernus inserebat ex Nonio p. 546 uersum* Lucida qua splendent [summi]
carchesia mali *Vide ad Fragm. V* **237** (a)etas Ω: aera *D*: sors *Al. Guarinus*: fors ed. *Trinc.*: freta *Froehlich*:
aestas *Palmer* sistet *O et plerique*: sistenst (*sic*) *G*: sistāt (*suprascripta* ^e) *R*: sistent *DVen*

haec mandata prius constanti mente tenentem
Thesea ceu pulsae uentorum flamine nubes
aereum niuei montis liquere cacumen.
at pater, ut summa prospectum ex arce petebat,
anxia in assiduos absumens lumina fletus,
cum primum inflati conspexit lintea ueli,
praecipitem sese scopulorum e uertice iecit,
amissum credens immiti Thesea fato.
sic funesta domus ingressus tecta paterna
morte ferox Theseus, qualem Minoidi luctum
obtulerat mente immemori talem ipse recepit.
quae tamen aspectans cedentem maesta carinam
multiplices animo uoluebat saucia curas.

240

245

250

239 seu *Oah et fortasse G m. pr.* Post **240** spatium unius uersus est in *RBVen*, non item in *G*, qui tamen
primam litteram uersus **241** sic habet scriptam √*At.* In *AC Laur. 33.12*, et *Santeniano* Fletus Egei
247 Minoidi *corr. R*: Minoi(y *BLa*¹*D*)da Ω: *fort.* in *Minoida*
249 quem *G* tamen p̄aspectans (prosp. *O*: prosp. al. asp. *RVen*) *GORVen*: tum prospectans *h*

at parte ex alia florens uolitabat Iacchus
cum thiaso Satyrorum et Nysigenis Silenis,
te quaerens, Ariadna, tuoque incensus amore.
qui tum alacres passim lymphata mente furebant
euhoe bacchantes, euhoe capita inflectentes.
harum pars tecta quatiebant cuspide thyrsos,
pars e diuulso iactabant membra iuueno,
pars sese tortis serpentibus incingebant,
pars obscura cauis celebrabant orgia cistis,
orgia, quae frustra cupiunt audire profani,
plangebant aliae proceris tympana palmis,
aut tereti tenuis tinnitus aere ciebant,
multis raucisonos efflabant cornua bombos
barbaraque horribili stridebat tibia cantu.

255

260

251 parte *AC*: pater Ω **252** cum] tum *O* **253** te *G*, sed fuerat et: et *O* adriana Ω
254 quae tum *Bergk*, cui Post **253** uersus excidisse uisus est **255** euhoe... euhoe *BLa*¹: euche... euche
GOVenACD sed in *G* euche in euohe transit
256 harum Ω: horum a uulgo **258** om. in *textu*, habet in *margin. D* **261** ali(a)e Ω: aliei *Lachm.* **262** tenais
O: tenuis *R* tintinitus *R m. pr.*: tintinitus (*sic*) *G*: tintinītus *Ven* **263** multis ed. *Trinc.*: multi Ω
efflabant *ah*: efflebant Ω

talibus amplifice uestis decorata figuris
puluinar complexa suo uelabat amictu.
quae postquam cupide spectando Thessala pubes
expleta est, sanctis coepit decedere diuis.
hic, qualis flatu placidum mare matutino
horrificans Zephyrus procliuas incitat undas,
aurora exoriente uagi sub limina Solis:
quae tarde primum clementi flamine pulsae
procedunt, leni et resonant plangore cachinni,
post uento crescente magis magis increbescunt,
purpureaque procul nantes ab luce refulgent:

265

270

275

sic tum uestibuli linquentis regia tecta
ad se quisque uago passim pede discedebant.

270 procliuiſ (suprascr. s) O h.e. procliuit in procliuis mutatum, ut H. O. Coxe iudicabat; sed nisi punctum accederet (t) suprascr. s potius procliuiter poterat esse: procliuas Ω **271** sublimina ah: sublimia Ω: sub lumina uulgo **273** leni et resonant scripsi: leuiter sonant Ω nisi quod O habet leuiterque sonant: lenique sonant Lennep: leni resonant Lachm. clangore AC Excerpta ex ueteribus glossis Pithoeana p. 71 Gothofr. Placor tranquillitas. At Catullus plangor **274** increbrescunt hap **275** ab GORVenACah: a D refulgent ap: refulgens Ω **276** tum hap, Lachm.: tñ (tamen) O: tamen al. tibi GR, sed in Rn super rasuram est: tibi ACDVen: sic ibi Haupt: sic tum ibi Rossbach **277** at se Ω: a se Da

quorum post abitum princeps e uertice Pelei
aduenit Chiron portans siluestria dona:

nam quodcumque ferunt campi, quos Thessala magnis 280
montibus ora creat, quos propter fluminis undas
aura parit flores tepidi fecunda Fauoni,
hos indistinctis plexos tulit ipse corollis,
quo permulsa domus iucundo risit odore.

278 abitum ODa: habitum Ω **280** quodcumque Ω sed quidc. C: quotc. Riccardianus 2242 Lachm. campi Dp: campis Ω **281** quod D **282** aurea OR parit Laur. 33.12, corr. G, hap: perit uel pit cett.: aperit Housman sed cf. Ov. A. A. iii. 185 Quot noua terra parit flores, cum uere tepenti Vitis agit gemmas **283** interstinctis Heinsius curulis al. corollis (-rollos (suprascr. i) B) GRBVen: corulis O **284** quo D: quod Oa: quot Ω ioc. Ω: iucundum adnotato? ed. Muret. Bodleianae (2 R. 6.30)

confestim Penios adest, uiridantia Tempe, 285

Tempe, quae siluae cingunt super impendentes,
†Minosim† linquens †doris† celebranda choreis,
non uacuos: namque ille tulit radicitus altas
fagos ac recto proceras stipite laurus,

non sine nutanti platano lentaque sorore 290
flammati Phaethontis et aerea cupressu.
haec circum sedes late contexta locauit,
uestibulum ut molli uelatum fronde uireret.

285 penios Laur. 33.12, Lachm.: penies al. os (-ies suprascr. o RB) GRBVen: penies OACLa¹ adest ut Ω: ut om. Dah **287** Minos(ss C)im Ω: Minosium (suprascr. im) Caesenae: Minosmi Carp.: Amosim D: Mnemonisin uel Aemonisin Heinsius: Naiasin Haupt: Meliasin Peiper, Madvig doris Ω: cloris marg. Caesenatis. Emendarunt claris Itali: doctis Statius: hilaris Unger: floris Peiper. Fort. Aemonisin l. Chlora c. choreis. Steph. Byz. Αἰμονία ἢ Θετταλία, ἀπὸ Αἰμονος. Αἴμων δὲ υἱὸς μὲν Χλώρου τοῦ Πελασγοῦ, πατὴρ δὲ Θεσσαλοῦ, ὡς Πιανὸς καὶ ἄλλοι **288** non acuos al. nonacrias (os Ven) GRVen: non ac(acc O)uos ACO: non uacuos Bapt. Guarinus **290** nutanti RCVen: mutanti O, prius G fletaque Scaliger sororum Ω: corr. a **291** flamati O: flam(mm Ven)anti Ω

293 uellatum pr. G, OLa¹a: uallatum Baehrens

post hunc consequitur sollerti corde Prometheus, 295
extenuata gerens ueteris uestigia poenae,

quam quondam silici restrictus membra catena
persoluit pendens e uerticibus praeruptis.
inde pater diuum sancta cum coniuge natisque
aduenit caelo, te solum, Phoebe, relinquens,
unigenamque simul cultricem montibus Iri: 300

Pelea nam tecum pariter soror aspernata est,
nec Thetidis taedas uoluit celebrare iugalis.

qui postquam niueis flexerunt sedibus artus,
large multiplici constructae sunt dape mensae, 305
cum interea infirmo quatientes corpora motu
ueridicos Parcae coeperunt edere cantus.

296 quam Da: qua Ω
298 diuum Ven pr. m., Da: diui GORBC et corr. Ven: diu A natisque Da: gnatisque al. gratis G: gnatisque ORLa¹Ach **299** aduenit, caelo Muretus **300** Iri scripsi, quae fuit urbs Maliensium apud quos Apollo et Diana praecipuo honore colebantur. ydri (idri AC) Ω **301** Pelea G: Palea Ω: Pallada Da

his corpus tremulum complectens undique uestis

candida purpurea talos incinxerat ora,
at roseo niueae residebant uertice uittae,
aeternumque manus carpebant rite laborem. 310
laeua colum molli lana retinebat amictum,

dextera tum leuiter deducens fila supinis
formabat digitis, tum prono in pollice torquens
libratum tereti uersabat turbine fusum,

atque ita decerpens aequabat semper opus dens, 315
laneaque aridulis haerebant morsa labellis,
quae prius in leui fuerant exstantia filo:

ante pedes autem candentis mollia lanae
uellera uirgati custodibant calathisci.

307 his al. hic G: hic Ven et Laur. 33.12 m. pr. uestis Parthenius: questus Ω: cestus Orelli **308** talos ed. Iuntina 1503 tuos Ω incinxerat GD: inexcinxerat Bod. Lat. Class. e. 15: intinxerat Ω **309** at roseo niue(a)e (uinee O) Ω: at roseae niueo Al. Guarinus: ambrosio Vulpius

haec tum clarisona pellentes uellera uoce 320
 talia diuino fuderunt carmine fata,
 carmine, perfidiae quod post nulla arguet aetas.
 O decus eximium magnis uirtutibus augens,
 Emathiae tutamen opis, clarissime nato,
 accipe, quod laeta tibi pandunt luce sorores, 325
 ueridicum oraclum: sed uos, quae fata secuntur,
 currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

320 h(a)ec Ω, quod reuocauit Usener: hae uulgo pendentes (suprascr. ll) Canon. Lat. 33: pectentes Staius: plectentes Hertzberg: pauientes Owen **322** arguit malebat Lachm. Post **322** unius uersus spatium est in RVenBLa¹Aah, quo scriptum est Epit(h)alamium (-iom B, -ion La¹, -um RVenAC) thetidis (tethidis Ba) et pelei (pellei a) In GO spatium abest, sed rubris litteris adscriptum est in marg. G Epythalamium thetidis et pelei

324 tutum marg. tu tamen GRBVen: tutum OLa¹: tu tamen ACh opus GORVen, sed GRVen in marg. habent opis clarissime Dap: carissime Ω **326** oraclum Dap et Laurentianus 33.12: oraculum Ω

327 Macrob. S. vi. 1. 41 Catullus: Currite ducenti sub tegmine currite fusi subtegmina (a ex e) O

adueniet tibi iam portans optata maritis
 Hesperus, adueniet fausto cum sidere coniunx,
 quae tibi flexanimo mentis perfundat amorem, 330
 languidulosque paret tecum coniungere somnos,
 leuia substernens robusto brachia collo.
 currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
 nulla domus tales umquam contexit amores,
 nullus amor tali coniunxit foedere amantes, 335
 qualis adest Thetidi, qualis concordia Peleo.
 currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

330 om. O: flexo animo mentis p. amorem Ω: flexanimum mentis p. amorem Al. Guarinus: flexanimo mentem p. amore Muretus: quae te flexanimo mentis p amore Lachm. **331** sonos Ω

334-337 om. BLA¹Dap Phil. Eos Lachm. in paginarum ordine non numerauit, Haupt in marg. adscriptos putauit, esse tamen Catulli **334** umquam tales contexit Ω: corr. Ald. I: conexit Lachm.

nascetur uobis expers terroris Achilles,
 hostibus haud tergo, sed forti pectore notus,
 qui persaepe uago uictor certamine cursus 340
 flammea praeuertet celeris uestigia ceruae.
 currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
 non illi quisquam bello se conferet heros,
 cum Phrygii Teucro manabunt sanguine campi,
 Troicaque obsidens longinquo moenia bello, 345
 periuri Pelopis uastabit tertius heres.
 currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

339 delebat Landor **341** preuertet p: preuertit GRAC Laurentiani: peruertet (-tit BVen) OahBVen

344 post sanguine nihil habent Da teuen O: tenen GAC: tenen al. teuen RVen campi corr. D, marg. Santeniani, uulg.: cliuei Haupt Phrygiae T. m. s. Thebae uel Phrygiei T. maculabunt s. Theben Froehlich Mihi tenen superesse uidetur ex eo quod fuerat tenentem, quod omissum in loco suo uersus **122** et in marg. adscriptum postea huc migravit

347 sub tegmine R

illius egregias uirtutes claraque facta
 saepe fatebuntur natorum in funere matres,
 cum incuruo canos soluent a uertice crines, 350
 putridaque infirmis uariabunt pectora palmis.
 currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
 namque uelut densas praecerpens cultor aristas
 sole sub ardenti flauentia demetit arua,

. . . . .

349 gnatorum Ω **350** cum in (om. A) ciuium Ω: cum in curium Ambros. H. 46, nisi fallor. Scriba O quid uoluerit, dubito: post cum primae quinque litterae inciu, sexta o cui prefixum est^s, septima s, h.e. me quidem iudice inciueros; aliis sexta uisa est o in v mutata: cum in cinerem Dah: soleunt... crimen O: soluent... crines Ω: cum incultum... crinem Baehrens: cum incuruo conieci in ed. 1, cum in Ciero ed. 2

352 subtegmine Laur. 33.12 et R pr. m.

353-356 om. R (non Ven), in ima pagina add. manus recentior **353** praecerpens Staius: precern(-terri G m. pr., -tern O)ens Ω: presternens Phil. cultor Ω; id ex glossemate cultro ortum ratus est Morgenstern: messor Oh et marg. Santeniani

Post **354** uersum excidisse credit Voss

Troiugenum infesto prosternens corpora ferro. 355
 currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
 testis erit magnis uirtutibus unda Scamandri,
 quae passim rapido diffunditur Hellesponto,
 cuius iter caesis angustans corporum aceruis
 alta tepefaciet permixta flumina caede. 360
 currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

denique testis erit morti quoque reddita praeda,
cum teres excelso coaceruatum aggere bustum
excipiet niueos percussae uirginis artus.
currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

365

355 prosternens Ω , *etiam G sed hic ex prosternet: prosternet Ohp*

357, 8 *om. in textu, add. in marg. Ven* **357** quamandri *Carp.: Camandri Peiper* **359** cassis *O: num caecis? cf. Ov. M. i. 24. languet certe caede post caesis* **360** lumina *marg. al. flumine G: flumine al. lumina uel flumina Ven*

361 sub tegmine (*suprascr. a*) *R*

362, 3 *om. D, sed habet adscriptos in marg.* **362** dedita *Muretus* **364** percussae *Lachm.*

365 sub tegmine (*suprascr. a*) *R*

nam simul ac fessis dederit fors copiam Achiuis
urbis Dardaniae Neptunia soluere uincla,
alta Polyxenia madefient caede sepulcra:
quae, uelut ancipiti succumbens uictima ferro,
proiciet truncum summisso poplite corpus.
currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
quare agite optatos animi coniungite amores.
accipiat coniunx felici foedere diuam,
dedatur cupido iam dudum nupta marito.
currite ducentes subtegmina, currite, fusi.

370

375

366 simulac *a: simulaçac D: simul hanc uel hãc Ω* **368** madefient *marg. D: madescent Ω : mitescent Da Lachm.* **370** proiciet *OBVen: proiiciet GR*

371 sub tegmine (*suprascr. a*) *R*

372 agit^e *R*

375 sub tegmine (*suprascr. a.*) *R*

non illam nutrix orienti luce reuisens
hesterno collum poterit circumdare filo,
currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
anxia nec mater discordis maesta puellae
secubitu caros mittet sperare nepotes.
currite ducentes subtegmina, currite, fusi.
talia praefantes quondam felicia Pelei
carmina diuino cecinerunt pectore Parcae.
praesentes namque ante domos inuisere castas
heroum, et sese mortali ostendere coetu,
caelicolae nondum sprete pietate solebant.

380

385

377 esterno *O: externo GRVenBLA¹A* **378** spurium *habuit Bergk, uncis inclusit L. Mueller*

379-381 *om. O* **380** se cubitu *BRVena* mutet *uel mictet prius R*

381 sub tegmina *R*

383 cecinerunt *Dahp: cecinere Ω : cernere O: cecinere e pectore Baehrens*

384 domù *B: num domus?* **385** heroum *et Io. Bapt. Sigicellus Bononiensis (1492-1560): Nereus Ω : Merens Bod. Lat. Class. e. 15* *Post* **386** *sequitur in codd. lxxvii. 21 languidior tenera cui (com Da) pendens (pedens GOC) sicula beta*

saepe pater diuum templo in fulgente reuisens,
annua cum festis uenissent sacra diebus,
conspexit terra centum procumbere tauros.
saepe uagus Liber Parnasi uertice summo
Thyadas effusis euantis crinibus egit,
cum Delphi tota certatim ex urbe ruentes
acciperent laeti diuum fumantibus aris.
saepe in letifero belli certamine Mauors
aut rapidi Tritonis hera aut Ramnusia uirgo
armatas hominum est praesens hortata cateruas.

390

395

388 cum *h: dum Ω* uenissent *Dhp: uenisset Ω* **389** prospexit *Da* procumbere *GORVenACDa: procurrere La¹hp: prorumpere Wakefield* tauros *Ald. I: currus Ω Lachm.*

391 Thyadas *G m. pr., RBLA¹: Thiadass OACVen et corr. G* esit *O: hesit marg. egit h* **392** certatum *GORVenCh* ruentes *ap: tuentes Ω* **393** acciperent *Par. 7989: acciperet Ω* lacti *Oh Phil., G m. pr.: lacti (suprascr. leti) R: lacti d. spumantibus aris Voss*

395 ran(rân. *G*)usia Ω : ramunsia *O: Amarunsia Baehrens, Peiper*

sed postquam tellus scelere est imbuta nefando,
iustitiamque omnes cupida de mente fugarunt,
perfundere manus fraterno sanguine fratres,
destitit extinctos natus lugere parentes,
optauit genitor primaevi funera nati,
liber ut innuptae poteretur flore nouercae,
ignaro mater substernens se impia nato
impia non uerita est diuos scelerare parentes,
omnia fanda nefanda malo permixta furore
iustificam nobis mentem auertere deorum.

400

405

quare nec talis dignantur uisere coetus,
nec se contingi patiuntur lumine claro.

399 fratres] maṇṣ fratres *R* 400 natos *GBVen Laurentiani h* 402 uti nuptae *Maehly* poteretur *ed. Trinc.*: potiretur Ω 404 penates parentes (*sic*) *Can. Lat. 33*: penates *Al. Guarinus*

LXV

Ersi me assiduo confectum cura dolore
seuocat a doctis, Ortale, uirginibus,
nec potis est dulcis Musarum expromere fetus
mens animi, tantis fluctuat ipsa malis:
namque mei nuper Lethaeo in gurgite fratris
pallidulum manans alluit unda pedem,
Troia Rhoeteo quem subter litore tellus
ereptum nostris obterit ex oculis.

LXV *Vnius uersus spatium in O AD ORTALEM GRVenC Laur. 33.12: AD ORIENTALVM a*

1 defectu *O*: confec(t *R*)tum al. defectum *RVen* 2 seuocat *Dap*: sed uacat Ω 3 dulcis musarum *D*:
dulcissimus har(u *O*)um Ω 5 Lethaeo in *scripsi*: loethi *O*: lethei Ω 7 Troia *B Laurentiani*: Tidia *O*: Tydia
al. troia (-ia *G*) *VenG*: Lydia al. troia *R*: Ilia *Palmer*

alloquar, audiero numquam loquentem,
numquam ego te, uita frater amabilior,
aspiciam posthac? at certe semper amabo,
semper maesta tua carmina morte tegam,
qualia sub densis ramorum concinit umbris
Daulias, absumptei fata gemens Itylei.

9 deficit *margin.* *RVen*: uersum *om. sine interstitio GORVenBCh Laurentiani, habent ADA Bodl. Lat. Class. e. 15, spurium rati sunt Statius Scaliger L. Mueller Baehrens Munro Schmidt Palmer, receperunt tamquam Catulli Lachmann Haupt Owen Schulze, uncis incluserunt Schwabe Postgate. Ex eo retinuerunt Numquam ego te Munro Palmer, ceteris mutatis tua loquentem D uerba supplent Aa Bod. Lat. Class. e. 15, fata Ambros. D 24, facta Voss, Lachm. te uoce loquentem Owen. Mihi ex Plin. Epist. II.1 Virginiū audio adloquor teneo scribendum uidetur teneamue 11 at Da Bod. Lat. Class. e. 15: aut Ω 12 carmina Dah Bod. Lat. Class. e. 15: carmine Ω tegam Ω: canam *D*: num seram? 14 Dauilas *B Laurentiani*: Bauila *mox -las G*: Bauilla *O*: Baiula al. Dauilas *R* absumptei *scripsi*: assumpta *O*: assumpti Ω ithilei uelythilei Ω in *margin. defecit RVen**

sed tamen in tantis maeroribus, Ortale, mitto
haec expressa tibi carmina Battiadae,
ne tua dicta uagis nequiquam credita uentis
effluxisse meo forte putes animo.
ut missum sponsi furtiuo munere malum
procurrit casto uirginis e gremio,
quod miserae oblitae molli sub ueste locatum,
dum aduentu matris prosilit, excutitur:
atque illud prono praeceps agitur decursu,
huic manat tristi conscius ore rubor.

16 bactiade *BLa*¹: act(c *G*)iade *GORVenAC sed in R addita est super ac minutius exarata b* 17 ne
quicquam Ω

19-24 *a praegressis seiungebat Rossbach*

LXVI

OMNIA qui magni dispexit lumina mundi,
qui stellarum ortus comperit atque obitus,
flammeus ut rapidi solis nitor obscuretur,
ut cedant certis sidera temporibus,
ut Triuiam furtim sub Latmia saxa relegans
dulcis amor giro deuocet aereo:
idem me ille Conon caelesti numine uidit
e Beroniceo uertice caesariem
fulgentem clare, quam multis illa dearum
leuia protendens brachia pollicita est,
qua rex tempestate nouo auctus hymenaeo
uastatum finis iuerat Assyrios,
dulcia nocturnae portans uestigia rixae,
quam de uirgineis gesserat exuuiis.

LXVI *Inter LXV, LXVI interstitium non est in codicibus*

1 dispexit *Calp. 1481*: dispexit *codd.* 2 obitus *Da Apul. de deo Socratis 120* qui signorum ortus et obitus comperit: bitus *B m. pr.*: habitus Ω 5 sub Latmia *Calp. 1481*: sublamia *Bh et Paris. 7989*: sublamina *O*: sublimia al. sublamia al. sublimina (*suprascr. a*) *RVen*: sublimia *G et plerique* religans Ω 6 giro *ed. antiquissima saec. xv*: guioclero *GORAC*: guiodero *Ven: spatium uacuum in D cliuo h fortasse guro: circo*

Froehlich 7 sqq. *Schol. Arati Phaen.* 146 Κόνων δ' ὁ μαθηματικὸς Πτολεμαίῳ χαριζόμενος Βερονίκης πλόκαρον ἐξ αὐτοῦ κατηστέρισε· τοῦτο γὰρ Καλλιμαχὸς που φησὶν Ἡδὲ (ἢ Τῆδε) Κόνων μ' ἐβλεψεν ἐν ἡέρι τὸν Βερονίκης Βόστρυχον ὅν τ' ἄρα κείνη πᾶσιν ἔθηκε θεοῖσιν 7 caelesti numine Ω: lumine *Canter*: in lumine *Voss*: in culmine *Maehly* 8 ebore niceo Ω cesariem *GOBLa*¹ *Ven* 11 quare ex Ω: *corr. ed. Parm.* 1473 12 sic *Da*: uastum finis ierat Assirios Ω: deficit *margin. RVen*

estne nouis nuptis odio Venus? idque parentum
frustratur falsis gaudia lacrimulis, 15
ubertim thalami quas intra limina fundunt?
non, ita me diui, uera gemunt, iuerint.
id mea me multis docuit regina querellis
inuisente nouo proelia torua uiro. 20
et tu non orbum luxti deserta cubile,
sed fratris cari flebile discidium?

15, 16 extant apud *Hieremiam Iudicem de Montagnone Part iii. 6. 3 ed. Ven. 1505* 15 atque parentum Frustrantur falsis *codd. et Montagnone Emendarunt* an quod auentum *Munro*, an quod amantum *Owen*, atque maritum *Schmidt, Postgate, Palmer* anne p, uulgo 16 frustratur *cod. unus (Bodl. Misc. 186) Hieremiae Iudicis de Montagnone, unde scripsi* idque parentum frustratur salsis *Heyse* 17 limina *Da Lachm.*: lumina Ω

18 diui *Dah*: diu Ω iuerint *ed. antiquissima saec. xv*: iuuerint Ω

19 querellis *Aa*: querelis *GORVen*

21 et al. at *GRVen*: et *OBLa*¹ h 22 discid. *O*: dissid. Ω

cum penitus maestas exedit cura medullas!
ut tibi tunc toto pectore sollicitae
sensibus ereptis mens excidit! at te ego certe 25
cognoram a parua uirgine magnanimam.
anne bonum oblita es facinus, quo regium adepta es
coniugium, quod non fortior ausit alis?
sed tum maesta uirum mittens quae uerba locuta es!
Iuppiter, ut tristi lumina saepe manu! 30

23 cum] quam *Bentley*: tum *Lachm.*

24 ut ibi *G* tunc *OC Laur.* 33.12: nunc al. tunc *GRVen* sol(l)icitet Ω 25 at te ego *ed. Trinc.*: at ego *GORVenACDa*: atque ego *BLa*¹ h 26 magnanimam *Da*: -ma Ω *Hygin. P. A. ii. 24* Alii dicunt hoc amplius, Ptolemaeum Beronices patrem multitudine hostium perterritum, fuga salutem petiisse, filiam autem saepe consuetam insiliisse in equum et reliquam exercitus copiam constituisse et complures hostium interfecisse: pro quo etiam Callimachus eam magnanimam dixit

27 atne *BLa*¹ quo *Muretus*: quam Ω: quom *Faernus* adepta es *Lachm. ed. 1*: adeptos *O*: adeptus Ω: adepta's *Lachm. ed. 2* 28 quod non fortior aut sit alis Ω: quo *Dah Muretus* fortius *Muretus* ausit *P. Nicetti Lucensis aequalis Politiani, quod mihi demonstrauit Bywater*: assit uidetur legisse scriptor *Achillis tragoediae in sapphicis p. 30 ed. Pignorianae Mussati operum* Nemo tam fortis ualet esse quo non fortior assit

quis te mutauit tantus deus? an quod amantes
non longe a caro corpore abesse uolunt?
atque ibi me cunctis pro dulci coniuge diuis
non sine taurino sanguine pollicita es,
si reditum tetulisset. is haut in tempore longo 35
captam Asiam Aegypti finibus addiderat.

quis ego pro factis caelesti reddita coetu
pristina uota nouo munere dissoluo.
inuita, o regina, tuo de uertice cessi,
inuita: adiuro teque tuumque caput, 40
digna ferat quod siquis inaniter adiurarit:
sed qui se ferro postulet esse parem?

31 tantum a, *Schrader* 32 adesse *G*: num abisse? *adnotator Seruii Bodleiani saec. xv ad Aen. ix. 427* Segregari a me noluit dum abipso abirem. Vnde est illud Catulli. Amantes non longe a caro corpore ab esse uolunt (*F. Madan*)

33 me nescio quis *Italorum saec. xv, Bentley* pro *codd.*: fort. prae, quod habet *ed. Trinc.* 34 taurino *om. O* 35 si] sed *O*: sed al. si *GRBVen* te tulisset Ω haut *Conrad. de Allio*: aut Ω in] ita *Froehlich*

40 *Etym. Magn. s. u.* Θηλαμών· Εἴρηται γὰρ καὶ θηλυκῶς κάρη ὡς παρὰ Καλλιμάχου, Σῆν (*codd. ἦν*) τε κάρην ὤμοσα σόν τε βίον 41 adiurarit *h*: adiuraret Ω

ille quoque euersus mons est, quem maximum in oris
progenies Thiae clara superuehitur,
cum Medi peperere nouum mare, cumque iuuentus 45
per medium classi barbara nauit Athon.
quid facient crines, cum ferro talia cedant?
Iuppiter, ut Chalybon omne genus pereat,
et qui principio sub terra quaerere uenas
instiit ac ferri stringere duritiem! 50

43 quem] quae *Oap* maxima Ω: maximum *Guarino tribuitur* horis *Ven, non R*: in auris *Weber*

44 Thiae *Voss, Bentley*: Phitie (*Phyt. GRVena Laur.* 33.12) Ω: Thyiae *Conr. de Allio*: Phthiae *Ald. I* 45 tum *O et G m. pr. ut uidetur* peperere (*uel* rupere) *Itali*: propere Ω nisi quod in *C* est propter (*suprascr. ere*): prupere *ed. ant. saec. xv*: pepulere *Statius* cumque *ODah*: atque al. cumque *BRVen*: atque *GLa*¹ *AC*

48 *Schol. Ap. Rhod. ii. 373* μέμνηται αὐτῶν καὶ Καλλιμάχος· Χαλύβων ὡς ἀπόλοιτο γένος Γειόθεν

ἀντέλλοντα, κακὸν φυτόν, οἱ μιν ἔφηναν. *Idem ad I. 1323* Chalybon *Politianus*: c(sc h)elerum *Oh*:
celitum al. celorum *R et sic sed addito* al. celtum *Ven*: celitum *GLa¹ACD* **50** ferri stringere *Heyse*: ferris
frin(fin. *O*)gere Ω: ferri frangere *Dap et Paris. 7989*

abiunctae paulo ante comae mea fata sorores
lugebant, cum se Memnonis Aethiopsis
unigena impellens nutantibus aera pennis
obtulit Arsinoes Locridos ales equos,
isque per aetherias me tollens abuolat umbras 55
et Veneris casto collocat in gremio.
ipsa suum Zephyritis eo famulum legarat,
Graia Canopieis incola litoribus.

52 mēnonis *O*: menonis Ω **54** arsinoes *OLA¹ Par. 7989*: asineos al. arsinoes *GRVen* Locridos *Bentley*:
elocridi(dj *G*)cos Ω: da(ccla a)ridos *Da*: gloridos (*suprascr. c*) *Caesenas*: Chloridos *Auantius*: Locricos
Staius, Nigra: ales equos (equis *Caes.*) *D et Caesenas*: alis equos Ω: alisecus *Staius, Nigra* **55** abuolat
scripsi: auolat *O*: aduolat Ω

56 collocat *OD*: aduolat al. collocat *GRVen*: aduolat *BLA¹AC* **57** z(c *O*)yphiritis Ω: zeph. *Da* **58** Graia
Lachm. Canopieis *Auantius*: gratia ca(co *O*)nopicis Ω

hic iuueni Ismario ne solum in limine caeli
ex Ariadneis aurea temporibus 60
fixa corona foret, sed nos quoque fulgeremus
deuotae flauis uerticis exuuiae,
uuidulum a fluctu cedentem ad templa deum me
sidus in antiquis diua nouum posuit.
Virginis et saeui contingens namque Leonis 65
lumina, Callisto iuxta Lycaoniam,
uertor in occasum, tardum dux ante Booten,
qui uix sero alto mergitur Oceano.

59 hic iuueni (h)ismario *scripsi*: hi (hii *CA Laurentiani*) dii uen ibi (id *C*) uario Ω: hi dii ibi *Dp, Ambros.*
H. 46, Bonon. 2744: arduei ibi *Haupt*: inde sibi *Pleitner*: numen ibi *Ritschl*: aduena ibi *Conington*: hic
lumen *Mowat*: inuida enim *Vahlen*: inuida ibi *Nigra*: inde Venus *Postgate, quod et ipse olim conieceram*:
hic *Veneri Owen*: hic autem *Kakridis*: limine *p*: numine Ω, nisi quod mumine habet *R*: culmine *Peiper*
60 adrianeis Ω **62** *Huc refero Suid. s. u. Φόβη κόμη, θρίξ, [Βόστρυχον] ὅστε (ὄστις codd.) φόβης*
ξανθοτάταις ἐκόμα **63** uuidulum *Paris. 8233*: uiridulum *GVenACD*: uindulum *ORBh Laurentiani*: fort.
umidulum *uel, quod malebat Woelfflin*, umidulam flāma *marg.* templa *R*: num fana? deum me *Da*:
decumm(a)e Ω

66 calixto *GORVen*: Lycaoniam *Roszbach*: li(y)caonia Ω: Lycaonida *Scal.*: iuncta Lycaoniae *Parthenius*:
iuncta Lycaonia *Simpson*

sed quamquam me nocte premunt uestigia diuum,
lux autem canae Tethyi restituit, 70
(pace tua fari hic liceat, Ramnusia uirgo,
namque ego non ullo uera timore tegam,
nec si me infestis discerpent sidera dictis,
condita quin ueri pectoris euoluam):
non his tam laetor rebus, quam me afore semper, 75
afore me a dominae uertice discrucior,
quicum ego, dum uirgo quondam fuit, omnibus expers
unguentis, una milia multa bibi.

70 *marg.* deficit *RVen* autem *Dp*: aut Ω Tethyi *Ald. I* restituit *Lachm.*: theti restituem Ω: fort. lux
aufert c. Tethyi restituens **71** parce *GO* hic *omittebat Palmer* **72** ullo *Oah*: nullo Ω **73** si me *p*: sine Ω
discerpent *D*: diserpent Ω dictis] doctis *O*: dextris *Bentley* **74** quin *ACDa Laur. 33.12*: qui al. quin
RVen: qui *GOBLA¹h* ueri *D*: uere Ω nisi quod uere ex uero *mutatum est in C* euoluam *ed. Parm. 1473*:
euolue Ω Condita qui uere pectoris euoluo *Conr. de Allio* **75, 6** afore *Staius*: affore Ω: abfore *Dap*
77 exspersa *Heinsius, Conington*: expressa *Staius* omnibus ex pars *Vnguentis Munro (1867)*
78 unguentis Ω: unguenti *Canon. Lat. 33*: unguenti si *Lachm. apodosin in u.* **79** nunc uos *faciens* una Ω:
uini *D* surii *Auratus* fort. omnibus una *Exspersa unguentis h.e. una ante alias exspersa omnigenus*
unguentis

nunc uos, optato quas iunxit lumine taeda,
non post unanimis corpora coniugibus 80
tradite nudantes reiecta ueste papillas,
quin iucunda mihi munera libet onyx,
uester onyx, casto petitis quae iura cubili.
sed quae se impuro dedit adulterio,
illius a mala dona leuis bibat irrita puluis: 85
namque ego ab indignis praemia nulla peto.

79 quas *Calp. 1481*: quem Ω: quem al. quam *RVen*: quae *p Scal.*: quom *Haupt*: quis *Harberton, Selections*
from Greek Anthology, p. 512 **80** non post *cum* unanimis *iungebat Harberton, tamquam de maritis dictum*
qui uxores amare desierunt et sic iam Scal.: non prius *Palladius*: uno animus Ω: uno animos *Da* **81** reiecta
p: ret(rect. *B*)ecta Ω: detecta *Dh* **82** quin *Lachm.*: quam Ω: qua *Bod. Lat. Class. e. 15*: quae *Harberton.*
Huc refero quod est in Achillis Tatii Isagoge ad Arati Phaenom. 14 ὁ Καλλίμαχος πρὶν ἀστέρι τῷ Βερενίκης
ἐπὶ τοῦ πλοκάμου φησιν ὃς ἐξ ἐπτὰ καταφανῶν σύγκειται

83 colitis *GOh, marg. Santeniani*: petitis *Da, Nettleship*: queritis *RVen CB Laurentiani* iure *h et Brix.*
colitis quae iure cubile *Bosscha* **84** seque se *D*: sed quae si *h Brix.* num sed si quae i. se det adulterio?
85 sic *Staius*: illius amala leuis bibat dona i. *p. codd.* **86** indignis *La¹Dah*: indignatis *O*: indigetis *GAC*
Laur. 33.12: indigetis al. indignis al. indignatis. *RVen*

sed magis, o nuptae, semper concordia uestras
semper amor sedes incolat assiduus.
tu uero, regina, tuens cum sidera diuam
placabis festis luminibus Venerem, 90
sanguinis expertem non uestriste esse tuum me,
sed potius largis affice muneribus.
sidera corruerint utinam! coma regia fiam,
proximus Hydrochoi fulgeret Oarion!

87 uestras p: nostras Ω

91 sanguinis Ω: unguinis *Bentley* non uestris esse tuum me Ω: uestri non esse *Bod. Lat. Class. e. 15: fort. unguinis expertem uestri noli esse tuum me non siris Lachm. (siueris Scal.): non iusseris ego in ed. maiore tuam me Auantius: tui me Fleischer* 92 large is *Ven. fort. largeis affice p, Scal.: effice Ω*

93 corruerint *Lachm.:* cur iterent Ω: cur uerent *cod. Landauianus Nigrae:* corruerent *ego in editione maiore:* cur retinent? iterum *Markland:* sidera cur haerent? utinam *Nigra* 94 Hydrochoi *ed. Pr.:* idrochoi *uel* id rochoi Ω fulgoret *Baehrens*

LXVII

CATVLLVS

O DVLCI iucunda uiro, iucunda parenti,
salue, teque bona Iuppiter auctet ope,
ianua, quam Balbo dicunt seruisse benigne
olim, cum sedes ipse senex tenuit,
quamque ferunt rursus uoto seruisse maligno, 5
postquam es porrecto facta marita sene.
dic age dum nobis, quare mutata feraris
in dominum ueterem deseruisse fidem.

LXVII *Inter LXVI, LXVII interstitium non est in codicibus*

1 ioc. Ω 5 maligne *Oh, Munro:* nato s. maligne *Froehlich* 6 es *Ald. I:* est Ω marita *Da:* marite Ω
7 agedum nobis *Calp. 1481:* age de nobis Ω: age da *Balthazar Venator* 8 ueterem *Oh Santenianus:*
uenerem Ω

IANVA

Non (ita Caecilio placeam, cui tradita nunc sum)
culpa mea est, quamquam dicitur esse mea, 10
nec peccatum a me quisquam pote dicere quicquam:
uerum istius populi ianua qui te facit,
qui, quacumque aliquid reperitur non bene factum,
ad me omnes clamant: ianua, culpa tua est.

CATVLLVS

Non istuc satis est uno te dicere uerbo, 15
sed facere ut quiuis sentiat et uideat.

9 plateam *BRVen* 11 quidq. *O* 12 istius *GORVen (sed -us RVen) Bod. Lat. Class. e. 15:* isti *BCAh Laurentiani:* istis *Da* qui te Ω: qui re *Bod. Lat. Class. e. 15* isti populo ianua quidque facit *Doering* (quidque *iam Staius et nuper Vahlen:* qui te *Scal. mutabat in Quinte, quod recepit Lachm.* uerumst ius populi *Munro:* uerum est os populi 'ianua,' Quinte, 'facit,' *ego in ed. maiore, cf. Herond. iii. 47, 8 ἐν γὰρ στόμ' ἐστὶ τῆς συνοικίης πάσης τοῦ Μητροτίμης ἔργα Κοττάλου ταῦτα*

IANVA

Qui possum? nemo quaerit nec scire laborat.

CATVLLVS

Nos uolumus: nobis dicere ne dubita.

IANVA

Primum igitur, uirgo quod fertur tradita nobis,
falsum est. non illam uir prior attigerit, 20
languidior tenera cui pendens sicula beta
numquam se mediam sustulit ad tunicam:
sed pater illius nati uiolasse cubile
dicitur, et miseram conscelerasse domum,
siue quod impia mens caeco flagrabat amore, 25
seu quod iners sterili semine natus erat,
ut quaerendum unde unde foret neruosius illud,
quod posset zonam soluere uirgineam.

17 quid possum Ω: possim *Da*

18 nobis *Muretus:* uobis Ω

20 attigerat *h* 21 *om. O* *Vide ad LXIV. 386* 22 ad *Calpurnius* hanc Ω: *fort.* numquam se in mediam sustulerat tunicam 23 gnate *Da* 27 *sic Bergk et ante eum Staius, nisi quod hic et pro ut maluit* et qu(a)erendus unde Ω: et qu(a)erendus (-dum *Bod.*) ut unde *Da Bod. Lat. Class. e. 15:* et quaerendus is unde

CATVLLVS

Egregium narras mira pietate parentem,
qui ipse sui nati minxerit in gremium. 30

IANVA

Atqui non solum hoc se dicit cognitum habere
Brixia Chinae supposita specula,
flauus quam molli percurrit flumine Mella,
Brixia Veronae mater amata meae,
sed de Postumio et Corneli narrat amore, 35
cum quibus illa malum fecit adulterium.

31-48 in codicibus continuantur sine omni nota distributionis: eos uarie dispersiunt Froehlich, Rossbach, Schwabe, L. Mueller, Baehrens **30** minxerat *BLa¹ Da Phil.*

31 sic *Da*: se dicit *om.* hoc *G*: hoc dicit se *Oh*: se dicit hoc *BCA Laurentiani* Verus ordo elucet ex *Bod. Lat. Class. e. 15* non solum hosce dicit hoc: *nam hoc se corrupto in hosce, alterum hoc inlatum est*

32 Chinae suppositum specula Ω : *Cycnea Zanchius de Orig. Oroborum Lib. II. p. 4^{7b}*: cyaneae s. speculae *Cranstoun* supposita *Capriolius Chron. de rebus Brixianorum fol. iii^a* **33, 34** interpolatos credidit *Scipio Maffei, a Brixiano confictos Palmer* **33** praecurrit *ed. Trinc. et sic Cluuerius* Mella] melo *O. mello cett.* **34** meae] uice *a* **35** posth. *GORVen*

dixerit hic aliquis: quid? tu istaec, ianua, nosti?
cui numquam domini limine abesse licet,
nec populum auscultare, sed hic suffixa tigillo
tantum operire soles aut aperire domum? 40
saepe illam audiui furtiua uoce loquentem
solam cum ancillis haec sua flagitia,
nomine dicentem quos diximus, ut pote quae mi
speraret nec linguam esse nec auriculam.
praeterea addebat quendam, quem dicere nolo 45
nomine, ne tollat rubra supercilia.
longus homo est, magnas cui lites intulit olim
falsum mendaci uentre puerperium.

37 his (*suprascr. c*) *R* quid (quod *La¹*) tu istec (iste *GO*) Ω : qui *Ald. I*

39 hic *Dap*: hec Ω : hoc *h et Laur. 33.12*

41 audiui *GOD*: audiuit *RVenACB Laurentiani* **42** sola cum (*om. Da*) conciliis (concellis *O*) *codd.*: sola cum aliis al. conciliis *Ven*: cum ancillis *Robortellus ut mihi indicauit Bywater* **44** speraret *Calpurnius*: sperent *Oh*: sperent *GR*: speret *CDVen*

45 addebant *O* **46** ne] te *GORVenA Laur. 33.12*

47 est *om. a et D m. pr.* cui] qui *codd.* **48** mendaci *Da*: mendacii (-tii *BRh*) Ω

LXVIII

LXVIII *De hoc carmine disserui in ed. maiore pp. 168, 9, idemque nunc etiam sentio de ea re quae praecipue uenit in controuersiam, num unum carmen omnes uersus efficiant, an 1-40 alterum, alterum 41-160. Videntur 1-40 non posse sic disiungi a ceteris ut per se integrum carmen faciant: sunt potius quasi proemium quoddam quod et arte cohaereat cum 41-160 et iniuria ab his diuellatur.*

QUOD mihi fortuna casuque oppressus acerbo
conscriptum hoc lacrimis mittis epistolium,
naufragum ut eiectum spumantibus aequoris undis
subleuem et a mortis limine restituam,
quem neque sancta Venus molli requiescere somno 5
desertum in lecto caelibe perpetitur,
nec ueterum dulci scriptorum carmine Musae
oblectant, cum mens anxia peruigilat:
id gratum est mihi, me quoniam tibi dicis amicum,
muneraque et Musarum hinc petis et Veneris: 10
sed tibi ne mea sint ignota incommoda, Malli,
neu me odisse putes hospitis officium,
accipe, quis merser fortunae fluctibus ipse,
ne amplius a misero dona beata petas.

Inter LXVII, LXVIII unius uersus uacuum spatium est in O, in ceteris inscriptum est Ad Mallium (Malium a).

2 hec *OBLa¹*: huc *Halbertsma* mittis *ODah*: mittit Ω **3** naufragum *Da*: naufragium Ω **6** disertum *G*

10 petit *G* **11** incommoda *Dap*: com(m)oda Ω malli *BA*: mali *GOCLa¹a*: mali al. mali *RVen*: Mani *Lachm.* **12** seu *G*

tempore quo primum uestis mihi tradita pura est, 15
iucundum cum aetas florida uer ageret,
multa satis lusi: non est dea nescia nostri,
quae dulcem curis miscet amaritiam:
sed totum hoc studium luctu fraterna mihi mors
abstulit. o misero frater adempte mihi, 20

tu mea tu moriens fregisti comoda, frater,
tecum una tota est nostra sepulta domus,
omnia tecum una perierunt gaudia nostra,
quae tuus in uita dulcis alebat amor. 25
cuius ego interitu tota de mente fugauit
haec studia atque omnis delicias animi.

16 om. O 23 uuna Paris. 7989: an urna?

quare, quod scribis Veronae turpe Catullo
esse, quod hic quisquis de meliore nota
frigida deserto tepefacit membra cubili,
id, Malli, non est turpe, magis miserum est. 30
ignosces igitur, si, quae mihi luctus ademit,
haec tibi non tribuo munera, cum nequeo.
nam, quod scriptorum non magna est copia apud me,
hoc fit, quod Romae uiuimus: illa domus,
illa mihi sedes, illic mea carpitur aetas: 35
huc una ex multis capsula me sequitur.
quod cum ita sit, nolim statuas nos mente maligna
id facere aut animo non satis ingenuo,
quod tibi non utriusque petenti copia posta est:
ultra ego deferrem, copia siqua foret. 40

*

27-30 *delebat Landor* 27 Catullo (-ulo a) *Da*: Catulle Ω , *quod reuocabat Munro* 28 *quiuis Lachm.*
29 *tepefaxit Lachm.* tepefacit Ω : tepefacit al. -factat *RVen* 30 mali Ω , *nisi quod B habet m̄li*: manli *hp*:
Mani *Lachm.*

32 tum O

37 nolim *codices praeter O*: noli O 38 ingenuo *Ahap et B nondum mutatus*: ingenio *GORVen et plerique*
39 *petiti Parthenius* posta Ω : facta *Dp*: praesto *Froehlich*: parta *Schwabe* 40 differem *Ga*: differrem Ω

Non possum reticere, deae, qua me Allius in re
iuuerit aut quantis iuuerit officiis,
ne fugiens saeculis obliuiscens aetas
illius hoc caeca nocte tegat studium:
sed dicam uobis, uos porro dicite multis 45
milibus et facite haec carta loquatur anus.

notescatque magis mortuus atque magis,
nec tenuem texens sublimis aranea telam
in deserto Alli nomine opus faciat. 50

41 qua me Allius *Scaliger*: quam fal(l)ius Ω 42 inuenit... uiuerit O: fouerit *potest uideri legisse Agius in*
Epicedio Hathumodae 73, 4 (*Poet. Lat. aevi Carolini iii. p. 373 Traube*) Vos melius nostis quanto me
semper amore, Quantis incolumis fouerit officiis 43 ne *Calp. 1481*: nec *codd. praeter Bp*: hec *Bp*
sedis Ω 44 teget *Marcilius* 46 carta *Laur. 33.12*: certa al. carta *RVen*: cerata O: certa *GBLa¹CADp*: cera
Statius

Post 46 *spatium est unius uersus in GRVenBLA¹ChPhil. cui spatio adscriptum est in marg. GBVen* deficit.

In O et Laur. 33.12 Post 46 *sequitur sine interuallo* notescatque magis mortuus atque magis, *in ADA*
omnibus et triuicis uulgetur fabula passim, *uersus sine dubio interpolatus et spurius*

48 notescamque G *Post* 49 *sequitur in codd. Io(Iu- D)cundum cometas (cum aetas a) florida ut (aut*
BPhil., uer a) ageret (LXVIII. 16) 50 alli O, *sicut Scaliger coniecerat*: alii *Ven, Paris. 7989*: ali *GRCA Phil.*
Laurentiani

nam, mihi quam dederit duplex Amathusia curam,
scitis, et in quo me corruerit genere,
cum tantum arderem quantum Trinacria rupes
lymphaque in Oetaeis Malia Thermopylis,
maesta neque assiduo tabescere pupula fletu 55
cessaret tristisque imbre madere genae.

qualis in aerei perlucens uertice montis
rius muscoso prosilit e lapide,
qui cum de prona praiceps est ualle uolutus,
per medium densi transit iter populi, 60
dulce uiatori lasso in sudore leuamen,

cum grauis exustos aestus hiulcat agros:
hic, uelut in nigro iactatis turbine nautis
lenius aspirans aura secunda uenit
iam prece Pollucis, iam Castoris implorata, 65
tale fuit nobis Allius auxilium.

51 nam] non G anatunsia D 52 torruerit *Turnebus*: corpuerit *Markland* 54 eetheis G: oethis
BLA¹RVen: cetheis O malia a: mauilia *GORVen*: manlia *Dp* 55 pupula *scripsi, cf. Calui fr. 11, Lachm.*
Cum grauis urgenti coniuere pupula somno: num(m)ula Ω : lumina p, *uulgo* 56 cessaret *Da*: cessare ne (ue
C) Ω

58 rius *Bod. Lat. Class. e. 15* 59 qui R ualde Ω : Alpe *Roszbach* 60 densi Ω : dens *Bod. Lat. Class. e. 15*:
sensim *Haupt*: ludens *Palmer* 61 duce Ω uiatorum O *Laur. 33.12*: uiatori al. rum *RVen* basso...
leuamus Ω : *corr. ed. Parm. 1473*: crasso uel salso *Baehrens* 63 hec O et Paris. 7989 ueluti *Reeck*

64 lenius *hap*: leuius Ω **65** implorata *hp*: implorate Ω : impl(ph *Bod.*)orante *a et Bod. Lat. Class. e. 15*: imploratu *Lachm.*: implorati *Heyse*: fort. iam uice Pollucis iam Castoris implorata **66** alius (*marg. uel manlius*) *O*: malius *La*¹: manlius Ω : Manius *Lachm.*

is clausum lato patefecit limite campum,
isque domum nobis isque dedit dominam,
ad quam communes exerceremus amores. 70
quo mea se molli candida diua pede

intulit et trito fulgentem in limine plantam
innixsa arguta constituit solea.
coniugis ut quondam flagrans aduenit amore
Protesilaeam Laudamia domum
inceptam frustra, nondum cum sanguine sacro 75
hostia caelestis pacificasset heros.

nil mihi tam ualde placeat, Ramnusia uirgo,
quod temere inuitis suscipiatur heris.

67 clausum *O et Paris. 7989*: clasum *C*: classum *GRVenAB Laurentiani*: clussum *Schwabe* **68** dominae *Froehlich* **69** ad quam Ω : ut clam *Schoell*

72 inixsa *La*¹: innixsa *B*: inixa *O Paris. 7989* in solea *D*: constitit in s. *Ald. I. edd. ante Lachm.*

73 amorem Ω : amore $\bar{m}$ *R*: corr. *Da* **74** Prothes(tes- *O*)ileam laudomia Ω : laod. *ap* **75** inceptam *Turnebus*: incepta Ω **76** conciliasset *Da*

77 rāmusia *O*: ranusia Ω **78** eris *D*

quam ieiuna pium desideret ara cruorem,
docta est amisso Laudamia uiro, 80

coniugis ante coacta noui dimittere collum,
quam ueniens una atque altera rursus hiems
noctibus in longis audum saturasset amorem,
posset ut abrupto uiuere coniugio,
quod scibant Parcae non longo tempore abisse, 85
si miles muros isset ad Iliacos.

79 desideret *p*: deficeret Ω **80** laudomia Ω : laod. *ap* uirgo *G (marg. uiro) ORVen (sed hi duo deleta g) h*

81 noui *ed. Trinc.*: nouit *GOAVen*: uouit *B Laurentiani*: uenit nouit *R, super nouit alia manu scriptum al.*
uo: nouum *Dap* **84** abrepto (*suprascr. u*) *Paris. 7989*: abinnupto *Oh* **85** scirant *L. Mueller*: scibat *Lachm.*
abesse *ap Munro*: adesse *Santen*: obisse *Baehrens* **86** esset *D solus*

nam tum Helenae raptu primores Argiuorum
coeperat ad sese Troia ciere uiros,
Troia (nefas) commune sepulcrum Asiae Europaeque,
Troia uirum et uirtutum omnium acerba cinis, 90

qualiter et nostro letum miserabile fratri
attulit. ei misero frater adempte mihi,
ei misero fratri iucundum lumen ademptum,
tecum una tota est nostra sepulta domus,
omnia tecum una perierunt gaudia nostra, 95
quae tuus in uita dulcis alebat amor.

87 cum *O* **90** *Nonius 198* Cinis feminino apud Caesarem et Catullum et Caluum lectum est, quorum uacillat auctoritas **91** qualiter et *scripsi* (et *Cornish*): que uetet (uetet *La*¹ et *B, sed hic altera t producta in speciem r*) id Ω : quae ueter id *ed. Parm. 1473*: quae ueterum id *Heyse*: quae uelut (id *Con., his Palm.*) *Conington, Eduinus Palmer*: quaene etiam *Heinsius, G. Hermann*: quae uel idem *Macnaghten* frater *GOLa*¹*h*: frater al. fratri *BRVen* **92** ei *OD*: hei *cett. praeter a*: heu *a* frateter *G, quod et in R fuerat* **93-6** tamquam iniuria repetitos ablegarunt *Froehlich, Hoerschelmann, Birt* **93** ei *D, non O* adeptum *GORVen*

quem nunc tam longe non inter nota sepulcra
nec prope cognatos compositum cineris,
sed Troia obscena, Troia infelice sepultum
detinet extremo terra aliena solo. 100

ad quam tum properans fertur simul undique pubes
Graeca penetralis deseruisse focos,
ne Paris abducta gauisus libera moecha
otia pacato degeret in thalamo.

98 cineris Ω **99** troya... troya *BLa*¹*D*

101 fertur undique Ω simul *additum est in ed. antiq. saec. xv* circum *malebat Peiper* lecta *Eldik, Skutsch* **102** deos *Da* **103** ne *GD*: nec Ω

quo tibi tum casu, pulcerrima Laudamia, 105
ereptum est uita dulcius atque anima

coniugium: tanto te absorbens uertice amoris
aestus in abruptum detulerat barathrum,
quale ferunt Grai Pheneum prope Cylleneum
siccare emulsa pingue palude solum, 110
quod quondam caesis montis fodisse medullis
audit falsiparens Amphitryoniades,
tempore quo certa Stymphalia monstra sagitta
perculit imperio deterioris heri,

pluribus ut caeli tereretur ianua diuis,
Hebe nec longa uirginitate foret.

115

105 quo *D*: quod Ω tum] cum *G* laodamia Ω : laodamia a **109** fuerunt *C*: fuerunt *G* pheneum
Auantius: peneum Ω **110** siccare *Schrader*: siccari Ω **112** audit *Palmerius*: aldit *D*: aut *a*: audet Ω :
gaudet *Weise* amphit(yt *GR Laur. 33.12*) rioniadis Ω **114** perculit *ahp*: pertul(l *G*)it Ω **115** treretur *G*:
tereretur *R*: terreretur *OLa*¹ **116** Heb'r *O* quod interpretari uereor: Hebe et ne *Fleischer*

sed tuus altus amor barathro fuit altior illo,
qui actutum domitum ferre iugum docuit.
nam neque tam carum confecto aetate parenti
una caput seri nata nepotis alit,

120

qui cum diuitiis uix tandem inuentus auitis
nomen testatas intulit in tabulas,
impia derisi gentilis gaudia tollens,
suscitat a cano uolturium capiti:
nec tantum niueo gauisa est ulla columbo
compar, quae multo dicitur improbius
oscula mordenti semper decerpere rostro,
quam cum praecipue multiuola est mulier.

125

118 actutum domitum *scripsi*: tuum domitum Ω : diuum domitum *Da*: tantum indomitam *Staius*: tunc
indomitam *Conr. de Allio*: durum domitam *Lachm.*: tamen indomitam *Heyse, Munro*: tum te indomitam
Riese: tandem indomitum *Owen*

119 neque *Laur. 33.12, a*: nec Ω tam *ODhap marg. R* causa Ω **124** suscitata cano uoltarium (uolunt.
B) capiti Ω suscitatur et *Da* **126** qui *Phil. et Canon. Lat. 33* **128** quam cum *scripsi*: quamquam Ω :
quamcumque *Carpentoractensis*: quam quae *ed. Trinc., Voss, uulg.*

sed tu horum magnos uicisti sola furores,
ut semel es flauo conciliata uiro.
aut nihil aut paulo cui tum concedere digna
lux mea se nostrum contulit in gremium,
quam circumcursans hinc illinc saepe Cupido
fulgebat crocina candidus in tunica.
quae tamen etsi uno non est contenta Catullo,
rara uerecundae furta feremus herae,
ne nimium simus stultorum more molesti.
saepe etiam Iuno, maxima caelicolum,
coniugis in culpa flagrantem contudit iram,
noscens omniuoli plurima facta Iouis.

130

135

140

129 tuorum Ω nisi quod tuo est in *A* et fuerat in *Santeniano*: horum *om. tu D* **130** es (est *D*) flauo *Da*:
efflauo *O*: eflauo Ω

131 tum *Muretus*: tu Ω **133** huc illuc *Da*

137 extat in *Compendio Moralium Notabilium Hieremiae Iudicis de Montagnone Part. II. Lib. 1, Rubric. 5*
ed. Ven. 1505

139 contudit iram *Hertzberg*: cot(quot. *GR, cott. La*¹)idiana Ω : continet iram *Santen*: concoquit *i. Lachm.*:
condidit *i. Pohl Post* **139** duos uersus excidisse censebat *Staius* **140** facta Ω : furta *Da Lachm. Munr.*

at, quia nec diuis homines componier aequum est,

. . . . .
. . . . .

ingratum tremuli tolle parentis onus.
nec tamen illa mihi dextra deducta paterna
fragrantem Assyrio uenit odore domum,
sed furtiua dedit mira munuscula nocte,
ipsius ex ipso dempta uiri gremio.
quare illud satis est, si nobis is datur unis
quem lapide illa diem candidiore notat.

145

141 at quia *CAD*: atque *GORVenBh Laurentiani*: atqui *p* componier *Calp. 1481*: componere *codd.*

Post **141** *Marcilius* censebat non pauca excidisse, idemque *Lachm. iudicauit: refragatus est Munro p. 191.*
In codicibus nullum interstitium est.

142 tremuli tolle *codd.*: tremulist illa *Lachm.* **143** dextra *Schwabe*: deastra Ω : de astra (*suprascr. dex*) a

144 fragrantem *scripsi*: fla(flan. *B*)grantem Ω : fragrantem *D* **145** rara *Haupt*

147 is *D*: his *G, Laur. 33.12, RVen sed hic puncto addito* (his): hiis *O* unis Ω : unus *Dap fort.* si nobis is
datur unus Quo lapide illa dies c. notat, *h.e.* is unus lapis quo candidiore illa notat dies **148** diem *ed.*
Parm. 1473: dies codd.

hoc tibi, quod potui, confectum carmine munus
pro multis, Alli, redditur officiiis,
ne uestrum scabra tangat rubigine nomen
haec atque illa dies atque alia atque alia.
huc addent diui quam plurima, quae Themis olim
antiquis solita est munera ferre piis.

150

seit is felices et tu simul et tua uita,
et domus in qua olim lusimus et domina,
et qui principio nobis terram dedit aufert,
a quo sunt primo omnia nata bona,
et longe ante omnes mihi quae me carior ipso est,

155

149 cf. *Carm. Epigraph. Buecheler 270.2* et tibi, quod potui; *1040.5* quo possum munere paruo quo potui *Muretus confectum codd. fort. confictum* **150** *Alli Scaliger: aliis codd.* **151** nostrum *Dah Ven* **155** seitis *Baehrens: sitis Da: satis Ω* **156** et domus in qua lusimus Ω ipsa *post domus add. Da fort. olim* **157** sic Ω quod defenderunt *Vahlen scripto* dum qui, *Schmidt* et qui quam primo, *Owen* et q. p. n. quae tradidit aufert terram dedit] te transdedit *Scaliger: rem condidit ego ed. 1: dextram dedit hospes ed. 2: taedam dedit Baehrens aufert] auspex Lipsius: Anser Heyse: Afer Munro* **158** nota *D: nota (suprascr. a) R* bona *ap: bono Ω: semina nata boni Peiper* **160** mihi dulce est Ω : dulce mihi *om. est D*

LXIX

NOLI admirari, quare tibi femina nulla,

Rufe, uelit tenerum supposuisse femur,
non si illam rarae labefactes munere uestis
aut perluciduli deliciis lapidis.

laedit te quaedam mala fabula, qua tibi fertur
ualle sub alarum trux habitare caper.

5

hunc metuunt omnes: neque mirum: nam mala ualde est
bestia, nec quicum bella puella cubet.

quare aut crudelem nasorum interfice pestem,
aut admirari desine cur fugiunt.

10

LXIX IN RVF(F)VM Ω : *spatium unius uersus in O: totum carmen om. D*

2 rufe *Ven: ruffe GORCAha* **3** nos illa mare Ω : *corr. Ald. I Orientius Common. I. 557, 8 ed. Bellanger*
Quo tibi perlucens habitus qui tegmine raro Offerat ignotis membra tegenda oculis?

4 pro luciduli (-oli *Laur. 33.12*) *RVenB Laurentiani* **5** qua *ADG: quae uel que ORVenCha*

8 nec qui cum *Ba: nec cui cum GORVen h: nec cum qua (qua om. C) AC et Santenianus*

10 fugiant *a*

LXX

NULLI se dicit mulier mea nubere malle
quam mihi, non si se Iuppiter ipse petat.
dicit: sed mulier cupido quod dicit amanti,
in uento et rapida scribere oportet aqua.

LXX cum **LXIX** continuatur in codicibus, nullo spatio relicto

1 male *OLa¹*

2 iuppiter *R: iuppiter GOVenCAha* **4** in uino *Blaydes*

LXXI

SI quoi, Virro, bono sacer introsus obstitit hircus,
aut si quam merito tarda podagra secat,
aemulus iste tuus, qui uestrum exercet amorem,
mirifice est a te nactus utrumque malum.
nam quotiens futuit, totiens ulciscitur ambos:
illam affligit odore, ipse perit podagra.

5

LXXI cum **LXX** continuant codices, nullo spatio relicto

1 Si qua (quo *Laur. 33.12*, qua al. quo *R*) uiro bono sacrorum (sacrorum *O*) obstitit (obstit *D ei R m. pr.*)
hircus *codd.:* si quoi Virro *Parthenius: si quoi iure Palladius* sacer introsus *scripsi: sacer alarum Calp. 1481* Si quoi iure Bonae sacrorum o. h. *Froehlich: Si quoi, Vare, bonae sectatorum o. h. Palmer*

2 quam Ω : quem *p, uulgo: qua Munro* secat (serat *a*) *Dap: secunt O: secum Ω* **4** a te] fato *Hermann*

LXXII

DICEBAS quondam solum te nosse Catullum,
Lesbia, nec prae me uelle tenere Iouem.
dilexi tum te non tantum ut uulguis amicam,
sed pater ut natos diligit et generos.

5 nunc te cognoui: quare etsi impensius uror,
multo mei tamen es uilior et leuior.

qui potis est? inquis. Quod amantem iniuria talis
cogit amare magis, sed bene uelle minus.

LXXII AD LESBIAM Ω : *spatium unius uersus in OD*

2 prime *O: per me G* **3** tunc *D*

6 multo" me "ita nec *C unde scripsi* multo mei
(*datius est*) tamen es m. ita me nec Ω

7 quod *D et Santenianus: quam Ω* **8** *Donatus ad Andr. iv. 3. 3* item Catullus 'cogit... minus.'

LXXIII

DESINE de quoquam quisquam bene uelle mereri,
aut aliquem fieri posse putare pium.
omnia sunt ingrata, nihil fecisse benigne
prodest, immo etiam taedet obestque magis;

ut mihi, quem nemo grauius nec acerbis urget,
quam modo qui me unum atque unicum amicum habuit.

5

LXXIII cum **LXXII** continuant Ω , nullo spatio relicto

1 quisquam Ω : quicquam *Da*

3 *Post benigne additum fuerat est ante Lachm. qui ad Lucret. v. 533 docuit est pro licet usurpatum uerae et germanae latinitatis non esse* **4** immo etiam tedet obestque (*sic GOh, obstetque R, stetque cett.*) magisque magis *codd.* prodest *ed. Trinc. Guet Buecheler; cf. quae de figura etymologica scripsit Reid ad Cic. Sull. 12* immo etiam taedet, si fit, obestque magis *Lachm.*: Caelei, taedet *Schwabe*: immo taedet obestque et magis atque magis *Postgate* **5** quem *a*: quae uel que Ω **6** *sic O* amicum habet *GACD*: a. habet *marq.* habuit *RVen*

LXXIV

GELLIUS audierat patrum obiurgare solere,
siquis delicias diceret aut faceret.
hoc ne ipsi accideret, patri perdepsuit ipsam
uxorem et patrum reddidit Harpocratem.
5 quod uoluit fecit: nam, quamuis irrumet ipsum
nunc patrum, uerbum non faciet patruus.

LXXIV cum **LXXIII** continuant Ω , nullo spatio relicto

1 Gellius (*Gelius h*) *Laur. 33.12 hp*: Lelius al. Gellius *RVen*: Selius (*suprascr. l*) *O sed Madano Ge(l)lius potius uisum est: Lelius GCDB Laurentiani* solere *Parthenius*: flere Ω

3 perdepsuit *Scal.*: perdespuit Ω

LXXV

HUC est mens deducta tua, mea Lesbia, culpa,
atque ita se officio perdidit ipsa suo,
ut iam nec bene uelle queat tibi, si optima fias,
nec desistere amare, omnia si facias.

LXXV cum **LXXIV** continuant Ω , nullo spatio relicto

1 Huc Ω : hunc *Phil.*: nunc *p unde Scal. hoc tetrastichon a c. LXXXVII per errorem abscissum et cum eo coniungendum putauit hoc modo*: Nulla

potest mulier tantum se dicere amatam Vere, quantum a me Lesbia amata mea es. Nulla fides nullo fuit umquam foedere tanta, Quanta in amore meo ex parte reperta mea est. Nunc est mens adducta tua, mea Lesbia, culpa, Atque ita se officio perdidit ipsa suo, Vt iam nec bene uelle queam tibi, si optima fias, Nec desistere amare, omnia si facias. *Scaligerum plerique secuti sunt et Lachm., qui errorem ad transpositas paginas archetypi referebat* deducta Ω : diducta *Lachm.*: adducta *p* **3** uelle queat tibi *Lachm.*: uelleque tot tibi Ω : uelle queam tibi *p ex corr. Itali ignoti*

LXXVI

SIQUA recordanti benefacta priora uoluptas
est homini, cum se cogitat esse pium,
nec sanctam uiolasse fidem, nec foedere in ullo
dium ad fallendos numine abusum homines,
multa parata manent in longa aetate, Catulle,
ex hoc ingrato gaudia amore tibi.
nam quaecumque homines bene cuiquam aut dicere possunt
aut facere, haec a te dictaque factaque sunt.
omnia quae ingratae perierunt credita menti.
quare iam te cur amplius excrucies?
10 quin tu animo offirmas atque istinc te ipse reducis,
et dis inuitis desinis esse miser?

5

10

LXXVI cum **LXXV** continuant Ω , nullo spatio relicto

3 in ullo *p*: nullo Ω **4** numine Ω : *fort. nomine Cic. Font. xiv. 30* Iuppiter cuius nomine maiores nostri uinctam testimoniorum fidem esse uoluerunt **5** manent *Laur. 33.12 Dap*: manenti Ω : manentum *O*: manent tum *Schulze*

9 omniaque Ω

10 iam te cur *Da*: cur te iam Ω : cur curis te amplius *Busche*: cur te iam pluribus e. *Peiper*: cur iam tete a. e. *Housman*

11 qui tu (*tui GO, tui R*) animo affirmas (*offirmas GO*) atque instinctoque (*-teque O*) reducis Ω : quin *Laur. 33.12, ap*: atque istinc teque *Heinsius*: itaque (*Scal.*) istinc teque r. *Lachm.*: tuaque istinc teque r. *Froehlich*: teque istinc tute r. *Heyse*: atque istinc te ipse r. *scripsi, Ov. Trist. v. 7. 65, Met. ix. 746* **12** des Ω : deis *h Lachm.*

difficile est longum subito deponere amorem.
difficile est, uerum hoc qua lubet efficias:
una salus haec est, hoc est tibi peruincendum,
hoc facias, siue id non pote siue pote.
o di, si uestrum est misereri, aut si quibus umquam
extremam iam ipsa in morte tulistis opem,
me miserum aspicate et, si uitam puriter egi,
eripite hanc pestem perniciemque mihi,
sei mihi surrepens imos ut torpor in artus
expulit ex omni pectore laetitas.

15

20

non iam illud quaero, contra ut me diligat illa,
aut, quod non potis est, esse pudica uelit:
ipse ualere opto et taetram hunc deponere morbum.
o di, reddite mi hoc pro pietate mea.

25

13 *Extat in Compend. Moral. Notab. Hieremiae Iudicis de Montagnone P. iiii. 5. 11* amiçum (suprascr. orem) *R*, non *Ven*

14 hec *O*: om. *B* quam lubet Ω officias *Oh* **15** hec est hec *GO* **16** hec *G* fac(t) *R*ies *RVenBCAap*

18 extrema (extremo *GO*, prius *R*, extreméa *Ven*) iam ipsam Ω : extremam *Dp*: extremo uindicauit *Schmidt ex Nep. Hamilc. ii. 3* ipsa in *Ald. I* **21** sei scripsi: seu Ω : se *Bod. Lat. Class. e. 15*: quae *Calp. 1481* torpor *ed. 1473*: corpore Ω **22** delitijs letitias *R*

23 contra ut me *Da*: contra me ut me Ω : contra me ut *Heyse*

26 dei *GO*: dii *RVen* mi] mi(c)hi *GO*, prius *R* pro pietate *Ven*: proprietate Ω *Carm. Epigraph. Buecheler 1141.24* hunc titulum scripsit pro pietate sua

LXXVII

RUFFE mihi frustra ac nequiquam credite amice
(frustra? immo magno cum pretio atque malo),
sicine subrepsti mei, atque intestina perurens
ei misero eripuisti omnia nostra bona?
5 eripuisti, heu heu nostrae crudele uenenum
uitae, heu heu nostrae pestis amicitiae.
sed nunc id doleo, quod purae pura puellae
suauia comminxit spurca saliuua tua.
uerum id non impune ferens: nam te omnia saecula
10 noscent, et qui sis fama loquetur anus.

Palmer

7-10 qui in codicibus post **LXXVIII.6** leguntur huc reuocauit *Scaliger*, post **XCI.10** ponebant *Conr. de Allio et Bergk* **8** conminxit *Scal.*: connuxit *O*: coniunxit Ω nisi quod conuinxit est in *La*¹

9 uerum id non *Oh*: uerum non id *G*: id uerum non *cett.* **10** quis *GRCA Laurentiani* fama loquetur anus *Calp. 1481*: famuloque tanus (tanus al. tenus *RVen*, canus *G*, tenus *B*) *codd.*

LXXVII AD RVF(F)VM Ω : spatium unius uersus in *OD*

1 Ruffe Ω nequiquam *Ven m. pr.*: ne quicquam *GOR et plerique amice Oh*: amico Ω *Lachm.*

3 siccine subrec(rep) *OVen Laur. 33.12*)ti mei Ω : subrepsti *Calpurnius* mei datiuum reuocauit *Lachm.* **4** ei *Lachm.*: si *GOCAh*: sic *Da*: si al. mi *RVen*: mi *B Laurentiani*

5 heripuisti *GA* **5, 6** heu heu *CDaVen*: he heu *G*: heu heu *R*: heu *OBLa*¹ **6** nostre *Oh*: nostro Ω pestis *Ald. I*: pectus Ω heu non uerae pectus a.

LXXVIII

GALLUS habet fratres, quorum est lepidissima coniunx
alterius, lepidus filius alterius.
Gallus homo est bellus: nam dulces iungit amores,
cum puero ut bello bella puella cubet.
Gallus homo est stultus, nec se uidet esse maritum,
qui patruus patrum monstret adulterium.

5

LXXVIII cum **LXXVII** continent Ω , nullo spatio relicto

6 patruum a

Post **6** secuntur in codicibus **LXXVII.7-10** sed nunc... loquetur anus, dein **LXXIX** nullo spatio

LXXIX

LESBIUS est pulcher. quid ni? quem Lesbia malit
quam te cum tota gente, Catulle, tua.
sed tamen hic pulcher uendat cum gente Catullum,
si tria natorum suauia reppererit.

Laurentiani

LXXIX 1 quid ni quem *h et marg. Santeniani*:

quid inquam Ω mallit *GRVen a* **2** Catule *R*

4 notorum *O*: not. (suprascr. a) *Brixianus*: amatorum *Heinsius*: aratorum *Peiper*: nostrorum *Schoell* reppererit *O*: repererit *GRAC*

LXXX

QUID dicam, Gelli, quare rosea ista labella
hiberna fiant candidiora niue,
mane domo cum exis et cum te octaua quiete
e molli longo suscitatur hora die?
5 nescio quid certe est: an uere fama susurrat
grandia te medii tenta uorare uiri?
sic certe est: clamant Victoris rupta miselli
ilia, et emulso labra notata sero.

LXXX AD GELLIVM Ω : spatium unius uersus in *O*

3 domum *Dh* cum exisset cum Ω : corr. *Da* **4** e] te *D*: num de? **6** tenta *Dh Laur. 33.12 Paris. 7989*: tanta al. tenta *R Ven*: tanta Ω **7** Victoris] num fitoris? cf. *Non. 308* **8** ilia *Palladius*: ilia et emulso *Pierius Valerianus et Gabriel Faernus, teste Statio*: ille (illa (suprascr. e) *Ven*) te mulso Ω

LXXXI

NEMONE in tanto potuit populo esse, iuuenti,
bellus homo, quem tu diligere inciperes,
praeterquam iste tuus moribunda ab sede Pisauri
hospes inaurata pallidior statua,
5 qui tibi nunc cordi est, quem tu praeponere nobis
audes, et nescis quod facinus facias?

LXXXI cum LXXX continuant Ω, nullo spatio relicto

1 iuuenti *La*¹: iuuenti Ω: diuuenti *uisus sum legere in Paris. 7989* **3** ab *GOhap*: a *VenCD* **5** qui *Calp. 1481*: quid Ω **6** quod *p*: quid Ω *Num* Quid tibi nunc cordi est? quem tu praeponere nobis audes, et nescis quod facinus facias?

LXXXII

QUINTI, si tibi uis oculos debere Catullum
aut aliud si quid carius est oculis,
eripere ei noli, multo quod carius illi
est oculis seu quid carius est oculis.

LXXXII cum LXXXI continuant Ω, nullo spatio relicto
3, 4 om. *BLa*¹*a*

LXXXIII

LESBIA mi praesente uiro mala plurima dicit:
haec illi fatuo maxima laetitia est.
mule, nihil sentis: si nostri oblita taceret,
sana esset: nunc quod gannit et obloquitur,
5 non solum meminit, sed, quae multo acrior est res,
irata est: hoc est, uritur et loquitur.

LXXXIII cum LXXXII continuant Ω, nullo spatio relicto

2 h(a)ec *GOR Laur. 33.12 D m. pr.*: hoc (*suprascr. e*) *Ven*: hoc *BLa*¹*C Bodl. Lat. Class. e. 15* **3** mule *O*: mulle Ω *Hoc uindicabat Vmpfenbach ex prouerbio* *Μυλλος παντ' ἀκούει ἐπὶ τῶν κωφοτητα προσποιουμενων και παντα*

ἀκούοντων. Cf. etiam quae in libello Quaestiones de nominibus quae Graecis in prouerbio fuerunt scripsit Wiesenthal p. 42 **4** sanna *O*: samia al. sana *RVen*: samia *GACB*: salua *Palmer* quod] *num* quom? **5** quae] *quam C*: *num* qua m. a. e. re *h.e. quae res multo maiorem stimulum ei admouet?* **6** hec *ORVen a coquitur Dousa filius, Lipsius, Heinsius*

LXXXIV

CHOMMODA dicebat, si quando commoda uellet
dicere, et insidias Arrius hinsidias,
et tum mirifice sperabat se esse locutum,
cum quantum poterat dixerat hinsidias.
5 credo, sic mater, sic Liber auunculus eius,
sic maternus auus dixerat atque auia.
hoc misso in Syriam requierant omnibus aures:
audibant eadem haec leniter et leuiter,
nec sibi postilla metuebant talia uerba,
10 cum subito affertur nuntius horribilis,
Ionios fluctus, postquam illuc Arrius isset,
iam non Ionios esse, sed Hionios.

LXXXIV cum LXXXIII continuant Ω, nullo spatio relicto

Quintil. Inst. Orat. I. 5. 20 *H* litterae ratio mutata cum temporibus est saepius. Parcissime ea ueteres usi etiam in uocalibus, cum oedos ircosque dicebant, diu deinde seruatum ne consonantibus aspirarent, ut in Graccis et in triumphis: erupit breui tempore nimius usus ut choronae chenturiones praechones adhuc quibusdam inscriptionibus maneant, qua de re Catulli nobile epigramma est **1** Chommoda *Calp. 1481*: Com(m)oda Ω **2** arrius *O Laur. 33.12 idemque credo significasse scribam RB*: acrius *p* insidias he (hee *O*) *GOR, sed R ita ut he post deletum sit*: hinsidias *Politianus an potius hinsidias... insidias?*

Arrius] fort. Atrius, cf. Caes. B. G. v. 9 **3, 4 post 10** habent Ω, *huc reuocauit Politianus* **4** insidias Ω **5** eius *p*: eius est Ω: ei est *Da fort. Liber (auunculus eīst) sicut apud Lucretium; uide Cartault La Flexion dans Lucrèce p. 63* **7** hoc *Dah*: hic uel hec Ω *Syriam Parthenius*: Syria (Siria *OBLa*¹) Ω, *nisi quod in G super Syria linea est solito tenuior* **8** audiebant Ω: *corr. Dp leniter] leuiter Bod. Lat. Class. e. 15 fort. leuiter et leuiter quod ante me conī. Santen* **11** artius *GRVen a Laur. 33.12*: arcus *O*: arctius *BLa*¹*ACDh et Bod. Lat. Class. e. 15* **12** hionios *p Politianus*: ionios... ionios Ω

LXXXV

ODI et amo: quare id faciam, fortasse requiris.
nescio, sed fieri sentio et excrucior.

LXXXV cum LXXXIV continuant Ω, nullo spatio relicto

1 amā (*suprascr. o*) *RVen* **2** sed] si *Oh*

LXXXVI

QUINTIA formosa est multis, mihi candida, longa,
recta est: haec ego sic singula confiteor.
totum illud formosa nego: nam nulla uenustas,
nulla in tam magno est corpore mica salis.
5 Lesbia formosa est, quae cum pulcherrima tota est,

LXXXVI cum LXXXV continuant Ω, nullo spatio relicto

2 haec ego, si singula, confiteor *Markland* si *Carpentoractensis omisso* ego **6** omnis *O*: omnes *G et plerique* subrip. *ODh Quintil. Inst. Orat. VI. 3. 18* Nam et Cicero omne quod salsum sit ait

tum omnibus una omnis surripuit Veneres.

esse Atticorum, non quia sunt maxime ad risum
compositi, et Catullus cum dicit 'Nulla est in

corpore mica salis' non hoc dicit nihil in corpore eius esse ridiculum

LXXXVII

NULLA potest mulier tantum se dicere amatam
uere, quantum a me Lesbia amata mea es.
nulla fides nullo fuit umquam in foedere tanta,
quanta in amore tuo ex parte reperta mea est.

Scal. ponebat LXXV nunc est mens... omnia si facias: *quem plerique secuti sunt*

LXXXVII cum **LXXXVI** continent Ω , nullo spatio
relicto

1 potest] pone *G* **2** es *Scaliger*: est Ω **3** nulla]
nullo (*suprascr.* a) *R* nullo] *D Lachm.*: ullo Ω in
add. Doering: om. Ω tanta *Da*: tanto Ω *Post 4*

LXXXVIII

QUID facit is, Gelli, qui cum matre atque sorore
prurit et abiectis peruigilat tunicis?
quid facit is, patrum qui non sinit esse maritum?
ecquid scis quantum suscipiat sceleris?
5 suscipit, o Gelli, quantum non ultima Tethys
nec genitor Nympharum abluit Oceanus:
nam nihil est quicquam sceleris, quo prodeat ultra,
non si demisso se ipse uoret capite.

LXXXVIII cum **LXXXVII** continent Ω , nullo
spatio relicto

1 faciſ (*suprascr.* t) *R* furore in sorore
correctum R **2** prorurit *O*: prorui t *C*: proruit
zett.: num prurit? **3** facis *O et D m. pr* **4** et
qui *Da*: ecqui *Lachm.* quantum *GO et corr. R*:
tantum *Ven R m. pr., AB Laurentiani et Bod. Lat.*
Class. e. 15 **5** tethis *La¹ Ven*: thetis *GORC*
6 lympharum *L. Mueller* occ. Ω

LXXXIX

GELLIUS est tenuis: quid ni? cui tam bona mater
tamque ualens uiuat tamque uenusta soror
tamque bonus patruus tamque omnia plena puellis
cognatis, quare is desinat esse macer?
5 qui ut nihil attingat, nisi quod fas tangere non est,
quantumuis quare sit macer inuenies.

LXXXIX IN GELLIVM Ω : *spatium unius uersus*
in O

1 Tellius *O*: Bellius *D*: Mellius *Laur. 33.12*
4 macer *ACVen Paris. 7989*: mater *GO, R*
nondum mutatus, D, Laur. 33.12, Bod. Lat. Class.
e. 15 **6** fit *GORVenC Bod. Lat. Class. e. 15*

XC

NASCATUR Magus ex Gelli matrisque nefando
coniugio et discat Persicum aruspicium:
nam magus ex matre et nato gignatur oportet,
si uera est Persarum impia religio,
5 natus ut accepto ueneretur carmine diuos
omentum in flamma pingue liquefaciens.

XC cum **LXXXIX** continent Ω , nullo spatio relicto

1, 3 magus *Dap*: magnus Ω **1, 2** nascetur... discet
Richards **3** gnato Ω **4** religio Ω **5** gnatus Ω : gratus
L. Mueller **6** omentum *D Phil.*: quintum *O*: omne tum
 Ω : num fomentum?

XCI

NON ideo, Gelli, sperabam te mihi fidum
in misero hoc nostro, hoc perditio amore fore,
quod te cognossem bene constantemue putarem
aut posse a turpi mentem inhibere probro;
5 sed neque quod matrem nec germanam esse uidebam
hanc tibi, cuius me magnus edebat amor.
et quamuis tecum multo coniungerer usu,
non satis id causae credideram esse tibi.
tu satis id duxti: tantum tibi gaudium in omni
10 culpa est, in quacumque est aliquid sceleris.

XCI cum **XC** continent Ω , nullo spatio
relicto

3 constantemue *GOh*: constanterue *RVenC*
Laur. 33.12: constanterque *BLA¹Da Phil.*
4 aut posse aut Ω : haud posse a *Dap*
mentem *Da*: mente Ω **9** id duxti *Ald. I*:
induxti *GORVen*

XCII

LESBIA mi dicit semper male nec tacet umquam
de me: Lesbia me dispeream nisi amat.
quo signo? quia sunt totidem mea: deprecor illam
assidue, uerum dispeream nisi amo.

XCII *Huic carmini* IN C(A)ESAREM, qui titulus ex
loco suo ante **XCIII** per errorem huc tralatus est,
praefigunt Ω : *spatium nec in G nec O, sed in O*
omissa est prima littera uocabuli Lesbia

1 Esbia *O mala B* **2** amat *OD Laur. 33.12 et*

codices Gellii: amo al. amat *BRVen*: amo *GACLa¹h* **3, 4** habent *Oh Ambrosianus I. 67, Carpentoractensis*
et codices Gellii: om. Ω et *Bod. Lat. Class. e. 15* *Lachm.* eos ab *Italis* ex *Gellio* additos fuisse ratus est:

alii fuisse in archetypo, sed in plerisque apographis uitio praetermissos, cum archetypon describentis oculi ab amat in u. 2 ad amo in 4 errassent, cuius rei testimonium esse amo in GACLa¹h scriptum. Impressi sunt in ed. 1473 hoc modo cui ego quasi eadem totidem eadem mox deprecor illi κ.τ.λ. 3 quia sunt totidem ea Oh Ambros. I. 67 Carp.: quia sin totidem ea cod. Vaticanus 3452 Gellii: quas in totidem ea plerique codices Gellii: quia sentio idem: nam deprecor illam Froehlich: quia sunt itidem mea Schmidt 4 uero O Carp. De hoc epigrammate disseruit Gellius N. A. VII. 16 cum esset uerbum deprecor doctiuscule positum in Catulli carmine κ.τ.λ.

XCIII

NIL nimum studeo, Caesar, tibi uelle placere,
nec scire utrum sis albus an ater homo.

Instit. Orat. XI. I. 38 Negat se magni facere aliquis poetarum utrum Caesar ater an albus homo sit, insaniam; uerte ut idem Caesar de illo dixerit, arrogantia est. *Hinc, et quod Phaedrus III. 15. 10 posuit niger an albus, licet suspicari Quintilianum Catulli uerba inuerso ordine ater an albus legisse*

XCIII cum XCII *continuant Ω, nullo spatio relicto*
2 nec si ore utrum si saluus an alter homo Ω: Ne
(om. a) nisi orem *Da fort.* ne scierim. Quintil.

XCIV

MENTULA moechatur. moechatur mentula certe.
hoc est quod dicunt, ipsa olera olla legit.

Scal. Lachm. Haupt 2 olera ola Carp.

XCIV cum XCIII *continuant Ω, nullo spatio relicto*
1 metula O: M. m., m. mentula? certe *Postgate.*
Plenam interpunctionem ante et post certe statuerunt

XCv

ZMYRNA mei Cinnae nonam post denique messem
quam coepta est nonamque edita post hiemem,
milia cum interea quingenta Hortensius uno

- 5 Zmyrna cauas Satrachi penitus mittetur ad undas,
Zmyrnam cana diu saecula peruoluent.
at Volusi annales Paduam morientur ad ipsam
et laxas scombris saepe dabunt tunicas.
parua mei mihi sint cordi monimenta...,
10 at populus tumido gaudeat Antimacho.

Aen. I. 247 9 monimenta scripsi: monum. Ω: post monumenta in marg. RVen deest laboris Dap: sodalis Ald. I: poetae Bapt. Guarinus: Philetas Bergk: Phanoclis Rossbach: Phalaeci Munro: Catonis Leo 10 populus ul' tu timido O: timido a: eut (GORVen) uel ent(h)ima c(h)o Ω

XCv cum XCIV *continuant Ω, nullo spatio relicto*

1 Quintil. Inst. Orat. X. 4. 4 Cinnae Zmyrnam nouem annis accepimus scriptam Zmyrna *RVenAC: Zinirna GOB Laurentiani 2 cepta Ω est post hiemem add. Owen 3 Hortensius codd.: Hatrianus in Munro 4 anno suppleuit Munro, mense Heyse, stans pede Owen Inter 3 et 5 spatium est in Dp non in Ω 5, 6 Zinirn. GOR m. pr., B Laurentiani: Zmirn. ACVen canas Ω: corr. ha 6 peruoluit Ω 7 Padoam Rob. Titius, Froehlich: num Patinam? cf. Schol. Veron. ad*

XCVI

SI quicquam mutis gratum acceptumue sepulcris
accidere a nostro, Calue, dolore potest,
quo desiderio ueteres renouamus amores
atque olim missas flemus amicitias,
5 certe non tanto mors immatura dolorei'st
Quintiliae, quantum gaudet amore tuo.

mersas Haupt 5 imm. OVen doloreist scripsi: dolor est GORVenB Laurentiani: dolore est ACA: dolori est Dh 6 Quintile O: Quintil'e G

XCVI cum XCV *continuant Ω, nullo spatio relicto*

1 et gratum Ω *unde muteis scribebat Schwabe: et om. Da 3 que O: quom H. A. Koch, Munro: quei Baehrens: quod Gul. Meyer renouamur O si recte interpretor renouam: reuocamus Busche 4 orco*

XCvII

NON (ita me di ament) quicquam referre putau,
utrumne os an culum olfacerem Aemilio.
nilo mundius hoc, niloque immundius illud,
uerum etiam culus mundior et melior:
5 nam sine dentibus hic: dentis os sesquipedalis,
gingiuas uero ploxi habet ueteris,
praeterea rictum qualem diffissus in aestu
meientis mulae cunnus habere solet.
hic futuit multas et se facit esse uenustum,
10 et non pistrino traditur atque asino?
quem siqua attingit, non illam posse putemus
aegroti culum lingere carnificis?

XCvII cum XCVI *continuant Ω, nullo spatio relicto*

1 quicquam *Dap Laur. 33.12: quicquid al. quicquam BRVen: quicquid GOACH 2 utrumne ed. Trinc.: num utrum os an culumne? 3 nilomundius G: nihil omundius O nobisque immundius illud Ω, nisi quod pro nobisque a habet nihloque, D nihilo, O compendium scripturae quod aut nihiloque aut nobisque significare potuit, praeterea immundior illo est in D. Scripseram in ed. 1 nilo mundius hoc, niloque immundius illud, h.e. os nihilo mundior res est culo, culus nihilo immundior res est ore: post intellexi Gul. S. Walker idem occupasse in*

Corpore Poet. Latinorum. 5 sic *Rosbach*: nam sine dentibus est hic (hiñ *suprascr.* c R) dentis seseque dedalis Ω: nam sine dentibus est hic dentis hos (os a) sexquipedalis (esque p. a) *Da*: est. hic *Lachm.*: Est. os *Froehlich* 6 ploxint *Festus* p. 290 *Ponor*: ploxnio O: ploxonio *GRAC Laur.* 33.12: ploximo *Bod. Lat. Class.* e. 15 *Quintil.* I. 5. 8 *Catullus* ploxenum circa Padum inuenit 7 diffissus *Statius*: def(f)essus in (a)estum Ω aestu a 8 meientis R: megentis *GO* 9 facit O *Dah*: fecit Ω 10 pristrino O 11 si quae O

XCVIII

- IN te, si in quemquam, dici pote, putide Victi,
id quod uerbosis dicitur et fatuis.
ista cum lingua, si usus ueniat tibi, possis
culos et crepidas lingere carpatinas.
5 si nos omnino uis omnes perdere, Victi,
hiscas: omnino quod cupis efficies.

XCVIII cum XCVII *continuant* Ω, *nullo spatio relicto*

1 inquam quam Ω pote *om. O* Vetti *Statius*: Vitti *Haupt* 2-5 *om. D* 4 carpatians (pant O) *GO*: carpatians al. carpatinas *RB* 6 hiscas *Voss*: discas Ω: dicas p: deiscas *pro* dehiscas *Hendrickson*

XCIX

- SURRIPUI tibi, dum ludis, mellite Iuuenti,
suauiolum dulci dulcius ambrosia.
uerum id non impune tuli: namque amplius horam
suffixum in summa me memini esse cruce,
5 dum tibi me purgo nec possum fletibus ullis
tantillum uestrae demere saeuitiae.
nam simul id factum est, multis diluta labella
guttis abstersisti omnibus articulis,
ne quicquam nostro contractum ex ore maneret,
10 tamquam commictae spurca saliuā lupae.
praeterea infestum misero me tradere amori
non cessasti omnique excruciare modo,
ut mi ex ambrosia mutatum iam foret illud
suauiolum tristi tristius elleboro.
15 quam quoniam poenam misero proponis amori,
numquam iam posthac basia surripiam.

XCIX cum XCVIII *continuant* Ω, *nullo spatio relicto*: in *Da* *spatium*, in quo AD *IVVENTIVM*

1 Surripui *Da*: Surmpuit O *fortasse pro* surrupuit: Surripuit Ω iuuenti R: uiuenti *Paris.* 7989 *m. pr.* In *GOCVen* uix *dinoscas* iu- an ui- *exaratum* sit 2 suauiolum *GORVen* et *plerique* amb(am G)rosio Ω, *quod defensum* ibat *Näke* ad *Diras* p. 238 7 ad *pro* id G: num ac? 8 abstersisti *ed. Trinc., Schmidt*: astersis B: abstersti O, *Auantius*: a(b)stersi Ω 9 ne *Dh*: nec Ω 10 cōmictae G: conmincte *RVen* 11 infestum misero B *Phil. Carp.*: infesto miserum Ω: num infausto? 13 mihi ex ambros(x R)io Ω: *corr. Da* 14 suau. *Da*: sau. Ω 15, 16 *del. Landor* 15 amoris *Postgate*

C

- CAELIUS Aufilenum et Quintius Aufilenam
flos Veronensum depereunt iuuenum,
hic fratrem, ille sororem. hoc est, quod dicitur, illud
fraternum uere dulce sodalicium.
5 qui faueam potius? Caeli, tibi: nam tua nobis
perfecta ¶exigitur¶ unica amicitia,
cum uesana meas torreret flamma medullas.
sis felix, Caeli, sis in amore potens.
igitur *CLa¹a* per facta exhibita est *Lachm.*: perspecta est signis *Froehlich*: perspecta eximie est *H. A. Koch*: perspecta egregie est *Baehrens*: perspecta est igni tum *Palmer*

C IN CELIVM ET QVINTIVM *margin.* G, Ω: *spatium unius uersus in D, non item in O, ubi tamen prima littera uocabuli Caelius omissa est*

1 Ellius O Melius D: E elius C 2 ueron. *GVenDa*: treron. al. ueron. *RB*: treron. *OCLa¹* depereunt *ed. Parm.* 1473: depereret *GOACLa¹*: depereret al. ant *RBVen* 5 qui a: cui Ω 6 perspecta a ¶exigitur¶] est exigitur est G: est (ē R) igitur est *ORVenA Laur.* 33.12: est

CI

- MULTAS per gentes et multa per aequora uectus
aduenio has miseras, frater, ad inferias,
ut te postremo donarem munere mortis
et mutam nequiquam alloquerer cinerem.
5 quandoquidem fortuna mihi tete abstulit ipsum,
heu miser indigne frater adempte mihi,
nunc tamen interea haec prisco quae more parentum
tradita sunt tristi munere ad inferias,
accipe fraterno multum manantia fletu.
10 atque in perpetuum, frater, aue atque uale.

CI FLETVS DE MORTE (AMORE D) FRATRIS *margin.* G, *RVenADB Laurentiani*: *spatium in O non est, sed prima littera uocabuli Multas omissa est*

1 Vltas O 2 seras *Markland* 4 mutam Ω: mutum D ne quicquam Ω 7 hec *Oh*: hoc Ω priscoque Ω 8 tristi Ω: *om. D spatio relicto* munere Ω: munera *Dh*: tristis munera *Lachm.*

CII

Si quicquam tacito commissum est fido ab amico,
cuius sit penitus nota fides animi,
meque esse inuenies illorum iure sacratum,

CII cum CI *continuant* Ω: *spatium in D, non item in O, ubi tamen prima littera uocabuli Si omissa est*

distinguebat Munro 4 arpocratem Ω

CIII

AUT sodes mihi redde decem sestertia, Silo,
deinde esto quamuis saeuus et indomitus:
aut, si te numi delectant, desine quaeso
leno esse atque idem saeuus et indomitus.

CIII cum **CII** continuant Ω, nullo spatio relicto1 sext. Ω 2 est o Ω: est O: es o D 3 numi al. mimi
B: mimi al. numi RVen: mīmi O

CIV

CREDIS me potuisse meae maledicere uitae,
ambobus mihi quae carior est oculis?
non potui, nec, si possem, tam perditae amarem:
sed tu cum Tappone omnia monstra facis.

facis Wilkes secutus Vossium

CIV cum **CIII** continuant Ω, nullo spatio relicto1 uitae] Victi uel Vetti Starkie 3 non] nec Doering
si om. O perdita O amare Ω: corr. Da4 caupone Bodl. Lat. Class. e. 15 mostra Ven, D
nondum correctus sed tua, Coponi, crimina nostra

CV

MENTULA conatur Pipeleium scandere montem:
Musae furcillis praecipitem eiciunt.

CV cum **CIV** continuant Ω, nullo spatio relicto1 pipeleium RC Laurentiani: pipileium GO scandere
Da: scindere Ω 2 furcillis GOBLa¹

CVI

CUM puero bello praeconem qui uidet isse,
quid credat, nisi se uendere discupere?

Schwabe qui uidet, esse quid credat Thomas

CVI cum **CV** continuant Ω, nullo spatio relicto

1 bello Ald. I: obel(l)io Ω: fort. Obelli isse Balth.

Venator: esse GOh Lachm.: ipse RVen et plerique: ire

CVII

SI quoi quid cupido optantique optigit umquam
insperanti, hoc est gratum animo proprie.
quare hoc est gratum ¶nobis quoque¶ carius auro
quod te restituis, Lesbia, mi cupido.
5 restituis cupido atque insperanti, ipsa refers te
nobis. o lucem candidiore nota!
quis me uno uiuit felicior, aut magis ab dis
optandum in uita dicere quis poterit?

Walker, quod cum sequentibus coniungebat 5 inspiranti O: inspirati Bod. Lat. Class. e. 15: num
inopinanti? 6 o luce codd. nisi quod aluce est in Bod. Lat. Class. e. 15 7 quis me uiuit uno uno felicior D
post magis spatium in D ab dis] me est Ω: hac est Oh 8 optandus uita dicere codd.: magis hac quid
Optandum uita Al. Guarinus: m. hac res Optandas uita Lachm.: magis hac rem Optandam in uita Postgate:
num istac Optandam uita?

CVII cum **CVI** continuant Ω, nullo spatio
relicto: spatium in Da, quod corr. D sic
suppleuit AD LESBIAM1 quoi quid Ribbeck: quic(d O)-quid Ω:
vquicquam Dah 2 insperati Heinsius 3 nobis
quoque codd. quod ita retinebat Blaydes ut
post quoque interpungendum censeret, non
post gratum; nobisque hoc Statius: nobisque
est Haupt: Lido quoque ego ed. 1: quouis
quoque Baehrens carior auro Gul. S.

CVIII

SI, Comini, arbitrio populi tua cana senectus
spurcata impuris moribus intereat,
non equidem dubito quin primum inimica bonorum
lingua excerpta auideo sit data uulturio,
5 effossos oculos uoret atro gutture coruus,
intestina canes, cetera membra lupi.

4 excerpta scripsi: exercta O: exerta Ω: excepta D: execta a, Lachm.

CVIII cum **CVII** continuant Ω, nullo spatio
relicto: spatium in Da, quod corrector D sic
suppleuit IN QVENDAM1 sic Al. Guarinus: Sic homini populari arbitrio
tua cana Ω: Sic homini arbitrio tua cana D: Sic
homini arbitrio populari cana s. ed. antiq. saec.
xv: Si, Comini, populi arbitrio tua c. Statius

CIX

IUCUNDUM, mea uita, mihi proponis amorem
hunc nostrum inter nos perpetuumque fore.
di magni, facite ut uere promittere possit,
atque id sincere dicat et ex animo,
5 ut liceat nobis tota perducere uita
aeternum hoc sanctae foedus amicitiae.

CX

AUFILENA, bonae semper laudantur amicae:
accipiunt pretium, quae facere instituunt.
tu, quod promisti, mihi quod mentita inimica es,
quod nec das nec fers, saepe facis facinus.
5 aut facere ingenuae est, aut non promisse pudicae,
Aufilena, fuit: sed data corripere
fraudando effectis, plus quam meretricis auarae,
quae sese toto corpore prostituit.

7 effectis *scripsi*: efficit Ω : effecit *C*, *Paris*. 7989, *Carpentoractensis* et *Bodl. Lat. Class. e. 15*: officii *Bergk*
8 toto *Da*: tota Ω : totam *Westphal*

CIX cum **CVIII** continuant Ω , nullo spatio relicto:
spatium in Da, quod corr. *D* sic suppleuit AD LESBIAM
1 amorem *D*: amore Ω 5 perducere *codd.*: producere
ed. Trinc. 6 eterne *O*: aeternum *D m pr.* alternum *Bod.*
Lat. Class. e. 15, *Turnebus*, cf. *Carm. Epigr. 1296*,
Buecheler

CX cum **CIX** continuant Ω , nullo spatio relicto:
spatium in Da, quod corr. *D* sic suppleuit AD
AVFILFNAM

1 et 6 Auffilena *GORVen*: aut fillena *O*
3 promisti *Bod. Lat. Class. e. 15*: promisisti Ω
tu, promisisti mihi quod mentita, inimica es
Munro 4 nec fers *codd.*: et fers *B. Guarinus*,
Munro. Post saepe distinguebat Munro
5 promisse *Parthenius*: promissa *codd.*

CXI

AUFILENA, uiro contentam uiuere solo,
nuptarum laus ex laudibus eximiis:
sed cuiuis quamuis potius succumbere par est,
quam matrem fratres ex patruo . . .

laudibus eximiis *codd.*: laus est laudibus ex nimiis *Baehrens* 3 par *Dap*: pars Ω 4 parere *add. Doering et*
Schmidt (cf. *Carm. Epigr. 980.6*). *Post fratres Bod. Lat. Class. e. 15 et ed. Pr. supplerunt efficere, Heyse*
suscipere, *Roszbach* concipere

CXI cum **CX** continuant Ω , nullo spatio relicto:
spatium in D, quod corr. *D* sic suppleuit AD
AVFILENAM

1 Auffilenam *GVen Laurentiani*: Aut fillenam *O*
contentas *Scal., Lachm.* 2 sic *Passeratius*: laus est

CXII

MULTUS homo es, Naso, neque tecum multus homo qui
descendit: Naso, multus es et pathicus.

p Scal. homō qui *scripsi*, cf. *LXXXI.2*: homoque *RVenAC Laurentiani*: homo *GO*: homo sed *D Bod. Lat.*
Class. e. 15: homo est qui *Scal.*: homost quin *Schwabe*: est cum *Palmer fort.* homost cui *Descendis*
2 descendit Ω : descendat *a*: te scindit *Haupt*: descendis *Parthenius* es] est *G Munro scribebat* Mutus
homo es, Naso, neque tecum mutus homost qui descendit; Naso, mutus es et pathicus, *E. B. Birks* mulus,
Baehrens mundus, *ego* nullus

CXII cum **CXI** continuant Ω , nullo spatio
relicto

1 es *Ald. I.* est *codd.* neque Ω : nec *D*: nam

CXIII

CONSULE Pompeio primum duo, Cinna, solebant
Maeciliam: facto consule nunc iterum
manserunt duo, sed creuerunt milia in unum
singula. fecundum semen adulterio.

minimum 4 singula *ed. antiquissima saec. xv, uulgo*: singulum Ω

CXIII cum **CXII** continuant Ω , nullo spatio relicto:
spatium in D, quod corr. sic suppleuit AD CINNAM

1 cina a molebant *Maehly* 2 Meciliam *G*: Mecilia
 Ω : Mucillam *Pleitner, Schwabe* 3 milia *GO* in imum
Carpentoractensis, fortasse recte, ut sit idem quod ad

CXIV

FIRMANUS saltu non falso Mentula diues
fertur, qui tot res in se habet egregias,
aucupium omne genus, piscis prata arua ferasque.
nequiquam: fructus sumptibus exsuperat.
5 quare concedo sit diues, dum omnia desint.
saltum laudemus, dum †modo† ipse egeat.

erit mensula Ω : corr. *hp* 2 qui quot *BLa¹p* 3 aucupium *Woelfflin*: aucupiam Ω : an cupiam *Oh*: aucupia
p, Munro 4 ne (nec *O*) quicquam Ω exsuperat *C*: exuperat Ω 5 quare, concedo, sit diues *Morgenstern*
domnia *Baehrens* 6 saltum *O*: saltum Ω , quod *retinebat Pleitner* modo *codd.* quod *Munro ablatium*
faciebat: domo *Lachm.*: bono *Riese*: modulo *Schmidt* saltus *l.* commoda, dum ipse egeat *Postgate fort.*
dum domi ipse egeat

CXIV cum **CXIII** continuant Ω , nullo spatio
relicto: *spatium in Da*, quod corr. *D* sic suppleuit
DE SALIO

1 Formianus *Scal.*: Firmano *Munro* saltu
Palladius, Lachm.: saluis *GOha Laurentiani*:
salius *CABD*: salius an saluis sit in *R* non *dispexi*:
saltus *Auantius, quo scripto* Mentula uocatius

CXV

MENTULA habet instar triginta iugera prati,
quadraginta arui: cetera sunt maria.
cur non diuitiis Croesum superare potis sit,
uno qui in saltu totmoda possideat,
5 prata arua ingentes siluas saltusque paludesque
usque ad Hyperboreos et mare ad Oceanum?
omnia magna haec sunt, tamen ipsest maximus ultro,
non homo, sed uero mentula magna minax.

paludesque (plaudesque *O*) Ω : altasque paludes *D*: latasque p. *Rossbach*: salsasque p. *Bergk* 7 ipsest
Froehlich: ipse si Ω : ipse est *a* ultro *ed. 1473*: ultor Ω : lustrum *Scaliger*: multo *Bruner*: mutuo *ego*

CXV cum CXIV continent Ω , nullo spatio
relicto: spatium in *Da*, sed sine titulo

1 habes *Lachm.* instar (istar *O*) Ω : noster
Muretus: iusti *Statius*: iusta *h.e.* iuxta
Scaliger: bostar *i. e.* boum stationem siue
 $\beta\omicron\omicron\sigma\tau\alpha\sigma\iota\nu$ (*Callim. Del. 102*) *ego* 3 potis sit
Da: potuisset Ω 4 tot moda (monda *A*) Ω : tot
modi al. *da Ven*: tot bona *Auantius*
5 iugentis *O* saltusque (saltus *AC*)

CXVI

SAEPE tibi studioso animo uenante requirens
carmina uti possem mittere Battiadae,
qui te lenirem nobis, neu conarere
telis infestum mittere in usque caput,
5 hunc uideo mihi nunc frustra sumptum esse laborem,
Gelli, nec nostras hic ualuisse preces.
contra nos tela ista tua euitamus amicti:
at fixus nostris tu dabi supplicium.

usque caput *Birt*: num telis infestatum icere in usque c.? 6 hic *Dap Lachm.*: hinc Ω : huc *Muretus*
inualuisse *Birt* 7 euitamus *Dh*: euitabimus Ω amicta Ω , nisi quod *O* habet amitha: amictu *hp Lachm.*
Scripsi amicti, cf. *basiei VII.9* *Olim conieceram* at hic iam uel $\acute{\alpha}\theta\iota\kappa\tau\omicron\iota$ uel $\acute{\alpha}\mu\iota\kappa\tau\iota$ 8 affixus Ω : afflixus
Ven nobisstris *Ven* dabis Ω

CXVI cum CXV continent Ω , nullo spatio
relicto: spatium in *Da*, quod corr. *D* sic
suppleuit AD GELIVM

1 studiose *a (m. pr.)* requires *codd.*
ueniam ante requirens *Hermes* 2 batriade Ω
3 leniret al. rem *Ven*: leniret *a* 4 sic
Lachm.: telis (celis *O*) infesta
mitteremusque Ω infestum *D*: inusque
Parmensis 716 telis infestans icere mi

Finito libro referamus gracia Christo Amen *O*: Explicit Catulli Veronensis libellus *G*: Deo gratias amen
RVen: Catulli Veronensis liber finit (explicit *La*¹) *BLa*¹

FRAGMENTA

I

At non effugies meos iam bos

Porphyryon et Comm. Cruquii ad Hor. C. i. 16.24

II

Hunc lucum tibi dedico consecroque, Priape,
qua domus tua Lampsaci est quaque Priape.
nam te praecipue in suis urbibus colit ora
Hellespontia, ceteris ostriosior oris.

Terentianus Maurus 2755-2758, Atil. Fortunatianus p. 317 Gaisf. et p. 349, Marius Victorinus p. 163 Gaisf.
et p. 207, Censorinus p. 97 Iahn.

1 locum quattuor codices *Censorini* 2 silua suppleuerunt *Itali: fort. cella*

III

de meo ligurrire libido est

Non. 134 de mero *L. Mueller*

IV

Animula miserula properiter abiit.

Non. 517, Diomedes 496 G., 513 Keil

abit *codices Nonii*: obiit *codices Diomedis*: abiit *Lachm.*

V

Lucida qua splendent carchesia mali.

Non. 546, *a quo uersus tamquam Catulli Veronensis allatus est. Cinnae ascribunt Isidorus Orig. xix. 2. 10 et Schol. Lucani v. 418, quorum ille scribit Lucida confulgent alti carchesia mali, hic L. cum fulgent summi c. m.*

VI

Schol. Veronensia in Verg. Aen. viii. 34 in Hageni Appendice Seruiana p. 439 Carbasus et masculino et feminino genere dictus est. Catullus cannubiae——carbasus— | ros

VII

Seruius ad Verg. G. ii. 95 Hanc uuam (Rhaeticam) Cato praecipue laudat in libris quos scripsit ad filium: contra Catullus eam uituperat et dicit nulli rei esse aptam miraturque cur eam laudauerit Cato. Cf. Mart. xiv. 100 et E. Ω. B. Nicholson, Keltic Researches, p. 152.

VIII

Plinius Hist. Nat. xxviii. 19 Hinc Theocriti apud Graecos, Catulli apud nos proximeque Vergili incantamentorum amatoria imitatio.

IX

Seruius ad Verg. Aen. iv. 409 Sic etiam Horatius 'Vade, uale; caue ne titubes mandataque frangas,' nam caue ue longa est, nec uocalis sequitur ut in bucolico 'uale, uale, inquit, Iolla.' Sed dicimus a tertia esse coniugatione imperatiuum, ut 'cauo, cauis.' Hinc etiam Catullus cauere dixit. Cf. Cat. L. 18, 19, LXI. 152.

X

Seruius ad Verg. Aen. v. 610 Notandum sane etiam de Iride arcum genere masculino dicere Vergilium: Catullus et alii genere feminino ponunt, referentes ad originem, sicut haec Attis et haec Gallus legimus. haec Cattis plerique codices Seruii, unde Sittl scribendum credit cattis, Thilo et Hagen cattus ediderunt. Lachm. Attis dedit, quem sequor. et sic scriptum est in codice Seruiano F et a correctore codicis L. Vide Catull. LXIII.

XI

Seruius ad Verg. Aen. vii. 378 Catullus hoc turben dicit ut hoc carmen. Ad LXIV. 107 referebat Spengel. Tibullus pro Catullo scribebant Nansius, Nicolaus Loensis, R. Vnger.

XII

Varro de L. L. vii. 50 Vesperugo stella quae uespere oritur, a quo eam Opilius scribit Vesperum; itaque dicitur alterum 'Vesper adest,' quem dicunt Graeci δισπεριον. alternum Riese h.e. ἀμοιβαῖον, fortasse alternatim. Ad Catull. LXII.1 primus referebat Vulpius, dein Baehrens et Riese.

XIII

Varro de L. L. vi. 6 Nox quod, ut Catullus (Catullus aliquot codices) ait, omnia nisi interueniat sol pruina obriguerint, quod nocet, nox. Hunc locum Varronis primus Baehrens ad Catullum, sed in opere deperdito neque inter carmina reuocabat: ego ad Catulli LXII. 32 sqq. ubi uersus nonnulli exciderunt.

XIV

[et Lario imminens Comum]

Codex Vibii Sequestris Mus. Brit. Add. 16986 post In athamata lacus lune tenuia ligna accendit ex quo bibens aut insanit aut sopitur haec habet minoribus litteris tanquam perscripta pagina addita Lacus comi Catullus et Lario iminens Comum.

Fragmentum dubium et fortasse ad Petrarcham referendum, qui in Itinere Syriaco p. 559 ed. Basil. haec

INDEX NOMINVM

- Achilles [LXIV 338](#).
Achiui [LXIV 366](#).
Acme [XLV](#).
Adoneus [XXIX 8](#).
Aetæus [LXIV 3](#).
Aegeus [LXIV 213](#).
Aegyptus [LXVI 36](#).
Aemilius [XCVII 2](#).
Aethiops [LXVI 52](#).
Africus [LXI 199](#).
Aganippe [LXI 30](#).
Alfenus [XXX 1](#).
Allius [LXVIII 41, 50, 150](#).
Alpes [XI 9](#).
Amadryades [LXI 23](#).
Amastris [IV 13](#).
Amathus [XXXVI 14](#).
Amathusia [LXVIII 51](#).
Ameana [XLI 1](#).
Amphitrite [LXIV 11](#).
Amphitryoniades [LXVIII 112](#).
Ancon [XXXVI 13](#).
Androgeoneus [LXIV 77](#).
Antimachus [XCV 10](#).
Antius [XLIV 11](#).
Aonius [LXI 28](#).
Apheliotes [XXVI 3](#).
Aquinus [XIV 18](#).
Arabes [XI 5](#).
Argius [LXIV 4](#).
Argiui [LXVIII 87](#).
Ariadna [LXIV 54, 253](#).
Ariadneus [LXVI 60](#).
Arrius [LXXXIV 2, 11](#).
Arsinoe [LXVI 54](#).
Asius [LXI 22](#).
Asia [XLVI 6, LXVI 36, LXVIII 89](#).
Assyrius [LXVI 12, LXVIII 144](#).
Athenae [LXIV 81](#).
Athos [LXVI 46](#).
Attis [LXIII](#).
Aufilena [C, CX, CXI](#).
Aufilenus [C](#).
Aurora [LXIV 271](#).
Aurunculeia [LXI 82](#).
Auster [XXVI 1](#).

Balbus [LXVII 3](#).
Battus [VII 6](#).
Battiades [LXV 16, CXVI 2](#).
Beroniceus [LXVI 8](#).
Bithynia [X 7](#).
Bithynus [XXXI 5](#).
Bootes [LXVI 67](#).
Britannia [XXIX 4, 20, XLV 22](#).
Britanni [XI 11](#).
Brixia [LXVII 34](#).

Caecilius [XXXV 2, 18, LXVII 9](#).
Caelius [C 1](#).
Caesar [XI 10, LVII 2, XCIII 1](#).
Caesius [XIV 18](#).
Callisto [LXVI 66](#).
Caluus [XIV 2, LIII 3, XCVI 2](#).
Camerius [LV](#).
Campus minor [LV 3](#).
Canopiui [LXVI 58](#).
Carybdis [LXIV 156](#).
Castor [IV 26, LXVIII 65](#).
Cato [LVI 1](#).

Maecilia [CXIII 2](#).
Maenades [LXIII 23](#).
Maenas [LXIII 69](#).
Magus [XC 1, 3](#).
Malius (adiect.) [LXVIII 54](#).
Mallius [LXI 16, 215, LXVIII 11, 30, 66](#).
Mamurra [XXIX 3, LVII 2](#).
Marcus [XLIX 2](#).
Mauors [LXIV 394](#).
Medi [LXVI 45](#).
Memmius [XXVIII 9](#).
Memnon [LXVI 52](#).
Menenius [LIX 2](#).
Mentula [XCIV 1, CV 1, CXIV 1, CXV 1, 8](#).
Midas [XXIV 4](#).
Minois [LXIV 60, 247](#).
Minos [LXIV 85](#).
Minotaurus [LXIV 79](#).
Musae [LXV 3, LXVIII 7, 10, CV 2](#).

Naso [CXII](#).
Neptunine [LXIV 28](#).
Neptunius [LXIV 367](#).
Neptunus [XXXI 3, LXIV 2, 367](#).
Nicaea [XLVI 5](#).
Noctifer [LXII 7](#).
Nonius [LII 2](#).
Nympha [LXI 29](#).
Nymphae [LXIV 17](#).

Oarion [LXVI 94](#).
Occidens [XXIX 12](#).
Oceanus [LXI 85, LXIV 30, LXXXVIII 6](#).
Oceanus (adiect.) [CXV 6](#).
Oetaeus [LXII 7, LXVIII 54](#).
Olympus [LXII 1](#).
Orcus [III 14](#).
Ortalus [LXV 2, 15](#).
Otho [LIV 1](#).

Padua [XCV 7](#).
Paris [LXVIII 103](#).
Parnasus [LXIV 390](#).
Parthi [XI 6](#).
Pasithea [LXIII 43](#).
Pegaseus [LV 16](#).
Pelæus [LXIV 19, 21, 26, 301, 336, 382](#).
Peliacus [LXIV 1](#).
Pelops [LXIV 346](#).
Penates [IX 3](#).
Penelopeus [LXI 223](#).
Perseus [LV 17](#).
Persicus [XC 2](#).
Phaethon [LXIV 291](#).
Pharsalia [LXIV 37](#).
Pharsalius [LXIV 37](#).
Phasis [LXIV 3](#).
Pheneus [LXVIII 109](#).
Phoebus [LXIV 299](#).
Phrygia [LXIII 71](#).
Phrygius [XLVI 4, LXI 18, LXIII 2, 20](#).
Phryx [LXIII 22](#).
Phthioticus [LXIV 35](#).
Pipleius [CV 1](#).
Piræus [LXIV 74](#).
Pisaurum [LXXXI 3](#).
Piso [XXVIII 1, XLVII 2](#).
Pollio [XII 6](#).
Pollux [LXVIII 65](#).
Polyxenius [LXIV 368](#).

Cecropia LXIV 79, 83, 172.
Celtiber XXXIX 17.
Celtiberia XXXVII 18. XXXIX 17.
Ceres LXIII 36.
Chalybes LXVI 48.
Chineus LXVII 32.
Chiron LXIV 279.
Cinna X 30. XCV 1. CXIII 1.
Circus LV 4.
Cnidus XXXVI 13.
Colonia XVII 1.
Cominius CVIII 1.
Comum XXXV 4. Fragm. XIV.
Conon LXVI 7.
Cornelius I 3. LXVII 35. CII 4.
Cornificius XXXVIII 1.
Crannon LXIV 36.
Creta LXIV 82, 174.
Cretes LV 15.
Croesus CXV 3.
Cupidines III 1. XIII 12.
Cupido XXXVI 3.
Cybele LXIII.
Cybelle LXIII.
Cyclades IV 7.
Cylleneus LXVIII 109.
Cyrenae VII 4.
Cytorius IV 11.
Cytorus IV 13.

Dardanius LXIV 367.
Delius XXXIV 7.
Delphi LXIV 392.
Dia LXIV 52, 121.
Diana XXXIV 3.
Dindymene LXIII 13.
Dindymus XXXV 14. LXIII 91.
Dione LVI 6.
Dorus LXIV 287.
Durrachium XXXVI 15.

Emathia LXIV 324.
Erechtheus LXIV 229.
Erechthēus LXIV 211.
Erycina LXIV 72.
Eumenides LXIV 193.
Europa LXVIII 89.
Eurotas LXIV 89.

Fabullus XII, XIII, XXVIII, XLVII.
Falernum XXVII 1.
Fauonius XXVI 2. LXIV 282.
Firmanus CXIV 1.
Formianus XLI 4. XLIII 5. LVII 4.
Fufficius LIV 5.
Furius XI, XVI, XXIII, XXVI.

Gaius X 30.
Gallia XXIX 3, 20.
Gallicanus XLII 9.
Gallicus XI 11.
Gallus LXXXVIII.
Gellius LXXIV, LXXXVIII, LXXXIX, XC, XCI, CXVI.
Gnosius LXIV 172.
Golgi XXXVI 14. LXIV 96.
Gortynius LXIV 75.
Graecus LXVIII 102.
Grai LXVIII 109.
Graius LXVI 58.

Harpocrates LXXIV 4.
Hebe LXVIII 116.
Helena LXVIII 87.
Heliconius LXI 1.
Hellespontius Fr. II 4.
Hellespontus LXIV 358.
Hesperus LXII 20, 32. LXIV 329.
Hiberus XII 14. XXIX 19. XXXVII 20. LXIV 227.
Hymenaeus LXI, LXII, LXVI 11.
Hyrcani XI 5.

Pompeius CXIII 1.
Ponticus IV 13. XXIX 18.
Porcius XLVII 1.
Postumia XXVII 3.
Postumius LXVII 35.
Priapus Fragm. II 1, 2.
Prometheus LXIV 294.
Propontis IV 9.
Protesilaus LXVIII 74.
Prouincia XLIII 6.
Quintia LXXXVI 1.
Quintilia XCVI 6.
Quintius LXXXII 1. C 1.

Ramnusius LXIV 395. LXVI 71. LXVIII 77.
Rauidus XL 1.
Remus XXVIII 15. LVIII 5.
Rhenus XI 11.
Rhesus LV 18.
Rhodus IV 8.
Rhoeteus LXV 7.
Romulus XXVIII 15. XXIX 5, 9. XXXIV 22. XLIX 1.
Rufa LIX 1.
Rufulus LIX 1.
Rufus LXIX 2.

Sabinus XLIV 1, 4, 5.
Salisubsalus XVII 6.
Sapphicus XXXV 16.
Sarapis X 26.
Satrachus XCV 5.
Saturnalia XIV 15.
Satyri LXIV 252.
Scamander LXIV 357.
Scylla LX 2. LXIV 156.
Scyros LXIV 35.
Septimillus XLV 13.
Septimios XLV 1, 21, 23.
Sestianus XLIV 10.
Sestius XLIV 19, 20.
Sileni LXIV 252.
Silo CIII 1.
Simonideus XXXVIII 8.
Sirmio XXXI 1, 12.
Socraton XLVII 1.
Stymphalius LXVIII 113.
Suffenus XIV 19. XXII 1, 10, 19.
Sufficius *vid. Fufficius et Carm. LIV.*
Sulla XIV 9.
Syria XLV 22. LXXXIV 7.
Syrius VI 8.
Syrtris LXIV 156.

Tagus XXIX 19.
Talasius LXI 127.
Taurus LXIV 105.
Telemachus LXI 222.
Tempe LXIV 35, 285, 286.
Tethys LXIV 29. LXVI 70. LXXXVIII 5.
Teucrus LXIV 344.
Thallus XXV 1, 4.
Themis LXVIII 153.
Thermopylae LXVIII 54.
Theseus LXIV 53, 81, 102, 110, 102, 120, 133, 200, 207, 245, 247.
Thessalia LXIV 26, 33.
Thessalus LXIV 267, 280.
Thetis LXIV 19, 20, 21, 28, 302, 336.
Thia LXVI 44.
Thracia IV 8.
Thyades LXIV 391.
Thyni XXV 7.
Thynia XXXI 5.
Thyonianus XXVII 7.
Tiburs XXXIX 10. XLIV 1, 2, 5.
Torquatus LXI 209.
Trinacrius LXVIII 53.
Trito LXIV 395.
Triuia XXXIV 15. LXVI 5.

Iacchus LXIV 251.
Ida LXIII 30.
Idalium XXXVI 12. LXIV 96.
Idomeneus LXIV 178.
Iliacus LXVIII 86.
Ionius LXXXIV 11, 12.
Ipsithilla XXXII 1.
Irus LXIV 300.
Ismarius LXVI 59.
Italus I 5.
Itonus LXIV 228.
Itylus LXV 14.
Iuuentius XXIV 1. XLVIII 1. LXXXI 1. XCIX 1.

Labyrintheus LXIV 114.
Lampsacus Fragn. II 2.
Lanuinus XXXIX 12.
Larius Fragn. XIV.
Larius (adiect.) XXXV 4.
Latmius LXVI 5.
Latonius XXXIV 5.
Laudamia LXVIII 74, 80, 105.
Leo LXVI 65.
Lesbia *passim*.
Lesbius LXXXIX 1.
Lethaeus LXV 5.
Liber LXIV 390, 402. LXXXIV 5.
Libo LIV 3.
Libya XLV 6.
Libyssa VII 3.
Libystinus LX 1.
Licinius L 1, 8.
Ligur XVII 19.
Locris LXVI 54.
Lucina XXXIV 13.
Luna XXXIV 16.
Lycaonius LXVI 66.
Lydius XXXI 13.

Troia LXVIII 88, 89, 90, 99.
Troicus LXIV 345.
Troiuigenae LXIV 355.
Troius LXV 7.
Tyrius LXI 165.

Varus X 1. XXV 1.
Vatinianus XIV 3. LIII 2.
Vatinius LII 3.
Veneres III 1. XIII 12.
Veraniolus XII 17. XLVIII 3.
Veranius IX 1. XII 16. XXVIII 3.
Verona XXXV 3. LXVII 34. LXVIII 27.
Veronensis C 2.
Vesper LXII 1.
Victius XCVIII 1, 5.
Virro LXXI 1.
Vmber XXXIX 11.
Volusius XXXVI 1, 20. XCV 7.
Vrania LXI 2.
Vrii XXXVI 12.

Zephyritis LXVI 57.
Zephyrus XLVI 3. LXIV 270.
Zmyrna XC 1, 4, 6.

*** END OF THE PROJECT GUTENBERG EBOOK CATULLI CARMINA ***

Updated editions will replace the previous one—the old editions will be renamed.

Creating the works from print editions not protected by U.S. copyright law means that no one owns a United States copyright in these works, so the Foundation (and you!) can copy and distribute it in the United States without permission and without paying copyright royalties. Special rules, set forth in the General Terms of Use part of this license, apply to copying and distributing Project Gutenberg™ electronic works to protect the PROJECT GUTENBERG™ concept and trademark. Project Gutenberg is a registered trademark, and may not be used if you charge for an eBook, except by following the terms of the trademark license, including paying royalties for use of the Project Gutenberg trademark. If you do not charge anything for copies of this eBook, complying with the trademark license is very easy. You may use this eBook for nearly any purpose such as creation of derivative works, reports, performances and research. Project Gutenberg eBooks may be modified and printed and given away—you may do practically ANYTHING in the United States with eBooks not protected by U.S. copyright law. Redistribution is subject to the trademark license, especially commercial redistribution.

START: FULL LICENSE
THE FULL PROJECT GUTENBERG LICENSE
PLEASE READ THIS BEFORE YOU DISTRIBUTE OR USE THIS WORK

To protect the Project Gutenberg™ mission of promoting the free distribution of electronic works, by using or distributing this work (or any other work associated in any way with the phrase “Project Gutenberg”), you agree to comply with all the terms of the Full Project Gutenberg™ License available with this file or online at www.gutenberg.org/license.

Section 1. General Terms of Use and Redistributing Project Gutenberg™ electronic works

1.A. By reading or using any part of this Project Gutenberg™ electronic work, you indicate that you have read, understand, agree to and accept all the terms of this license and intellectual property (trademark/copyright) agreement. If you do not agree to abide by all the terms of this agreement, you must cease using and return or destroy all copies of Project

Gutenberg™ electronic works in your possession. If you paid a fee for obtaining a copy of or access to a Project Gutenberg™ electronic work and you do not agree to be bound by the terms of this agreement, you may obtain a refund from the person or entity to whom you paid the fee as set forth in paragraph 1.E.8.

1.B. “Project Gutenberg” is a registered trademark. It may only be used on or associated in any way with an electronic work by people who agree to be bound by the terms of this agreement. There are a few things that you can do with most Project Gutenberg™ electronic works even without complying with the full terms of this agreement. See paragraph 1.C below. There are a lot of things you can do with Project Gutenberg™ electronic works if you follow the terms of this agreement and help preserve free future access to Project Gutenberg™ electronic works. See paragraph 1.E below.

1.C. The Project Gutenberg Literary Archive Foundation (“the Foundation” or PGLAF), owns a compilation copyright in the collection of Project Gutenberg™ electronic works. Nearly all the individual works in the collection are in the public domain in the United States. If an individual work is unprotected by copyright law in the United States and you are located in the United States, we do not claim a right to prevent you from copying, distributing, performing, displaying or creating derivative works based on the work as long as all references to Project Gutenberg are removed. Of course, we hope that you will support the Project Gutenberg™ mission of promoting free access to electronic works by freely sharing Project Gutenberg™ works in compliance with the terms of this agreement for keeping the Project Gutenberg™ name associated with the work. You can easily comply with the terms of this agreement by keeping this work in the same format with its attached full Project Gutenberg™ License when you share it without charge with others.

1.D. The copyright laws of the place where you are located also govern what you can do with this work. Copyright laws in most countries are in a constant state of change. If you are outside the United States, check the laws of your country in addition to the terms of this agreement before downloading, copying, displaying, performing, distributing or creating derivative works based on this work or any other Project Gutenberg™ work. The Foundation makes no representations concerning the copyright status of any work in any country other than the United States.

1.E. Unless you have removed all references to Project Gutenberg:

1.E.1. The following sentence, with active links to, or other immediate access to, the full Project Gutenberg™ License must appear prominently whenever any copy of a Project Gutenberg™ work (any work on which the phrase “Project Gutenberg” appears, or with which the phrase “Project Gutenberg” is associated) is accessed, displayed, performed, viewed, copied or distributed:

This eBook is for the use of anyone anywhere in the United States and most other parts of the world at no cost and with almost no restrictions whatsoever. You may copy it, give it away or re-use it under the terms of the Project Gutenberg License included with this eBook or online at www.gutenberg.org. If you are not located in the United States, you will have to check the laws of the country where you are located before using this eBook.

1.E.2. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is derived from texts not protected by U.S. copyright law (does not contain a notice indicating that it is posted with permission of the copyright holder), the work can be copied and distributed to anyone in the United States without paying any fees or charges. If you are redistributing or providing access to a work with the phrase “Project Gutenberg” associated with or appearing on the work, you must comply either with the requirements of paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 or obtain permission for the use of the work and the Project Gutenberg™ trademark as set forth in paragraphs 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.3. If an individual Project Gutenberg™ electronic work is posted with the permission of the copyright holder, your use and distribution must comply with both paragraphs 1.E.1 through 1.E.7 and any additional terms imposed by the copyright holder. Additional terms will be linked to the Project Gutenberg™ License for all works posted with the permission of the copyright holder found at the beginning of this work.

1.E.4. Do not unlink or detach or remove the full Project Gutenberg™ License terms from this work, or any files containing a part of this work or any other work associated with Project Gutenberg™.

1.E.5. Do not copy, display, perform, distribute or redistribute this electronic work, or any part of this electronic work, without prominently displaying the sentence set forth in paragraph 1.E.1 with active links or immediate access to the full terms of the Project Gutenberg™ License.

1.E.6. You may convert to and distribute this work in any binary, compressed, marked up, nonproprietary or proprietary form, including any word processing or hypertext form. However, if you provide access to or distribute copies of a Project Gutenberg™ work in a

format other than "Plain Vanilla ASCII" or other format used in the official version posted on the official Project Gutenberg™ website (www.gutenberg.org), you must, at no additional cost, fee or expense to the user, provide a copy, a means of exporting a copy, or a means of obtaining a copy upon request, of the work in its original "Plain Vanilla ASCII" or other form. Any alternate format must include the full Project Gutenberg™ License as specified in paragraph 1.E.1.

1.E.7. Do not charge a fee for access to, viewing, displaying, performing, copying or distributing any Project Gutenberg™ works unless you comply with paragraph 1.E.8 or 1.E.9.

1.E.8. You may charge a reasonable fee for copies of or providing access to or distributing Project Gutenberg™ electronic works provided that:

- You pay a royalty fee of 20% of the gross profits you derive from the use of Project Gutenberg™ works calculated using the method you already use to calculate your applicable taxes. The fee is owed to the owner of the Project Gutenberg™ trademark, but he has agreed to donate royalties under this paragraph to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation. Royalty payments must be paid within 60 days following each date on which you prepare (or are legally required to prepare) your periodic tax returns. Royalty payments should be clearly marked as such and sent to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation at the address specified in Section 4, "Information about donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation."
- You provide a full refund of any money paid by a user who notifies you in writing (or by e-mail) within 30 days of receipt that s/he does not agree to the terms of the full Project Gutenberg™ License. You must require such a user to return or destroy all copies of the works possessed in a physical medium and discontinue all use of and all access to other copies of Project Gutenberg™ works.
- You provide, in accordance with paragraph 1.F.3, a full refund of any money paid for a work or a replacement copy, if a defect in the electronic work is discovered and reported to you within 90 days of receipt of the work.
- You comply with all other terms of this agreement for free distribution of Project Gutenberg™ works.

1.E.9. If you wish to charge a fee or distribute a Project Gutenberg™ electronic work or group of works on different terms than are set forth in this agreement, you must obtain permission in writing from the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the manager of the Project Gutenberg™ trademark. Contact the Foundation as set forth in Section 3 below.

1.F.

1.F.1. Project Gutenberg volunteers and employees expend considerable effort to identify, do copyright research on, transcribe and proofread works not protected by U.S. copyright law in creating the Project Gutenberg™ collection. Despite these efforts, Project Gutenberg™ electronic works, and the medium on which they may be stored, may contain "Defects," such as, but not limited to, incomplete, inaccurate or corrupt data, transcription errors, a copyright or other intellectual property infringement, a defective or damaged disk or other medium, a computer virus, or computer codes that damage or cannot be read by your equipment.

1.F.2. LIMITED WARRANTY, DISCLAIMER OF DAMAGES - Except for the "Right of Replacement or Refund" described in paragraph 1.F.3, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, the owner of the Project Gutenberg™ trademark, and any other party distributing a Project Gutenberg™ electronic work under this agreement, disclaim all liability to you for damages, costs and expenses, including legal fees. YOU AGREE THAT YOU HAVE NO REMEDIES FOR NEGLIGENCE, STRICT LIABILITY, BREACH OF WARRANTY OR BREACH OF CONTRACT EXCEPT THOSE PROVIDED IN PARAGRAPH 1.F.3. YOU AGREE THAT THE FOUNDATION, THE TRADEMARK OWNER, AND ANY DISTRIBUTOR UNDER THIS AGREEMENT WILL NOT BE LIABLE TO YOU FOR ACTUAL, DIRECT, INDIRECT, CONSEQUENTIAL, PUNITIVE OR INCIDENTAL DAMAGES EVEN IF YOU GIVE NOTICE OF THE POSSIBILITY OF SUCH DAMAGE.

1.F.3. LIMITED RIGHT OF REPLACEMENT OR REFUND - If you discover a defect in this electronic work within 90 days of receiving it, you can receive a refund of the money (if any) you paid for it by sending a written explanation to the person you received the work from. If you received the work on a physical medium, you must return the medium with your written explanation. The person or entity that provided you with the defective work may elect to provide a replacement copy in lieu of a refund. If you received the work electronically, the person or entity providing it to you may choose to give you a second opportunity to receive the work electronically in lieu of a refund. If the second copy is also defective, you may demand a refund in writing without further opportunities to fix the problem.

1.F.4. Except for the limited right of replacement or refund set forth in paragraph 1.F.3, this

work is provided to you 'AS-IS', WITH NO OTHER WARRANTIES OF ANY KIND, EXPRESS OR IMPLIED, INCLUDING BUT NOT LIMITED TO WARRANTIES OF MERCHANTABILITY OR FITNESS FOR ANY PURPOSE.

1.F.5. Some states do not allow disclaimers of certain implied warranties or the exclusion or limitation of certain types of damages. If any disclaimer or limitation set forth in this agreement violates the law of the state applicable to this agreement, the agreement shall be interpreted to make the maximum disclaimer or limitation permitted by the applicable state law. The invalidity or unenforceability of any provision of this agreement shall not void the remaining provisions.

1.F.6. INDEMNITY - You agree to indemnify and hold the Foundation, the trademark owner, any agent or employee of the Foundation, anyone providing copies of Project Gutenberg™ electronic works in accordance with this agreement, and any volunteers associated with the production, promotion and distribution of Project Gutenberg™ electronic works, harmless from all liability, costs and expenses, including legal fees, that arise directly or indirectly from any of the following which you do or cause to occur: (a) distribution of this or any Project Gutenberg™ work, (b) alteration, modification, or additions or deletions to any Project Gutenberg™ work, and (c) any Defect you cause.

Section 2. Information about the Mission of Project Gutenberg™

Project Gutenberg™ is synonymous with the free distribution of electronic works in formats readable by the widest variety of computers including obsolete, old, middle-aged and new computers. It exists because of the efforts of hundreds of volunteers and donations from people in all walks of life.

Volunteers and financial support to provide volunteers with the assistance they need are critical to reaching Project Gutenberg™'s goals and ensuring that the Project Gutenberg™ collection will remain freely available for generations to come. In 2001, the Project Gutenberg Literary Archive Foundation was created to provide a secure and permanent future for Project Gutenberg™ and future generations. To learn more about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation and how your efforts and donations can help, see Sections 3 and 4 and the Foundation information page at www.gutenberg.org.

Section 3. Information about the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

The Project Gutenberg Literary Archive Foundation is a non-profit 501(c)(3) educational corporation organized under the laws of the state of Mississippi and granted tax exempt status by the Internal Revenue Service. The Foundation's EIN or federal tax identification number is 64-6221541. Contributions to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation are tax deductible to the full extent permitted by U.S. federal laws and your state's laws.

The Foundation's business office is located at 809 North 1500 West, Salt Lake City, UT 84116, (801) 596-1887. Email contact links and up to date contact information can be found at the Foundation's website and official page at www.gutenberg.org/contact

Section 4. Information about Donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation

Project Gutenberg™ depends upon and cannot survive without widespread public support and donations to carry out its mission of increasing the number of public domain and licensed works that can be freely distributed in machine-readable form accessible by the widest array of equipment including outdated equipment. Many small donations (\$1 to \$5,000) are particularly important to maintaining tax exempt status with the IRS.

The Foundation is committed to complying with the laws regulating charities and charitable donations in all 50 states of the United States. Compliance requirements are not uniform and it takes a considerable effort, much paperwork and many fees to meet and keep up with these requirements. We do not solicit donations in locations where we have not received written confirmation of compliance. To SEND DONATIONS or determine the status of compliance for any particular state visit www.gutenberg.org/donate.

While we cannot and do not solicit contributions from states where we have not met the solicitation requirements, we know of no prohibition against accepting unsolicited donations from donors in such states who approach us with offers to donate.

International donations are gratefully accepted, but we cannot make any statements concerning tax treatment of donations received from outside the United States. U.S. laws alone swamp our small staff.

Please check the Project Gutenberg web pages for current donation methods and addresses. Donations are accepted in a number of other ways including checks, online payments and credit card donations. To donate, please visit: www.gutenberg.org/donate

Section 5. General Information About Project Gutenberg™ electronic works

Professor Michael S. Hart was the originator of the Project Gutenberg™ concept of a library of electronic works that could be freely shared with anyone. For forty years, he produced and distributed Project Gutenberg™ eBooks with only a loose network of volunteer support.

Project Gutenberg™ eBooks are often created from several printed editions, all of which are confirmed as not protected by copyright in the U.S. unless a copyright notice is included. Thus, we do not necessarily keep eBooks in compliance with any particular paper edition.

Most people start at our website which has the main PG search facility: www.gutenberg.org.

This website includes information about Project Gutenberg™, including how to make donations to the Project Gutenberg Literary Archive Foundation, how to help produce our new eBooks, and how to subscribe to our email newsletter to hear about new eBooks.